

A MAGYAR KEGYESTANÍTÓREND
BUDAPESTI GIMNÁZIUMÁNAK
ÉRTESITŐJE

AZ 1935—36. ISKOLAI ÉVRŐL

AZ ISKOLA FENNÁLLÁSÁNAK 219. ÉVÉBEN.

KÖZZÉTETTE:

BALANYI GYÖRGY DR

IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1936

KIADTA AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA

Budapest, IV., Piarista-u. 1. — Tel.: Aut. 871—01

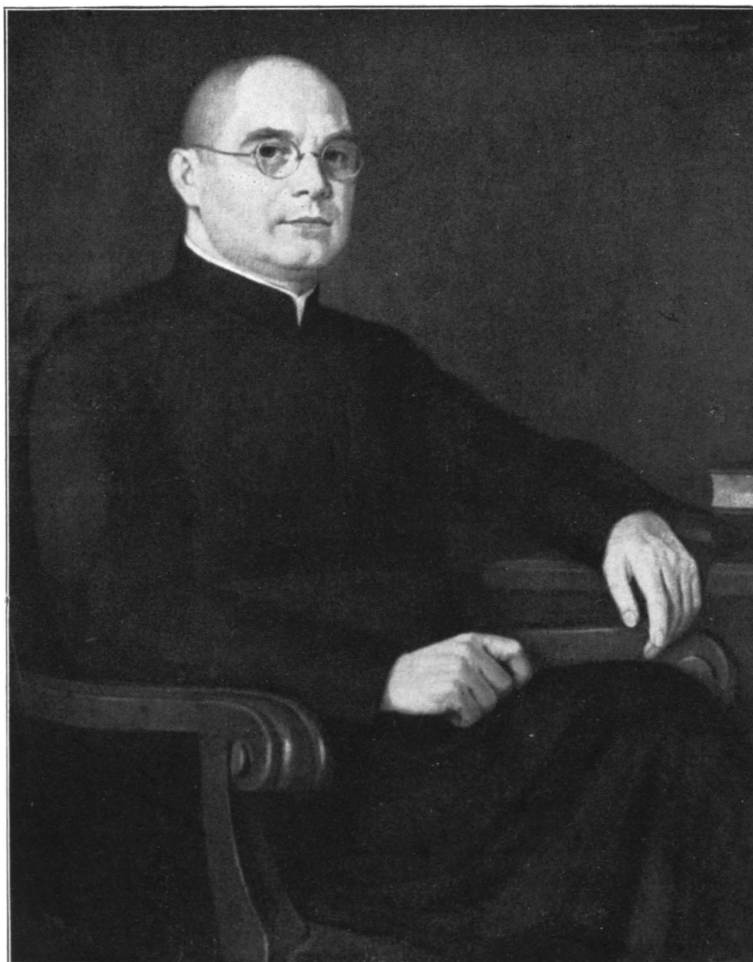
A MAGYAR KEGYESTANÍTÓREND
BUDAPESTI GIMNÁZIUMÁNAK
ÉRTESITŐJE
AZ 1935—36. ISKOLAI ÉVRŐL
AZ ISKOLA FENNÁLLÁSÁNAK 219. ÉVÉBEN.

KÖZZÉTETTE :
BALANYI GYÖRGY DR
IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1936
KIADTA AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA
Budapest, IV., Plarista-u. 1. — Tel.: Aut. 871—01

STEPHANEUM NYOMDA R. T.
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. — A nyomdáért felelős: ifj. Kohl Ferenc.

Huber István festőművész festménye.

KISPARTI JÁNOS

Dr. KISPARTI JÁNOS.

A mult tanév vége nevezetes változást idézett elő iskolánk életében : a Kormányzó úr Őfőméltósága 1935 június 28-án kelt elhatározásával igazgatónkat, dr. Kisparti Jánost a szegedi tankerület főigazgatójává nevezte ki. A magas kitüntetést, bár nem ért bennünket váratlanul, — hiszen híre hetek óta benne volt a levegőben — meglehetősen vegyes érzelmekkel fogadtuk. Egyrészt örültünk neki és büszkék voltunk rá, hogy íme, a mi igazgatónk is belekerült azoknak a kiváló pedagógusoknak sorába, akik az új tanügyi igazgatás tartó oszlopaiul és egyben világitó fáklyáiul vannak kiszemelve, másrészt azonban aggodalommal és szorongással telt el miatta lelkünk, mert éreztük, hogy a kinevezéssel elvesztettük iskolánk büszkeségét és természetes vezérét. Tűnődve kérdeztük magunktól a költővel : «Nem veszítünk-e nagyot?» És érzésünk habozás nélkül azt súgta, hogy szeretett igazgatónk távozásával bizony nagyot és sokat veszítettünk.

Mert Kisparti János neve a legteljesebb mértékben összeforrott iskolánk újabb történetével. Bizvást elmondhatjuk, hogy iskolai életünknek nincsen egyetlen olyan vonatkozása, melyre ő az itt töltött 18 esztendő alatt rá nem nyomta volna erős egyéniségének bélyegét. Így mindenekelőtt az ő érdeme, hogy iskolánk az utóbbi időben olyan nagyot emelkedett a közönség megbecsülésében és értékelésében. Iskolai munkánk külső kereteinek állandó frissen tartását elsősorban az ő örökké tevékeny szelleme és minden akadályon diadalmaskodó akarata tette lehetővé és a folyton változó keretekbe az ő szuggesztív egyénisége árasztott soha meg nem fogyatkozó tartalmat. Befelé az ő bölcs szava, tanítása és példaadása élesztette munkakedvünket, táplálta lelkesedésünket és szította nagyratörésünket, kifelé az ő példátlan tekintélye növelte tekintélyünket és öregbítette jóhírnököket. Túlzás nélkül mondhatjuk, hogy az ő tízéves igazgatósága az állandó emelkedés és a törésnélküli fölfelé ívelés ideje volt iskolánk életében. És mindezt minden külső eszköz nélkül, pusztán egyéni tulajdonságaival : nagy tudásával, mély emberismeretével, lelkes ügyszeretetével s mindenekelőtt páratlan munkakedvvel és munkabírással érte el. Mert ő azok közé a vezérek közé tartozott, akik nem szavakkal, hanem tetteikkel lelkesítik katonáikat. Mindig az élen állt és sohasem kívánt olyasmit munkatársaitól, amit maga előbb kifogástalanul meg nem tett. Hiszen nyilvánvaló, hogy azért tudott példaszerű igazgató lenni, mert előbb megtanult példaszerű tanár lenni. És kifelé hatásának is ez a magyarázata ; a magas pedagógiai körök és a különböző tanáregyesületek a vezetésre és szervezésre termelt erős egyéniség mellett elsősorban a kitűnő tanárt siettek benne munkába állítani.

Mi azonban nemcsak a bölcs és nagytekintélyű igazgatót, hanem az emberséges és megértő embert is sajnáljuk Kisparti Jánosban, aki kitűnő adminisztratív képességein túl nagy emberi tulajdonságaival: belátásával, felfelé és lefelé egyaránt megvesztegethetetlen igazságszeretetével és igazmondásával, minden emberi gyöngeséggel számot vető méltányosságával s főleg a gyermeki lélek értékei és mélységei iránt tanúsított páratlan értésével is teljes mértékben kiérdemelte a közvélemény nagyrabecsülését. És talán nem túlzás részünkről, ha azt állítjuk, hogy az ember távozása nyomán támadt fájó érzés sok lélekben tovább fog sajogni, mint az igazgató távozásán kelt.

De más tekintetben is sokáig fogjuk érezni Kisparti János távozását; nevezetesen sokáig fogjuk benne nélkülözni a lelkes piaristát, aki mint ember, mint tanár és igazgató a legteljesebb mértékben belesímult a magyar piaristaság életébe. Igazán elmondhatjuk róla, hogy izig-vérig piarista volt, aki nem hiúságból, nem a maga hasznáért és emelkedéséért, hanem elsősorban és mindenekelőtt a magyar piaristaság és ezen belül a budapesti piarista gimnázium dicsőségéért és érdekeiért dolgozott. Soha semmi áldozatot nem sokalt, ha úgy érezte, hogy rendjének és szeretett iskolájának használ vele. Mert ő azt akarta, hogy a piarista rend különb legyen valamennyi tanítórendnél s a budapesti piarista iskola fölötté álljon minden más iskolának. Ez a gondolat, ez a vágy ösztönözte őt szüntelenül munkára s termékeny agyából ez pattantotta ki a változásnál-változatosabb eszméket. Hasonlóan kifelé való szereplésének is ez volt a legmélyebb motivuma: a legkülönbözőbb szerepkörök vállalásával nem egyéni hiúságának akart hízelegni, hanem mindenekelőtt szeretett rendjének és iskolájának tekintélyét és külső súlyát óhajtotta gyarapítani. Ez volt az oka, hogy a gyakorlati ember mindjárt kezdetben háttérbe szorította, majd végleg tétlenségre kárhóztatta benne a csendes bölcselkedésre vágyó elméleti tudóst. Pedig pályakezdésének írásai ezen a téren is babért ígértek neki.

Természetes, hogy ilyen vezér távozása fájó érzést kelt lelkünkben. Fájdalmunkat csak az az egy tudat enyhíti, hogy Kisparti János csupán fizikai értelemben távozott körünkből, de szelleme szerint továbbra is itt él közöttünk mint aszerűen beállított iskolai rendünkben, a vele való érintkezésből merített sokféle ösztönző és munkára készítő ihletésben és sok alkotásban, mellyel kormányzásának tíz esztendejét megörökítette. De itt él abban a jóakarató figyelemben és szerető érdeklődésben is, mellyel volt iskolájának életnyilvánulásait továbbra is kíséri; úgszintén abban a tanácsosztó készségben, mellyel utódjának helyzetét megkönnyíteni igyekszik. Büszke örömmel mondhatjuk tehát, hogy Kisparti János lélek szerint most is a miénk s így új pályájának babéraiból a mi iskolánk és a mi tanárkarunk is joggal igényelhet néhány szerény levelet. Ezért szeretettel kívánjuk neki, hogy gazdag siker koronázza működését: mert minél nagyobb az ő dicsősége, annál nagyobb a mi örömünk. A magunk részéről pedig ígérjük, hogy az általa képviselt eszményeket ezentúl is törhetetlen hűséggel szolgáljuk és való-sítjuk.

HERCZEG FERENC, A NEMZETNEVELŐ.

Ha Herczeg Ferenc valamennyi irodalmi alkotását számbavesszük és a műveiből kiáradó egyetemes hangulat hatása alatt összefoglaló címet keresünk, ezt röviden így fejezhetjük ki: *Bűn és bűnhődés*. E nagy magyar szépirodalmi író munkáinak gazdag sorozata összességében véve és részleteiben vizsgálva megdönthetetlen erkölcsi igazságokat példáz. Nem szabad azonban célzatos, tanulságokat kifejező, sőt ilyeneket még csak rejtető eseménysorozatokra gondolnunk. Herczeg sokkal inkább író, mintsem bármily nem irodalmi elv kedvéért le tudna térni a föltétlen művészet útjáról. Alkotásai széles látókörű, mélyen lélekbehatoló, nagy öntudatoságú írókat mutatnak. Ha lélek-hajói nem óceánok viharai között vergődnek is, tengermélységek azok, amik felett hányódnak-vetődnek és sok hőse mutat csaknem emberi erőt meghaladó küzdelmet. Elvek és eszmék, értékelések és képzelgések, helyes és hibás ítéletek tárulnak elénk a szereplők lelki vívódásai közepette és olyan felfogás, szellem és értékszolgálat, amely csupán a legnagyobb írók sajátja. Ez utóbbiak miatt lehet róla szó mint nemzetnevelőről.

A regényíró Herczeg a lélekelemzésben nem oly aprólékos, mint Kemény Zsigmond, de nem is oly felszínes, mint Jókai. Kezdetben az egyéni és a társasági élet könnyed, ügyes, fordulatos rajzolójának mutatkozik. A könnyelműséget, az elvtelenséget, az erkölcsi érzéknek az érdekekhez és a viszonyokhoz való alkalmazkodását ábrázolja, de rövidesen megtalálja művészi irányát. Ettől fogva átható értelmű, tárgyán feltétlenül uralkodó, elemző mesélő, aki tisztában van céljával. Elsősorban szórakoztatni akar, de ezt most már nem a külsőségek csillogtatásával kívánja elérni, hanem a maga módján a mélybe hatol, ott kíséri figyelemmel a lelki élet mozzanatait, az ébredő érzést, a számító önzést vagy az egyéniség belső lényegének egyéb elemeit. A cselekvény megindulása után nagy önfegyessel, tudatossággal és művészettel fonja-szövi a történet szálait, mutat rá az élet zökkenőire, a lélek mélyében szunnyadó és kiismerhetetlen érzelmi és értelmi szövedékre, a kérielhetetlen adottságokra, amelyek eredményeképpen folyó emberi életsors nem egyszer tragédiába torkollik.

A mélységek olvasás közben gyakran nem tűnnek fel kiszámíthatatlanoknak, a szárnyalás pedig veszedelmesnek, pedig szakadékok és légörvények között halad nem egy főszereplő. S ha magasabbra lendül, érzi, hogy a föld, a maga kereste és szerzette küzdelem köti őt, a szálak bonyolódnak, a nemes érzések gátlólag lépnek fel, a becsületről alkotott átlagos felfogás nem enged mást, mint tragikus megoldást. A tévedés vagy

bűn átlag keveseknél készlet vezeklésre; bűnhődés a sorsa sokaknak az elbeszélésekben, a regényekben és a színművekben. Csupán a rugékony lelkűek vállalják a megaláztatást, a szegénységet, a küzdelmet: a helytelen felfogást vallók azonban életüket vetik oda áldozatul.

Ez az élet jószándéknak és tévedéseknek láncolata, vagy pedig gyöngeiségnek és határozatlanságnak. Nincs a szereplőknek életeszmenyűk, vagy ha van, az olyan, hogy el nem érese méltán válik büntetés-elszenvedés, sőt halál okává. Sok esetben rájön a regényhős gondolkodásának helytelen voltára és vállalja ennek keserves következményeit: megbűnhődik a szegénységben, a munkában, az önként vállalt önfeláldozásban és ezzel jogot szerez az élet zavartalan tovább való folytatására. A bűnre következő bűnhődésnek olyan a hatása, mint az árvíznek: jön, mindent elborít, értékeket pusztít, de megmarad a föld és a nagy kavarodás után, sok veszteség árán, újra virulni kezd a természet. A megtévedt egyéniség a szenvedés iskolájába kerül; ha finomlelkű, tanul, okul, javul és új életében a múlt romjain szebb, jobb, boldogítóbb jövő részese. Aki azonban nem rendelkezik megértéssel, megbánással, a jövőben való hittel, az végleg megválnak az élettől és keserű tanulsággul hagyja, hogy a tévedés, a helytelenül felfogott életviszonyok, a társadalom ferde ítélete a becsületről nem enged más megoldást.

Nők és férfiak egyaránt lehetnek gyarlók, megtévedők, lelki szenvedések elviselői, de megtisztulók, megjavulók és boldogság részesei is. Nagy változatosságban vonulnak el az olvasók előtt az elbeszélések, a regények és a színdarabok szereplői és adnak alkalmat, hogy bepillantassunk lelkük szövevényeibe, észrevegyük a mozzanatot, ahol ellentétbe kerülnek a lelki, erkölcsi vagy társadalmi világ törvényeivel. Ettől kezdve figyelemmel kísérhetjük a küzdelmet, amely kicsinyből lesz nagygyá, egyszerűből bonyodalmassá, hibából bűnné, élniakarásból halálra való elszántsággá. Rejtelmes, titkos, megrendítő, mégis egyben érthető, nyomon követhető és színlombban felolvadó sok szereplőnek minden lényeges cselekedete. Tanúi vagyunk a lélek legbensőbb rezdüléseinek, amint azok mind hatalmasabb hullámokat vetnek és többé nem lehet gátat emelni legtöbbször életet elpusztító, féktelen erejük elé. Nőknél az érzelmi élet, férfiaknál a könnyelműség szerez alkalmat a tévedés elkövetésére, de ennek mindig megvan az erkölcsi erőket kiegyenlíteni törekvő következménye. Az életben csak selejtes lelkek hajlandók minden körülmény között a megalkuvásra. A finom, az érzékeny, a meggyőződéses, az elvek szerint élő egyéniségek inkább kitérnek az élet küzdelmei elől vagy megtörnek, mintsem hajlandók volnának szembeszállni a maguk alkotta felfogással az életről, a házasságról, a becsületről. Az ilyeneknek természetesen nincs pozitív hitük. Vallásuk sincs, csak hamis ítéletük olyan értékekről, amelyeknek helyes értelmezése éppen a bajbajutottakat volna alkalmas eligazítani az élet veszedelmeiben. A regényekben szereplők felekezethez való tartozása a legtöbbször nem állapítható meg; az író úgyszólván sohasem tájékoztat, milyen vallásban, milyen erkölcsi ráhatásban, milyen viszonyok között nevelkedtek. Környezetrajzot gyakran kapunk, enélkül sem

a cselekvényt, sem a szereplőket nem tudnók megérteni, de ebből mindig hiányzik a vallásra való utalás. E téren tehát nem kísérhetjük figyelemmel a vallásoknak a lelkekre gyakorolt hatását, de úgy látszik, ennek a vonásnak a feltüntetését és az életalakulásban való szerepét nem ambicionálják az újabb regényírók. Tisztán a család és az életviszonyok neveltjei a hősök; életük folyását az önmaguk alkotta jellembeli tulajdonságokon kívül teljesen ezek szabják meg.

Küzdelmek, vergődések, megtörésük vagy diadaluk a tárgya egy-egy elbeszélésnek, regénynek vagy színdarabnak. Legmegnyerőbb művek azok, ahol a hős bűnelkövetésére önként vállalt bűnhődés következik. Ezek az igazán nevelő hatású alkotások és ezek miatt igazán nemzetnevelő Herczeg. Az élet számtalan alkalmat ad kicsinynek és nagynak, egyszerű és művelt embernek, a mindennapi kenyérért küzdő és gond nélkül élőknek a megtévedésre, az erkölcs útjáról való letérésre, a bűnre. A szépirodalom szereplői legnagyobb részt az utolsó csoportba tartoznak és rendszeren érzelmi életük sodorja őket a meg nem engedett cselekvés felé. Könnyelműség és érzékiség a két fókusz, amely körül az élet legtöbb eseménye történik. Mind a kettő számtalan lehetőséget ad, egyebek mellett a regényírónak, hogy valamely eszme érzékeltetésére mesét gondoljon ki, vagy a valóságban megtörtént esetet művészi színezéssel és tudatossággal foglalja írásba. Az író szemléleti módja, érzelmi világa és gondolkodása, tehát emberi és művészi egyénisége szabja meg, hogy ez a történet az örök értékek irányában halad-e, vagy engedményt tesz kevésbé értékes követelményeknek. A klasszikus írók úgyszólván kivétel nélkül nemcsak írók, hanem nevelők is. Alkotásaikban feltétlenül érvényesülnek az emberi élet és társadalom régóta kialakult és talán írásba nem foglalt törvényei a szépről, a jóról, a tisztességről, mindarról, ami az életet elviselhetővé teszi és kellemessé változtatni alkalmas. Természetesen ezek mellett sok más is van az életben, amikről józan fejvel nem lehet megfeledezni, de a művészet éppen azért felsőbbrendű foglalkozás, mert ki tud emelni, színezni és irányítani, szóval a valóságot mások számára fokozottan élvezhetővé tenni.

A nagy írók közül azok a nemzetnevelők, akik művészi tehetségükkel nagy olvasótábort tudnak szerezni és így érvényesítik az életről és annak jelenségeiről megalkotott véleményüket. Az olvasók szívesen engedik át magukat a művészi alkotás keltette hatásnak és érzésük megnemesedik, ítéletük finomul, értelmük gazdagszik, egyéniségük pedig tartalmasabbá válik. A szépnak és jónak s ezek ellentéteinek az életben való jelentkezése és cselekvényben feltüntetett hatása ugyan kiszámíthatatlan, de kétségbe nem vonható. Amint a jó társaság finommá, nemessé, előkelővé tehet valakit, a meg nem felelő hasonlóan a maga képére alakítja, aki vele érintkezik. A tartalmas, érdekes, nemes érzelmek irányában vezetett regények s más írásművek a jóbarátok mindeme tulajdonságával rendelkeznek s ezért nemzetnevelők.

A könyvekből áradó szellem az igazi életbevezetés, életrenevelés. Herczeg művei ilyenek. Nem hagyják el a földet, a valóság talaját és készítenek üres álmodozásra, nem is mutogatják annak elfödést kívánó oldalait, hanem

azt, ami józan valóságnak nevezhető. Bármily körben történjék a cselekvény folyása, az élet színezete minden ott van. Az elbeszélések helyrajza és szereplői épúgy elfogadhatók a legnagyobb realitásnak, mint a regényeké és a színdaraboké. Az élet egy-egy kiszakított részére ismerünk minden alkotásban, és pedig olyan feltűntetésben, hogy a valószerűséget nem lehet tőlük megtagadnunk. A könnyelműen szerzett kártyaadósság épolj jelensége az életnek, mint a pénzért való házasság. Ha valaki Herczeg műveiben végigkíséri ezeknek következményeit, lehetetlen észre nem vennie, hogy a bűnök az élet folyamán engesztelést kívánnak és a hős vagy vezekel és kiszabadul a bajból, vagy levonja a maga elszámításának következményeit és életét dobja el kiengesztelésül. De nemcsak egyesek, országok életében is így van. A hízelgés hosszú időn át elfödheti a bajokat, a hanyatlást, az önzést ; a sorsdöntő idő levetteti az emberekről az álarcokat és az ilyeneknek urukkal együtt kell elpusztulniok. Azonban e végletek között vannak megnyugtató, sőt felemelő eseménysorozatok is. Nem megnyerő regényíró az, aki mindig és mindenben csak az élet zordonságát és kérlelhetetlenségét látja és mutatja meg, bármily művészi módon történjék ez. A művészethez tudatosságnak is kell járulnia : meg kell nyerni az olvasókat, hogy hatni lehessen rájuk. Ez nagy mértékben van meg Herczegben. Elbeszélései változatosak és elevenek, regényei az éléhez kapcsolódnak és nem terjedelmesek, színművei érdeklőtök és valóságot szolgálók. A ma türelmetlen embere és színházlátogatója is szívesen olvassa és nézi ezeket és néhány alkotását mellőzve, megnemesedett lélekkel teszi le a könyvet vagy hagyja el a színházat. Akár akarta, akár nem, a tárgy természete, a cselekvény művészi bonyolítása, vezetése és megoldása oly hatással van rá, hogy ez fizikailag talán ki nem fejezhető, de értéke le nem tagadható. Ezt mindenki érzi egy-egy könyv elolvasása vagy színdarab megtekintése után.

Nagyon elősegíti az okulást témáinak megválasztása. Ezek a legeggyetemesebbek és nagyon változatosak. Középpontjuk az ember a maga lelkének végtelenül bonyodalmas szövedékével. Nem a nemzetiségi ember, nem is a felekezeti, hanem az örök, a küzködő, az értelmének s még inkább érzelmeinek hajtóerőitől cselekvő. Helyi színezet épúgy nem jellemzi alakjait, mint az egyéni vagy társadalmi viszonyokból való kiemelkedés. Olyan mindennapi emberek, akiket állandóan látunk, akikkel érintkezünk, akik beszélgetésünk résztvevői. Kivétel nélkül a középosztály tagjai ; annak az osztálynak, amely vagyonánál vagy állásánál fogva anyagi tekintetben biztos és gondoktól többnyire ment alapon él. Ezeknek igényei és főleg érzelmi élete az a szilárd hely, ahová a regényíró erősíti a maga meseszövéseinek szálait és mihelyt ez megtörtént, nagy öntudatossággal, ügyes beosztással és művészi alakítással vezeti végig történetét. Számít az olvasók igényeivel és ez nemcsak a mesealkotás állandóan érdekfeszítő és emelkedő irányú menetében nyilvánul meg, hanem abban is, hogy a lelki elemek cselekvényben való kifejezése szabatos, sohasem elnagyolt vagy elnyújtott és mindig kielégítő. A női sors vagy a férfi törekvés az első szál megindulása után érdeklődést kelt, az olvasó hangulata a regényíró célja szerint támad fel, a mese hol egyszerű, hol pedig bonyodalmas menete élénken foglalkoztatja az értelmet,

az érzelmeket és a képzeletet, a megoldás pedig a maga igazságszolgáltatásával sokáig tartja hullámszabályban a kedélyt. A téma, a mese, a lélekelemzés, a jellemzés, a szerkesztés, a kibonyolítás : minden közrejátszik, hogy a történet keltette hangulat elmélyedjen és megerősödjék, az akaratlanul jelentkező hatás pedig az önnevelés eszközévé váljék. Ha valakire nem gyakoroltak ilyen irányban nyomást Herczeg regényei, az vagy figyelmetlenül olvasta őket, vagy egy pillanatig sem gondolta át a regények lényegét.

Az emberi lélek nyilvánvaló vagy rejtett, de nagy erővel felszínre törő elemei szolgáltatnak leginkább alkalmat jelentkezésük, fejlődésük és megérlelődésük feltüntetésére. Lehet ez a férfi határozatlansága (*Fenn és lenn*), a leány megtévedése (*Simon Zsuzsa*), a becsület ösvényéről való letérés és a szerető nő oldalán a megtisztulás (*A lép virága*), a nőnek számtalan kísértés közé jutása (*Idegenek között*), a kötelességteljesítésben mutatkozó elbukás (*Pogányok*), egy nagymúltú népnél erkölcsi gyöngesége miatt való pusztulása (*Bizánc*), a hazaszeretet magasztalása (*A hét sváb*), a kártyás könnyelműsége, majd derék munkássá válása (*A honszerző*), a házasodó fiatalember pénzvágya (*A fehér páva*), a meg nem engedett eszközök használata miatt való lemaradás (*Az élet kapuja*), a hazaszeretet örülségbe átcsapása (*A híd*). Sok más művet is fel lehetne hozni és valamennyivel igazolni, hogy Herczeg tudatos író, művészi lélekábrázoló, csaknem minden alkotásával nemzetnevelő. Nagyon változatosak azok a szálak, amelyekkel a cselekvény megindul, gyakran nagy várakozás fog el, hová és mivé fejlődik a meseelemek bonyolítása, de a vég mindig megnyugtat a maga művészi megoldásával.

Herczeg az életet tünteti fel, azt, hogy az emberek a bennük rejlő és a környezetükből származó hatások következtében bizonyos viszonyok között hogyan gondolkoznak és főleg hogyan cselekszenek. A hangsúly ez utóbbin van és az olvasóra is elsősorban ez döntő jelentőségű. Kiemelkedő jellemző vonás csaknem valamennyi szereplőnél, hogy fölötte mély és általános erkölcsi érzék uralkodik bennük. Ez ugyan gyakran egyoldalú, de oly hatalmas és nagyhatású, hogy összeütközés alkalmával mindenek fölött uralkodóvá válik és tör, zúz, rombol, pusztít, de érvényesül. Mily megnyerő, kedves és megnyugtató, ha ez az erkölcsi érzék a megpróbáltatások láncolatán át megerősödik, állandóvá válik és diadalra jut! Az élet annyira ellensége mindannak, ami eszményi, ami elvont értékű, ami dacol az anyagiassággal. Írónak sem könnyű feladat ilyen témának zavartalan művészettel való keresztülvitele, de ha ez sikerül, az esztétikai nemes érzésen felül az önnevelés nagy eszközévé is válik. A napsugár a viharok után szelíden süt ki, békét áraszt, friss és üdítő derűt lehel, boldogságot fakaszt. Herczegnek ezek a művei a legnagyobb megbecsülést és méltányolást érdemlik. Sokat lehetne felsorolni, ahol vagy az életkörülmények, vagy a regényhősök józan belátása, az író közvetítésével az élet csapdái, viharai vagy megpróbáltatásai elé állítja a szereplőket. Olvasás közben minden rokonszenvünk a küzdőké, sokszor sajnáljuk, máskor meg nem értjük őket, de az író tudatos művészete minden izgalomért kárpótol : ha hibásak voltak, ha le is tértek az erkölcs útjáról, de a szenvedések és megpróbáltatások között hittek a jóban — boldogulásuk el nem marad. Sokszor bűnhődés elszenvedésével tisztulnak meg,

ez azonban szükséges rájuk nézve. E szenvedés elégtétel a hibákért, a bűnökért, az erkölcs ellen való vétésért. Annál bensőbb, megérdemlettebb és igazibb boldogság vár rájuk ezután. *A dolovai nábob leánya, Simon Zsuzsa, A lóp virága, Idegenek között, A honszerző, A Milói Vénusz karja, A Lánszky mótór* együttvéve és külön is művészi és nemzetnevelő teljesítés. Mennyi realitás van ezekben a művekben, milyen lélek-élet-és emberismeret, milyen művészet, mekkora pedagógia! A kedvező megoldás úgy árasztja magából az önkéntelen nevelést, mint májusi eső után a langyos napsugár a mező fűvére, a fák lombjára a növekedés energiáját.

De ahol nem megnyugtató derűben és szelíd hangulatban történik a kifejtés, ott is lélekbehatoló a tudattalan nevelői hatás. Éppen amiatt fokozódik ez, hogy nem gondol rá a regényíró; ő történetet ad, szereplőinek viselkedését mutatja különféle viszonyok között, feltünteti a kényszert, hogy így vagy úgy kell cselekedniök vagy bűnhödniök, ha összeütközésbe kerültek náluk hatalmasabb elvont erőkkal. A társadalmi életet kialakult formák és elvek szabályozzák, de ezeken belül az egyén lelkében is támadhatnak olyan kibékíthetetlen összeütközések, amelyek bizonyos lelki adottságban kiegyenlíthetetlenek. Az ember ellentétbe kerülhet önmagával, másokkal és a társadalmi viszonyokkal. Lelki alkata és testi egészsége dönti el, állja-e a belső vagy a külső harcot, vagy kitér előlük és áldozatul dobja oda életét. Mindennapi jelenség ez is, épúgy mint a küzködés után való boldogulás, írónak pedig hálás téma, mert a lelki élet változatos elemei ilyen nagyarányú és nagybanfolyó küzdelemben kísérhetőek figyelemmel. Az olvasó az író közvetítésével vesz tudomást az összeütközésekről, az élet irányításában elkövetett hibákról, a kiegyenlítést az önbecsülés megsértése nélkül való lehetetlenné tevésről és sajnálkozik, okul, önmaga számára tanulságul jegyzi meg — nevelődik. Hatalmas hangulat árad az ilyen küzdelmeket feltüntető művekből; a jónak és igaznak megsértése, az ebből következő lelki szenvedés és bonyodalom, az erőknél pozitív és negatív jelentkezése oly világot tár fel, amely nemcsak érdekes, hanem tanulságul is szolgál. Nem szabad kicsinybe venni az érzelmi vagy erkölcsi értékeket; ha vétséget követ el valaki ellenük, bűnhődése el nem marad. Az életmegszabta keretek kinek-kinek lehetővé teszik a maga erőinek és képességeinek érvényesülését. Ha valaki ezeket túlbecsüli, vagy ellenkezően cselekszik, az élet viszonyai ellene szegülnek, útját állják, elégtételt követelnek s ha nem kapják meg, pusztulást okoznak. *A Szabolcs házassága, Lélekrablás, A fogyó hold, Északi fény, Bizánc, Ocskay brigadéros, Árva László király* mind-mind azt példázzák, hogy az életben a valóságon felülemelkedő erők uralkodnak, ezeknek alá van vetve mindenki és minden s ha ezek ellen történik ellenszegülés az elégtétel megtagadásával, az elvont erők hatalmasabbak és az életet vagy a vele egyenlő értékű becsületet kívánják áldozatul. Nagy írók alkotásai között ezért sok a tragédia; a hatalmas erőikkel szembeszálló gyöngé ember az élet mindennapiságából kiemelkedő titán, de egyúttal szerencsétlen véget ér. Az olvasó vagy néző megrendül a hatalmas erők összeütközésének láttára, a gyöngé, vergődő, bűnös embert sajnálja és okulásba veszi, hogy mit nem szabad tennie, hogy hasonló körülmények közé kerüljön. Az ilyen művek általános nevelőhatása tehát elvitathatatlan.

A regényeken és a színdarabokon kívül az elbeszélések is csaknem kivétel nélkül nemcsak művészi alkotások, hanem tanulságosak és emiatt nevelésre alkalmasak. A novellák műalkatának természete hozza magával, hogy ezeknek hatása korántsem lehet olyan általános és mély, mint a regényeké és a színdaraboké. De tárgyuk, kivételük, a bennük érvényesülő felfogás, a megoldás természetes és kielégítő volta mind-mind egyrészt gyönyörködtetésre való, másrészt ezen túl nagyon gyakran okulásra. Herczeg nemcsak művészi tudatossággal ír, hanem általában kifogástalan erkölcsi érzékkel is. Amaz biztosítja alkotásainak az esztétikai hatást, ez pedig nagyon elmélyíti. Olvasás közben ki-ki kritikát is gyakorol; a mese érdekes szövése mennyire intenzívebben foglalkoztatja az érdeklődést, ha az az örök értékek irányában történik! Herczegnek alig van elbeszélése, regény- vagy színdarabrészelete, ahol ezek ellen vétene. Nagy szó ez manapság, mikor súlyosabb tehetségek is engedményt tesznek az olvasóközönség romlott ízlésének vagy a maguk anyagi érdekeinek. Az értékes ember csak értékeket lát meg és csak ezeket tartja megörökítésre alkalmasaknak. Hiába mondják, hogy ezzel vét az érdekkeltés ellen. Herczegnek nincsen műve, amelyre azt lehetne mondani, hogy unalmas, de olyan sem, amely bántaná bármely olvasó jóízlését vagy erkölcsi érzékét. Emellett kicsiny és nagy mű, elbeszélés vagy regény, jelenet vagy színdarab a költői előadásnak olyan zománcával rendelkezik, ami a nagy művészi tudatosság miatt ugyan némi hideget áraszt, de emellett kristályos, plasztikus, acélos és férfias. Az összes művekből ilyen hangulat árad ki és egészséges felfogású olvasókra nézve lehet-e kívánatosabb valami, mint hogy ismert területen, kellő világításban mozgó, érdekesen beszélő, érdeklődést keltő, értékeket szolgáló, életet árasztó, küzdelmeket vívó és boldoguló vagy elbukó embereket ismerjen meg? Az elbeszélések egész tömegét lehetne idézni, hogy azok is megfeleljenek e jellemzésnek és annak az írótól nem tudatosan szolgált célnak, hogy az életértékek megbecsülésére vezetnek, hogy az akaratra hatnak, hogy nevelnek. Herczeg elbeszéléseiben is az az intelligens ember, tudatos művész és önkéntelen nevelő, aki minden alkotásában. Ez a nevelés oly természetes nála, mint a földnél a levegő: a kettő egymástól elválaszthatatlan. Ha ír és életet ábrázol, egyúttal tanulságot, önnevelésre alkalmas példát ad, amely erőszak nélkül jelenít meg valamely igazságot. Ha azonban ezt a pedagógiai hatást valaki nagyon közelről akarná elemezni, úgy járna, mint a pillangó hímporával. Kis távolságból, durva érintés nélkül kell rá gondolni, vele foglalkozni; szépsége, változatossága és értéke úgy lesz nyilvánvaló.

Az élet változatossága elevenedik meg Herczeg alkotásaiban. Amint ott ki-ki a maga ízlésének megfelelő társaságot keresi fel, kiváló regényírónk művei is azoknak nyerik meg tetszését, akik az őt jellemző értékek iránt érdeklődnek. Sőt csak ezekre lehetnek nevelő hatásúak. Nem iskolás módon, nem száraz tudományossággal, nem is rendszerekbe foglalva. Herczegtől mi sem áll távolabb, mint az i.ányzatosság. Az ő eszménye egy: a művészi lélekábrázolás. Minden egyéb ebből következik. Ezért nem éppen magyarok a hősei, hanem: emberek, ezért összpontosítja általában egy területre alakításmódját: a lélekre, ezért van, hogy történeteivel — nevelőhatást ér el.

A pusztá mesélés nála nemcsak érekkeltés, hanem lélekre való hatás is. Azoknak a belső hangszereknek a megzendítése, amelyek minden olvasóban megvannak és amelyek az író művészete szerint kisebb-nagyobb hangközökben gyöngébb vagy erősebb, egyszerűbb vagy nagy változatosságú és színezetű hangokat adnak. Herczeg széles skálájú művész ; ha nem szerepeltet is világot rengető hősoket és egeket ostromló szenvedélyeket, akiket bemutat és ahogyan ezt teszi, a legszélesebb lelki rezonanciát tudja vele elérni. Aki pedig tovább is foglalkozik műveivel az olvasás keltette hangulat nyomása alatt, annak lehetetlen észre nem vennie, hogy a sokféle ráható elem közül a tanulság sem utolsó. Azért történt ez vagy az a hősoekkel, mert gyarló emberek voltak ; elkerülhették volna a megpróbáltatást és a katasztrófát, ha okosabbak, ha erkölcsösebbek, ha alkalmazkodóbbak, ha ismerik önmagukat és az életet. Ez az okulás elválaszthatatlan Herczeg műveitől és ezért nemzetnevelő.

Az életben is, de főleg a léleekben vannak olyan nem mérlegelhető jelenségek, amelyeket a művész vesz csupán észre intuitív módon és fejez ki érzékelhetően. A nagy művészeknek egyik legbiztosabb ismertető jele ez. Mikor Herczegről mint nemzetnevelőről van szó, tulajdonképen ennek a súlytalan és önkéntelen, de mégis érzékelhető és számbajövő művészi vonásnak a megállapítása szükséges. Ez azonban nem matematikai művelet, hanem inkább megértés és főleg megérzés. Aki Herczeg műveinek olvasása közben és után nem von le maga számára tanulságot, az érzéketlen olyan finomságok iránt, mint a művekből kiáradó tanulságot szolgáltató és ezzel nevelő hatást gyakorló szellem. Érzékiileg kifejezve ez így hangzik : légy jó, becsületes, erkölcsös, mértéktartó, önmagadon uralkodó, de ezek a szavak és fogalmak szinte sértések a művekben rejlő és azokból kisugárzó nevelői értékre nézve. A lelkiélet legfinomabb mozzanatai a művekből levonható tanulságok, megjelölésükre szavakat keresni annyi, mint a szellemet anyagósítani. A szépirodalmi alkotások maguk beszélnek és maguk tárják fel értékeiket. A figyelmes olvasó Herczeg műveinek megismerése közben és után önkéntelenül lesz az önnevelés részesévé és az örök értékeknek a maga egyéniségébe való olvasztójává. Mivel ez mindenkivel megtörténhetik, mert mindenki hatása alá kerülhet a szépirodalmi könyvekből kisugárzó szellemnek, azért joggal mondhatjuk, hogy Herczeg Ferenc a nemzetnek egyik legnagyobb hatású és legtöbb értéket feltáró nevelője.

Több szépírónk műveiben találkozunk az iskolával, diákokkal és pedagógusokkal, mégsem tarthatjuk őket érdemesnek a nemzetnevelő megtisztelő elnevezésére. Nem külsőségek és nem kézzelfogható célok szolgálata teszi a nemzetnevelőt, hanem az örök értékeknek elismert, az embereket minden időben és helyen előrelendítő eszméknek, a társadalmat fenntartani alkalmas elveknek művészi szolgálata. E tekintetben nagy Herczeg Ferenc, ezen a téren alkotott maradandót, ezért tartozik a magyarság remekírói közé. A benne élő lényeg iránt való fogékonyság, minden érték áhítatos tisztelete, az élet küzdőterére helyezett ember megbecsülése teszik alkalmassá, hogy olvasóinak, az embereknek, mindenkinek nevelője lehessen. A műveiből kiáradó szellem, az életküzdelmek festésében megnyilvánuló hűség, a

költői igazságszolgáltatás nemcsak híven emberivé teszik alkotásait, hanem egyúttal a legnagyobb öntudatlan nevelői értékkel rendelkeznek.

Természetesen más témákat is választhatott volna, amelyekkel kapcsolatban bűnről és bűnhődésről nincs szó. Vannak olyan elbeszélései, regényei és színdarabjai, ahol derű ragyog, az élet nem fájdalmas jelenségei mutatkoznak s a szereplők vétség nélkül élik a maguk megörökítést mégis megérdemlő életét. Hiszen az élet lehet ilyen is és gyakran nem áll másból, mint a megszokott keretek között való továbbhaladásból. Ám a nyárspolgáregyéniségek épúgy nem alkalmasabb szépírók témáit, mint azok, akik bűnt bűnre halmoznak és mégis zavartalanul folytatják életüket. Herczeg erkölcsi felfogásának értéke éppen abban rejlik, hogy igazságérzeténél fogva úgy vezeti történeteinek szövését, hogy a jóhoz való ragaszkodás, a vétékért való elégtétel, a bűnnel való szakítás vagy a rosszat követő bűnhődés az olvasó szemei előtt, attól ellenőrizhető módon és minden várakozást kielégítően történik. Színes, kavargó, zavaros az élet és változatos azok küzdelme, akiket elkap forgataga. Ezekre a jelenségekre mutat rá, hirdeti az örök igazságok értékét és valósítja meg művészi módon a maga alkotásaiban. Művei minden tekintetben alkalmasak a nagy tömegek eszmélkedtetésére és nevelésére.

Agárdi László.

DR BARTHA GYÖRGY

1877—1935.

ÉPPEN MINDENSZENTEK ünnepének, illetve Halottak napjának megünneplésére készültünk, mikor az Imperator Mors elszóltotta körünkből Bartha György kollégánkat. A hirtelen ránk szakadt gyászeset váratlanul ért bennünket. Mert tudtuk ugyan, hogy megboldogult társunk testi erejét évek óta súlyos kór őrli, de még sem gondoltuk, hogy ennyire közel van a vég. Hiszen egy órával halála előtt még jókedvűen elbeszélgetett, terveket szövögetett és maga állapította meg, hogy lényegesen jobban érzi magát. Ma persze már tudjuk, hogy a pillanatnyi megkönnyebbedés az életerő utolsó fellobbanása volt nála. Akkor azonban sehogyan sem tudtunk megbarátkozni ezzel a gondolattal. Nehezünkre esett beleélni magunkat a tudatba, hogy akit évek hosszú során át mindig elsőnek

láttunk feltűnni az iskola folyosóján s akinél megszoktuk, hogy beteg testben is töretlen lélekkel végezze iskolai munkáját, végleg kiállott sorunkból és örökre jobb hazába távozott. Napok kellettek hozzá, míg valamennyire bele tudtunk törődni, hogy heroizmusig fokozott kötelességteljesítésének hatalmas energiaforrása mindörökre kiapadt számunkra.

Mert boldogult társunk maga volt a megtestesült tanári lelkiismereteség és kötelességtudás. Amit bármi tekintetben az iskola életéhez tartozónak érzett, annak hűséges, hajszálnyi pontossággal való végzésében és végzettségében sem önmagával, sem másokkal szemben nem ismert kíméletet. Ebben a vonatkozásban nem ismert kis dolgot vagy mellékes feladatot : ami egyszer hozzátartozott az iskolához, az mind nagy dolog, mind elsőrangú feladat volt. Igazi rajongója volt az iskolának. Kedvéért még az irodalmi és tudományos érvényesülés csábító kilátásairól is le tudott mondani. Pedig pályája első felében közzétett szépszámú dolgozatai és önállóan megjelent művei nemcsak szorgalmas anyaggyűjtésről, hanem helyes problémalátásról és

formaérzékről is tanuskodnak.¹ Sőt az iskola kedvéért még a rendi karrier-alakítás kísértéseit is el tudta hessegetni magától. Mióta a szerb megszálló hatóságok nagybecskereki házfőnöki és igazgatói állásának elhagyására kényszerítették, egy pillanatra sem jutott eszébe, hogy másutt keressen magának vezető állást. Sőt, mikor ismételten felajánlották neki, kereken elutasította magától. Mert ő kizárólag csak az iskolának és tanítványainak akart élni.

De ezt azután teljes odaadással tette. Tanítását bő tárgyi tudás, alapos pedagógiai felkészültség és fogyhatatlan lelkesedés jellemezte. Komolyan ambicionálta, hogy tanítványai sokat, lehetőleg többet tudjanak, mint másokéi. Ezért tudatosan magas célokat tűzött eléjük; de viszont a célok elérésében minden lehető módon kezökre járt nekik. Így bölcs ökonomiával előre beosztotta magának az elvégzendő anyagot és egy váratlanul közbejött szünetnap már elegendő ok volt neki az egész beosztás újból való átcsoportosítására. A mellett szigorú módszerességgel tanított s előadásába iparkodott minél több életet és elevenséget vinni. Bár akut cukorbaja napról-napra jobban fogyasztotta testi erőit s egyre borúsabbra, fanyarabbra fordította kedélyét, az iskolában mindvégig megőrizte frissességét és rugalmasságát. Az utolsó pillanatig megmaradt lelkes tanárnak s úgyszólván a katedréről került a halálos ágyba. Hiszen betegségének tragikus kimenetelét is részben az okozta, hogy még magas lázzal és lappangó tüdőgyulladással is erőltette az iskolábamenést. Mintha nem tudott volna megvárni az iskolától.

Ilyen körülmények közt nem csoda, hogy diákjai szeretettel és áhítattal tekintettek fel rája és büszkén vallották magukat tanítványainak. De ugyanígy a szülők is bizalommal közelítették hozzája, mert ösztönszerűen megéreztek benne a fiaikért minden áldozatra kész jó tanárt; de még inkább imponált nekik a feltétlen és megvesztegethetetlen igazságszeretet, mellyel mindenkinek érdeme szerint osztotta a jutalmat és büntetést. A tanítványok és szülők áhítatos kegyelele meghatóan nyilatkozott meg abban a sokrétű sokaságban, mely megboldogult társunkat utolsó útjára kísérte és a szebbnél-szebb koszorúk változatos tömegében, mellyel szerető kezek ravatalát elhalmozták. A temetésnél látszott meg igazán, hogy Bartha György jó vetést végzett és hogy pazar kézzel szórt vetőmagvai valóban jó és termékeny földbe hullottak.

De kedves rendtársunk váratlan elmulásával nemcsak az iskolát és az ifjúságot érte súlyos csapás, hanem a tanári kart is, melynek a megboldogult egyik legrégebb és a hivatásos munka teljesítésében nagy idő óta mintaképül szolgáló tagja volt. Bartha György ugyanis két részletben (1908—1914, 1919—1935) nem kevesebb, mint 22 évet töltött intézetünkben. Ez más szóval azt jelenti, hogy 36 esztendőre terjedő tanári pályájának közel kétharmadát Budapesten élte le. Pályája kezdetén még együtt tanított Bartos

¹ Fábchich József élete és munkái. Esztergom, 1899. Vallásosság a családban. Szeged, 1903. Az illúzióról. U. o. 1903. Vallásosság az iskolában. U. o. 1904. Szeged Dugonics munkáiban. U. o. 1905. Alvás és álm. U. o. 1906. Ünnepi beszéd 1915 március 15. Nagybecskerek, 1915. Ezenkívül számos magyar nyelvi és irodalmi tankönyv.

Józseffel, Maywald Józseffel és Kőrösi Albinnal, utolsó képviselőivel annak a nagy tanárnemzedéknek, mely a mult század utolsó negyedében olyan nagy tekintélyt és megbecsülést szerzett iskolánknak. Ezen hosszú idő alatt állandóan osztályfőnökként működött s ezen a réven nemcsak tanítványaival sikerült közelebbi kapcsolatba jutnia, hanem kifelé is sok értékes ismeretséget kötött és sok őszinte megbecsülést szerzett. Az utóbbi időben mind jobban elhatalmasodó betegsége miatt egészen visszavonult ugyan, de a régi barátságokat és a rendtársaihoz fűződő testvéri viszonyt továbbra is szeretettel ápolta. Így elmulása az ifjúság széles rétegein túl fájó vesztesége azoknak is, akiket a közös hivatás teljesítése vagy éppen a meleg barátság érzése kapcsolt hozzája. Emlékét mindenkor szeretettel és kegyelettel fogjuk őrizni.

HÁMOS NÁNDOR

1874—1935.

MÉG JÓFORMÁN fel sem ocsudtunk Bartha György kollégánk váratlan elhúnytán érzett lesújtottságunkból s máris újabb gyász hír döbbsentett meg bennünket : november 13-án elveszítettük intézetünk nyugalmazott testnevelési tanárát, Hámos Nándort. Bátran mondhatjuk, hogy a derült égből lecsapó villám nem érhetett volna váratlanabban bennünket, mint ez az újabb hióbbír. Mert megboldogult tanártársunk alakja úgy állott valamennyiünk előtt, mint a viruló élet és a kicsattanó egészség szoborba kívánkozó modellje. Akik látták korát meghazudtoló sudáregyenes testtartását és fiatalos rugékonyságát s akik szemtanui voltak ifjúi hévvel űzött rendszeres sportolásá-

nak, azok meg voltak róla győződve, hogy nem évek, hanem még évtizedek állanak előtte. És íme az orozva rátörő betegség napok alatt végzett vele. A halál kegyetlen hatalma az egészségtől duzzadó emberkolosszust épp oly könnyedén ledöntötte, mint a lappangó betegségtől felőrölt gyöngye szervezetet.

Hámos Nándorral érdekes és változatos pályát megfutott egyéniség távozott körünkben. Igazi self-made man volt. Felemelkedését és élrejutását egyedül önmagának köszönhette. Pályáját eredetileg mint a borsodmegyei Bogács község elemi iskolai tanítója kezdte, majd mint pogai, sajószentpéteri és miskolci állami tanító folytatta. De hamarosan ráeszmélt, hogy az elemi iskola légköre nem az ő világa ; a tanítóságnál többre vágyott. Attól az időtől kezdve, hogy mint a miskolci kir. katolikus gimnázium kiségitő tornatanára közelebbi kapcsolatba jutott az ifjúsági testneveléssel (1899 okt. 6.), egészen ennek tanulmányozására és tökéletesítésére vetette magát. Célját rövidesen sikerült is elérnie. Az állam, 1902 aug. 30-án kelt oklevele

alapján átminősítette őt középiskolai tornatanárnak s ilyen minőségben először a temesvári piarista (1903—1904), majd az újvidéki kir. kat. gimnáziumban alkalmazta (1904—1909). Innét helyezte át 1909 nyarán intézetünkhöz s itt is hagyta egészen 1928-ban bekövetkezett nyugalomba vonulásáig.

Megboldogult kartársunk nagy kitüntetésnek érezte a nagymultú intézethez való áthelyezést s mindenképpen iparkodott méltónak bizonyítani magát a bizalomra s főleg iparkodott minél jobb és sokoldalubb tornatanárrá kiképezni magát. Ebben a tekintetben különösen 1912. évi ausztriai, németországi, dániai és svédországi tanulmányútja volt ránézve eszméltető és szemnyitogató hatással. Itt szerzett értékes tapasztalatairól hazatérése után irodalmilag is részletesen beszámolt. De, hogy később is iparkodott színvonalon tartani magát, mutatja az a tény, hogy 1925-ben ötvenéves fővel a tornatanítói mellé a vívómesteri oklevelet is megszerezte.

Ilyen gazdag és sokoldalú képzettség mellett természetesnek kell találnunk, hogy Hámos Nándor idővel kinőtt az iskolából. A kiváló szaktanár lassankint elismert tekintéllyé lett kollégái közt. A különböző testnevelési egyesületek egymás után vezető tagjaik sorába iktatták őt s egyúttal megadták neki a lehetőséget, hogy eszméit irodalmi úton is terjessze. Így, hogy mást ne említsünk, az első magyar cserkész kézikönyvbe, a Kreybig Rudolf-félebe vele iratták meg a testgyakorlásról és a játékról szóló fejezeteket, úgyszintén a Révai Nagy Lexikon számos testnevelési cikkét. Igazi nagy hatást azonban nem ezen cikkeivel, hanem a Tornatanárok Országos Egyesülete által kiadott Tornaügy, majd a saját kiadásában 1916-ban megindított Ifjúsági Testnevelés szerkesztésével ért el.

Hámos Nándorban tehát minden tekintetben kiváló szakember dőlt ki. Halála súlyos vesztesége elsősorban iskolánknak, melynek húsz esztendőn át lelkes testnevelési tanára volt, azután a magyar ifjúsági sportirodalomnak, melynek sok tekintetben úttörő és mindvégig fáradhatatlan munkása volt. Éppen olyan rajongója volt ő a maga szakmájának, mint Bartha György kollégánk a magyar és latin filológiának. Az ifjúság testi ügyességre és sportszeretetre nevelésében a kenyérkereső pályán messze túlmenőleg élethivatást és egyben fontos nemzeti küldetést látott. Egyik bizalmas jóbarátja és újvidéki küzdelmeinek osztályostársa halála alkalmából megkapóan írta róla: «Mint tornatanár elsőrangú volt. Szerette pályáját, hivatást látott benne s nem kenyérkeresetet. Fáradhatatlan volt és a legnagyobb mértékben önzetlen. Szerette a gyermekeket és viszontszeretetet talált. Jó kartárs volt és jó barát. Együtt dolgoztunk. Kerestük az utakat, hogy az akkor sablonos németrendszerű «turnerei»-ből testnevelést csináljunk. Fialatok voltunk mindketten, megértettük egymást s mindent ki akartunk hozni a ránk bízott ifjúságból. Nagyszabású terveket kovácsoltunk s igyekeztünk megvalósítani».

Ehhez a szép és plasztikus jellemzéshez kevés hozzátenni valónk van. Mert Hámos Nándor valóban az volt, akinek az újvidéki jóbarát és pályatárs rajzolja: melegszívű gyermekbarát s az ifjúsági sport rajongója és fáradhatatlan terjesztője, mondhatnánk, apostola. Hiszen mint az «Ifjúsági Testnevelés» szerkesztője és kiadója még nyugalombavonulása után is megtar-

totta kapcsolatát az ifjúsági sportmozgalommal és boldog örömmel regisztrálta annak rohamos haladását. Hirtelen elmulása tehát iskolánk szűk körén túl országos viszonylatban is veszteséget jelent. A temetésén megjelent nagyszámú és előkelő közönség eléggé mutatta, hogy Hámos Nándorban nem egyszerű testnevelési tanár, hanem nemzeti értéket jelentő pedagógus, nem mesterember, hanem eszmékből élő és eszméket termelő apostol szállott sírba. Életműve, a magyar ifjúsági sportirodalom megindítása messze túléli elmulását ; de mi, közvetlen munkatársai is szeretettel őrizzük emlékét.

BONTÓ KAL. JÓZSEF

1866—1935.

A HALÁL KEGYETLEN hatalma ebben az esztendőben ugyancsak bő aratást végzett sorainkban: *Bartha György* és *Hámos Nándor* kollégáink után Bontó Józsefet, mindnyájunk szeretett Józsi bácsiját is elszóltotta körünkől. Nem váratlanul és orozva tört rája, miként föntebb elsiratott kartársainkra, hanem többszöri jelentkezés után állított be hozzája. De ez a körülmény épp oly kevéssé volt alkalmas fájdalmas megdöbbenésünk nagyságának csökkentésére, mint az a tény, hogy a megboldogult már évek óta nem tartozott intézetünk működő tanárai közé. (L. 1927—28. évi Értesítő.) Ez az utóbbi megállapítás különben is csak papírforma szerint áll. Mert Bontó József lélek-

ben mindig egynek érezte magát az iskolával, melynek egykor büszkesége és az ifjúsággal, melynek évtizedeken át szerető atyja és mentora volt. Elég e tekintetben arra utalnunk, hogy még a legutolsó hónapokban is ő volt diákmiséink és iskolai ünnepélyeink leghűségesebb látogatója. Hányszor láttuk feltűnni jóságos arcát az iskola folyosóján, hogy egy-egy volt diákja vagy hozzátartozója, esetleg fia iránt érdeklődjék? Valóban mintaképe volt ő az örök tanárnak, aki a kényszerű nyugalom éveiben is a szeretet olthatatlan nosztalgiájával és visszavágyásával csüggött mindenben, ami az iskolával és az iskola életével kapcsolatos.

De még talán a jó tanárnál is erőteljesebben domborodott ki Bontó Józsefben a jó ember. Minden túlzás nélkül elmondhatjuk róla, hogy legmagasabb élethivatásának a mások életének megkönnyítését és megédesítését érezte. Önnagával szemben a legteljesebb igénytelenség és lemondás álláspontjára helyezkedett s képes volt nyolc-tíz esztendőn át ugyanabban a többszörösen megalpalt és megfejelt cipőben járni, ugyanazt a kétszer-

háromszor kivasalt kalapot viselni, csakhogy másokra, rokonaira, földieire, tanítványaira, sokszor egészen idegen emberekre annál többet áldozhasson. Határtalan emberszeretetének legnyomósabb bizonyossága, hogy bár maga volt a megtestesült szerénység és visszahúzóds, embertársai érdekében még attól sem riadt vissza, hogy terhére legyen másoknak. Ebben a vonatkozásban ugyanis szóról-szóra vitte a Szentírás szavát : «Insta opportune, importune». Ha segélynyújtásról vagy jóakarató támogatás kieszközléséről volt szó, semmi áldozatot nem kímélt. Hiszen még az utolsó időben, akárhányszor súlyos indiszpozícióval küzdve is kész volt órákhosszat előszobázni, csakhogy egy-egy szívéhez közel álló ügyet kedvező megoldásra juttasson. Valóban, az ő határtalan emberszeretete, önzetlensége és áldozatkészsége már a szentség határán járt és ha ércebe, márványba akarnók rögzíteni a cselekvő irgalmasság és a tette kész segíteni akarás szimbólumát, nálánál kevés méltóbb modellt találunk hozzá.

De mi, közelebbi munkatársai, a jó tanáron és az áldott jó emberen kívül még mást is veszítettünk Bontó Józsefben : a szerető jóbarátot, aki egyforma szeretettel közelített öreghez és fiatalhoz s aki szerető szívével, bölcs szavával és ezermester kezével egyforma készséggel állott mindannyiunk rendelkezésére. Szinte elleste gondolatainkat és boldog volt, ha bármi csekélységgel szolgálatunkra lehetett. Ebben a tekintetben is maga volt ő a megtestesült előzékenység és szolgálatkészség.

És még valami volt ő : a piarista hivatás, a hamisítatlan kalazanciusi eszmény kiteljesedése, aki egyéniségével, pusztá jelenlétével hathatósabb ösztönzésül szolgált a piarista hivatás lélekkel való teljesítésére, mint nem tudom hány művésziesen kicirkalmazott parainézis. Akinek megadatott együtt dolgozni vele, annak munkája láttán hamarosan rányílt a szeme és a lelke, hogy a kalazanciusi értelemben vett iskolai munka sokkal többet jelent a tanításnál, de még a nevelésnél is ; az megtanulta, hogy teljes lélekátadás és hiánytalan beletemetkezés nélkül nincsen igazi tanítás és lélekalkítás.

Ez a ráeszmélés csak annál fájdalmasabbá teszi veszteségünk érzését, mert tudatunkba hozza, hogy Bontó Józsefben nemcsak az embert és a jóbarátot veszítettük el, hanem egyben a több és odaadóbb munkára késztető eszményképet is. Nem csoda tehát, hogy elhúnytakor mindnyájunknak az volt az érzése, mintha halálával a lelkünkéből szakadt volna ki egy darab ; nem csoda, hogy nélküle üresebbnek érezzük magunk körül a világot. Fájdalmunkban csak az az egy gondolat vigasztal bennünket, hogy Bontó József élete munkája nem enyészik el nyomtalanul a világból, hanem tovább él azoknak a mélyérzésű és szociális gondolkodású embereknek életében és tetteiben, kiknek lelkében az ő lelkének tüzetől gyulladt ki a megértő és segíteni mindig kész szeretet lángja. Bizonyos, hogy szegedi és budapesti diákjainak s azok fiainak és unokáinak ajkán még sokáig él a legenda egy jóságos szívű és aranyoslelkű paptanáráról, aki az édesapa gondosságát az édesanya páratlan gyöngédségével és az idősebb testvér komoly felelősségtudásával kötötte össze ; egy jó emberről, aki saját kezével varrta meg egy-egy szegény vagy csintalan nebulójának elszakadt kabátját vagy nad-

rágját s aki kész volt magától megvonni a falatot, csak hogy segíteni tudjon egy-egy rászoruló kisdíákján. Mert a lélekkel véghez vitt jótett emléke kitörülhetetlenül belenyomódik a lélekbe s tudatalatti formában él bennünk és befolyásolja elhatározásainkat akkor is, mikor egyáltalában nem gondolunk rá.

Bontó József emléke sokáig gyengítetlen erővel fog élni közöttünk, mert szeretetével és jóságával sokszázunk lelkében monumentum aere perenniust állított magának.

KÖRÖSI ALBIN

1860—1936.

1936 ÁPRILIS HÓ 8-ÁN néhány napi betegség után örök álmra hajtotta fejét Kőrösi Albin, a hispanológia világhírű művelője, iskolánknek harmincegy éven át érdemes tanára. Mostani ifjúságunk már csak látásból ismerhette a derék aggastyánt, azért részletesebben vázoljuk pályafutását.

Kőrösi Albin 1860 január 16-án született Selmechányán. Atyja Kulhanek György szabómester volt, anyja Majsuch Mária. Otthon tótul és németül beszéltek, de az iskolában nyolc éves korára már jól megtanult magyarul is. A kis Albin már az elemi iskolában kitűnt társai közül és magára vonta az iskolát gyakran látogató Boltizár József prépost-plébános figyelmét. Az ő ajánlatára adták szülei a

piarista rend vezetése alatt álló kir. kat. gimnáziumba. Anyjának 1872-ben történt elhúnyta után vagyoni helyzetük megromlott; ezért, hogy atyja terhein könnyítsen, kereskedőinasnak akart beállni. A jólelkű Boltizár tanácsára azonban, aki iskolakönyveiről is gondoskodott, mégis tovább folytatta tanulmányait. Tanárai közül élete utolsó éveiben is hálásan emlegette Nedolyi János igazgatót, Müllner Pált, a matematika tanárát és Bertalan Alajost, aki a természetrajz iránt keltett benne érdeklődést.

A III. osztály után következő vakációban nagy kincsre bukkant: egyik iskolatársától megkapta Petőfi összes költeményeit. Mohón olvasta, nagy részét könyv nélkül megtanulta. Eleven, játékos fiú volt, de ezóta visszahúzódtott pajtásaitól és könyvekre vadászott. Próbálgatott verselni is és Petőfi dalait németre fordította. Egyik barátjának atyja könyvkötő és könyvkereskedő volt egy személyben: annál megtalálta Vörösmarty és Arany munkáit. A hatodik osztályba járt, mikor a Csongor és Tündét olvasta. Alig bírt magával, mindig Vörösmarty bűbajos versei csilingeltek fülében.

A szelíd és tanulmányaiba egyre jobban elmélyedő ifjú a szerzetes-tanári pályát választotta hivatásául s 1876 augusztus 27-én belépett a piarista rend váci noviciátusába. Ott Váry Gellért, a növendékek promagisztere volt reá nagy hatással. Váry eleven szellemű tanár volt és kitűnő nyelvtelenséggel volt megáldva. Született magyar létére igen jól megtanult németül, franciául és olaszul, sőt oroszul is. Tőle kapott olasz és francia nyelvtant s egyben ösztönzést ezeknek a nyelveknek a tanulására. Novicius társai között Erdélyi Károlyban talált megértő rokonlélekre, mert az is játszi könnyűséggel tanulta a nyelveket. Olaszul és franciául már tudott; ekkor az angollal foglalkozott. A noviciátus után két esztendeig együtt folytatták tanulmányaikat a kecskeméti studiumban, majd 1879 után, amikor az érettségi vizsgálatot letették, ugyancsak két évig a rend nyitrai teológiai főiskolájában is.

1881-ben immár «Kőrösi» néven iratkozott be a budapesti tudományegyetem bölcsészeti karára. Sokáig tündődött, melyik tárgyat válassza. Kivételes nyelvérzéke egyenesen arra predestinálta volna, hogy a filológiát művelje, de mégis a természetrajzot és földrajzot választotta. «Úgy éreztem, hogy lényemből hiányzik a szigorúság, mely a nyelvek tanításához okvetlenül szükséges. Szerettem a nyelveket, talán sikeresen is tanítottam volna és kedvet ébresztettem volna tanítványaimban, de a következőes számonkéréshez kevés hajlandóság volt bennem. A természetet szerettem, diákkoromban sokat kóboroltam erdön-mezőn, hegyen-völgyön, sokat botanizáltam, ásványokat gyűjtöttem, ezért lettem természetrajz-tanár.» Az egyetemen szaktárgyai mellett francia és olasz nyelvi előadásokat is hallgatott s Leopardi költeményeinek fordításával bíbelődött. Ekkor kezdett spanyolul is tanulni és egy konzulátusi tisztviselőtől elsajátította a nehéz kiejtést.

1883-ban, miután július 23-án áldozópappá szentelték, Veszprémben kezdte meg érdemes tanári pályafutását. Itt ismerkedett meg Jánosi Gusztávval, Tasso, Milton és Tennyson fordítójával és tőle hathatós ösztönzést nyert irodalmi tanulmányai folytatására. Lévay Imre, a gimnázium akkori igazgatója «Veszprémi Közlöny» cím alatt egy kis hetilapot szerkesztett: ez a kis újság volt szellemi küzdőtere az írógató fiatal piaristáknak, így Kőrösinek is. 1885. évi svájci tanulmányútjának leírásán kívül számos angol, olasz és spanyol műfordítását közölte a lap hasábjain. A veszprémi gimnázium 1888. évi Értesítőjében jelent meg «A hegységek s általában a föld felszíni változásainak keletkezése» című értekezése. Temesvári tanárkodása alatt (1888—1891) még két ismeretterjesztő cikket írt.¹ 1891-től fogva Budapesten tanított. Itt írta meg tankönyveit,² főstudiumának már a hiszpanológia művelését tekintette. Csaplár Benedek révén összeköttetésbe Carlos Lasalde tudós spanyol piaristával (1841—1906), aki őt irodalmi kérdésekben nagy szeretettel és szakavatottsággal támogatta. Nálunk a múlt század nagy spanyol költőit hírből is alig ismerték, azért Kőrösi úttörő munkát végzett,

¹ A kiválasztás szervei az állatvilágban. (Délmagyarországi Természettudományi Közlöny. 1889.) Hűsevő növények. 1891. U. o.

² Földrajz a gimnázium I—III. o. számára. (1895—96.) — Természetráaj az I. és II. o. számára. (1899—1900.) — Kozma-Kőrösi: Földrajzi Atlasz. (1906.)

mikor «A XIX. század spanyol költői» című terjedelmes tanulmányában (1893.) Quintana, Espronceda, Zorrilla, Campoamor, Nuñez de Arce, Ventura Ruiz Aguilera és Belmonte Müller életét és munkásságát ismertette és hét szépen megrajzolt irodalmi portrait keretében bemutatta őket. A tanulmány értékét emelik közbeszótt fordításai. Ezt követte «A spanyol költészet gyöngyei» című antológiája (1894.), melyet Carlos Lasaldenak ajánlott. Ebben százharminc költemény fordításában mutatja be a spanyol költészet fejlődését a XII. századtól saját koráig. Lefordította Zorrilla «Isten a legjobb tanu» című legendáját (1897.), majd Gaspar Nuñez de Arce «Idill» című költői elbeszélését is (1899), 1901-ben ismét nagyobb antológiát bocsátott ki: «Spanyol téli esték» cím alatt. Ez Zorrillának két legendáját tartalmazza, aztán egyet-egyet a következőktől: Angel de Saavedra, José Espronceda, Juan Arolas, Antonio Hurtado, Manuel de Palacio, Gaspar Nuñez de Arce, Victor Balaguer. Gustavo A. Becquer «a spanyol Heine» (1836—1870) nálunk aránylag még a legismertebb költők közé tartozott, mert tőle Radó Antal és mások több darabot fordítottak, de összes verseinek és több prózai meséjének fordítását Kőrösinek köszönjük.¹

Műfordításait különbözőképen bírálták el. Az elismerés mellett többen kifogásolták a verselés nehézkességét, de talán a leghelyesebben ítélte meg a Budapesti Szemle névtelen kritikusa «A spanyol költészet gyöngyei» ismeretében.² Ez szerinte «valóságos értékes antológia, aminő eddig nálunk nem volt. A bevezetés rövid és világos átnézetet nyújt a spanyol költészet fejlődéséről. A szemelvények a bevezetésnek megvilágítására szolgálnak. A fordításokat az eredetiekkel, valamint német fordításokkal összevetve a benyomás vegyes ugyan, de általában véve elég jó. Az antológia egyik-másik verse ugyan nem sokat ér vagy legalább nem volt érdemes a lefordításra. De hát ily nagy antológiát adni vajmi bajos dolog. Nem is helyes, ha ilyenek frására *egy* ember vállalkozik, mert bizony a kedv, az ihlet nem oly gyakori jelenség egy tanár-embernél, aminő Kőrösi, hogy rövid pár év alatt egy nagy, vagy 130 kisebb-nagyobb és fölötte változatos tartalmu költeményt helyesen, szabatosan és mindenekelőtt költőileg lefordíthasson. A nehézkes fordítások mellett vannak sikerült áttételei is Kőrösinek. Ilyenek például a José de Selgasból fordított költemények majdnem mind; ilyenek például az Espronceda *El diablo mundo*-ja II. énekének gyönyörű ottava rimái, mely művészi alak, elég különös módon, sokkal jobban sikerül Kőrösinek, mint a könnyű redondillák. A gyöngébb fordításokban is megkap egy-egy eszme vagy érzelem szabatos és költői kifejezése». A románcokat a német fordításokkal összehasonlítva úgy látja, hogy általában nem igen állnak azok mögött. Végül is arra a megállapításra jut, hogy «Kőrösi méltánylandó és hézagpótló munkát végzett, mikor e több mint 50 spanyol író felölő irodalomtörténeti antológiát kiadta. Fordításai általában jók az értelem szerint, hívek a forma szerint, néha jól vannak verselve és költőiséggel ékeskedők; néha azonban gyarlók, prózaiak».

¹ Gustavo A. Becquer dalai és válogatott meséi. (1902.)

² 1895. 121. sz.

Terünk nem engedi meg, hogy a folyóiratokban és hírlapokban megjelent kisebb fordításait felsoroljuk. Megemlíjtük, hogy José Maria Pereda (1834—1906) «Az apja fia» című regényét is lefordította (1897). 1907-ben a Nemzeti Színház részére elkészítette Calderon két színdarabjának (A csodátévő mágus. — A hangos titok.) és Lope de Vega «Esti csillag» című darabjának fordítását is, de ezek nem kerültek előadásra.

Ezután munkássága mindinkább a nyelvi és történeti tanulmányokra terelődött át annál is inkább, mert 1912-ben megbízást kapott a budapesti tudományegyetem bölcsészeti karán, majd a háború után a közgazdasági egyetemen is a spanyol lektorságra. Ekkor egy spanyol nyelvtant is írt, de egy kiadó sem vállalkozott kiadására, mert nem tartották hasznothajtó vállalkozásnak! A spanyolon kívül a portugál, katalán és provencei nyelvvel és irodalommal is foglalkozott és «Egy magyar királyleány» című értekezésében (1914.) az «Istoria de la filya del rey Dungria» néven fennmaradt katalán-provencei legenda eredetét igyekezett kideríteni. Dolgozatának fő érdeme a nehezen érthető, régi nyelvű legenda kitűnő fordítása. Buzgó munkása volt továbbá a Cervantes-irodalomnak is. 1918-ban jelent meg «Cervantes élete és művei» című nagyobb tanulmánya, melynek főérdekessége, hogy Don Quijotaban Cervantes egyéniségének tükörképét véli fölfedezni; azonkívül a költő hiteles arcképe alapján azt is bizonyítgatja, hogy Cervantes Don Quijote arcában a saját arcvonásait rajzolta meg. Dolgozatát 1921 április 12-én a madridi Ateneóban is bemutatta, mikor a Magyar Segítőakció ügyében ott tartózkodott.

Előadása nagy feltűnést keltett és az összes nagy európai s amerikai lapok foglalkoztak vele, így a La Raza című buenos-airesi előkelő folyóirat terjedelmes kivonatát közölte a szerző arcképével. P. Juan Arolas (1805—1849) spanyol piarista költőről írt alapos tanulmányát a spanyol piaristák tudományos szemléjük részére kérték el.¹ A kitűnő spanyolsággal megírt életrajz mindenütt nagy elismeréssel találkozott.

Madridi tartózkodását arra is felhasználta, hogy Petőfi kultuszát a spanyol nyelvű országokban elterjessze. Már régebben is buzdította spanyol költő ismerőseit Petőfi egyes költeményeinek átültetésére, így Juan Luis Estelrich is az ő prózai fordítása alapján fordított le hét darabot, majd ugyancsak az ő segítségével készült el két Petőfi-vers fordítása katalán nyelvre Angel Guimerától. (1907.)² Madridban megismerkedett Enrique Diez-Canedo jeles irodalomtörténetíróval és költővel és együtt készítették elő az első spanyol nyelvű Petőfi-antológia kiadását. A kis gyűjtemény 38 darabot tartalmaz nyolc fordítótól. Előszóval Kőrösi, bibliografiai jegyzetekkel (névtelenül) Diez-Canedo látta el. Kőrösi helyenkint szerette volna kijavítani a fordítók feltűnő tévedéseit, de Diez-Canedo ebbe nem egyezhetett bele, mert a fordítók egy része már nem élt. A könyvecske sok ezer példányban terjedt el és két világrészben hirdeti Petőfi dicsőségét.³ Egy

¹ El P. Juan Arolas. Revista Calasancia. Madrid, 1921—22.

² Kőrösi Albin: Petőfi a spanyoloknál. (Megjelent a Petőfi-könyvtár XXVII—XXVIII. kötetében: Petőfi a világirodalomban.)

³ Petőfi. Barcelona, 1921. 12 r. 60 l. 1 lev. Megjelent a Cervantes kiadócégnél a

másik lelkes Petőfi-rajongóra is talált P. José Olea madridi piarista tanárban. Olea 1922-ben Kőrösi prózai tolmácsolása alapján vagy 40 darabot foglalt versbe és költeményeket írt Petőfiről, sőt 1923 január 7-én a madridi Piarista Diákszövetségben szép ünnepélyt rendezett Petőfi emlékére. születésének százéves évfordulója alkalmából.

Elete utolsó időszakában a sok alkalmi cikk és előadás mellett is talált időt arra, hogy két maradandó értékű munkát alkosson.¹ Már betöltötte hetvenedik esztendejét, mikor 1930-ban közrebocsáthatta a Szent István könyvek sorozatában *Spanyol irodalomtörténelét*, sok-sok évi fáradságának, szívvel-lélekkel végzett tanulmányainak érett gyümölcsét, mellyel a legnemesebb otium literariumban eltöltött munkásságát koronázta be. Ezután még egy kisebb, de módszeres búvárlat eszközeivel készült értekezésében szólott hozzá az Arany Bulla történetéhez és annak a Magna Carta és az aragóniai s mallorcai rendek kiváltságaihoz való viszonyát és az ellenállási jog középkori történetét igyekezett felderíteni.² Ebben az adatok hosszú sorával igazolja, hogy III. Béla királyunk fiainak, Imrének és II. Endrének korában sokkal bensőségesebb és erősebb volt az összeköttetés Magyarország és Aragónia között, mint azt történetrőink ismerik. Dolgozatának egyik fő érdekessége abban áll, hogy Korlát Benedek erdélyi vajdát a délfraanciaországi Corlat grófságból származó spanyolnak tartja és délfraanciaországi genealógiák alapján igyekszik rokonságát megállapítani. Ugyancsak öreg napjaiban írta értékes cikkeit a Dézsi Lajos szerkesztésében megjelent Világirodalmi lexikon számára (1931), amint hogy annak idején a Révai-lexikon spanyol és portugál cikkei is az ő tollából kerültek ki.

«Las mejores poesias (liricas) de los mejores poetas» c. sorozatban. — Kőrösi kézipéldánya azért értékes, mert abba még 10 költemény fordítását jegyezte bele különböző költőktől. (Kegyesrendi központi könyvtár. Bc. 548. sz.)

¹ Előadásai és kisebb dolgozatai: A marokkói kérdés. Zsebatlasz. (1925.) — Régi magyar-spanyol kapcsolatok. Katolikus Szemle. 1925. 3. sz. — Híres szonettek. U. o. 1926. 5. sz. — Camdens. 1926. U. o. 6. sz. — A mai Spanyolország. Budapesti Hirlap. 1926 dec. 25. — Spanyolország hajdan és most. (Bevezetésül Böle Kornél «Spanyol földön» c. munkájához. 1927.) — Emlékbeszéd Győry Vilmosról. La Fontaine Társ. (1928 jan. 29.) — Fray Luis de Leon. Katolikus Szemle. 1928. 5. sz. — Spanyol nyelvű cikkek az Alrededor de América habanai sajtóállalat részére: 1. Mult és jelen benyomások. 2. Jugoszlávia válsága. (1928.) — Faji vonások a spanyol nép életében és irodalmában. (Rádió-előadás 1929 szept. 18.) — Felolvasás Calderon főbb drámáiról a Szent István Akadémiában. (1929 okt. 11.) — Felolvasás a spanyol Petőfi-kultuszról a Petőfi-Társaságban. (1930 május 18.) — Spanyol nyelvű cikk Costa y Llobrera-ról. Studia c. folyóirat. (Palma de Mallorca, 1930 nov.) — Camdens. Felolvasás a La Fontaine-Társaságban. (1931 jan. 17.) — Spanyolország a XX. században. Rádió-előadás. (1931 május 16.) — Ruben Dario nicaraguai költő. Székfoglaló előadás a Petőfi-Társaságban. (1931 dec. 13.) Megjelent a Budapesti Szemle 1933 jan. számában. Ezen előadást bővített alakban mutatta be Kőrösi helyett székfoglalóul Francisco Benavides «Impresiones Rubén-Daristas» címen a mexikói Ateneo de Ciencias y Artes c. társaságban. (1933 július 19.)

² La Magna Carta, La Bula Aurea, los Privilegios de Aragón y Mallorca y el jus resistendi en edad media. Palma de Mallorca, 1932. Imprenda Vda Piza. 37 l. Különlenyomat a palmai *Circulo de Estudios* «Miscellanea Filologica» c. kiadványából. Kőrösi e dolgozatát a magyarul is tudó Antonio Sancho palmai kanonok felkérésére írta. — Horváth Jenő egyet. ny. rk. tanár úr szerint, aki az értekezés magyar eredeti szövegét is áttanulmányozta, érdemes volna kiadni, hogy a nehezen hozzáférhető adatokon alapuló megállapításokhoz a magyar történetrők is hozzájárulhassanak.

Működését a spanyol tudományos és hivatalos körök érdeme szerint méltányolták és a kitüntetések hosszú sorozatával halmozták el: 1896-ban a madridi Real Academia Española, 1899-ben a sevillai akadémia, 1902-ben az Asociacion des Escritores y Artistas Españoles, azután a Spanyol Földrajzi, valamint a Mexikói Földrajzi és Statisztikai Társaság, továbbá a Mexikói Tudományos és Művészeti Ateneo-Társaság választotta tagjává. XIII. Alfonz spanyol király a madridi Asociacion des Escritores y Artistas ajánlatára 1902-ben a XII. Alfonz-rend, 1935-ben a spanyol köztársaság elnöke a Köztársaság rendjének kommandátor-keresztjével tüntette ki. Itthon tagja volt a Szent István Akadémiának, tiszteletbeli tagja a Magyar Földrajzi-Társaságnak, kültagja a Petőfi-Társaságnak, választmányi tagja a Magyar Külügyi és La Fontaine Társaságoknak, a Szent István-Társulatnak, a Pázmány-egyesületnek és a Budapesti Piarista Diákszövetségnek, elnöke a Magyar-Argentinai Társaságnak.

Műfordításai, majd spanyol nyelvű cikkei révén került ismeretségbe sok idegen, főként spanyol íróval. Ezekről sok száz levél maradt fenn, melyek arról tanuskodnak, hogy irodalmi munkássága és egyéni szeretetreméltósága miatt nagyrabecsülték. Mikor a háború után az idegenforgalom megindult, sokan fel is keresték, mások könyveket küldöztek vagy róla szóló cikkeikkel kedveskedtek neki. Azok közül, akikkel irodalmi érintkezésben állott, megemlíthetjük a következőket: Carlos Lasalde, Thomas Vinas, Luis Ubeda, Enrique Torres y Gómez, Valentin Caballero, J. Soler Biel, Calasanz Rabaza, José Olea piaristák, Gasp. Nuñez de Arce, José M. Pereda, Antonio Sancho Leandro Arrarte Victoria, Victor Catalá, Francisco Benavides, Alexandro Quijano, Rafael Alvarez Sereix, Franc. Soto y Calvo, Aniceto Sardó y Vilar, José Falp y Plana, Federico Leal, Vicente Dávila, J. Plana y Dorca, Alejandro Quijano, J. V. Colominas, Juan Arcia, Pedro Mugica, Victor Arreguine, Dolors Monserdá de Maciá, José Castillo y Soriano, Angel Guimerá, Jaume Barrera, José M. Acosta, Gonzalo Peña Troncoso, José López Jiménez, Enrique Diez-Canedo, José Aladern, Joaquim M. Bartolina. A nem spanyolok között megemlíthetjük Joh. Fastenrath kölni író (1834—1908), a kölni *Virágjátékok* megalapítóját, akivel Kőrösi sűrű levelezésben állott és a *Jahrbuch der Kölner Blumenspiele* részére verseket és más közleményeket küldött neki. Fastenrath ismertette meg De la Salle de Rochemaure francia herceggel, a provencai nyelv és irodalom lelkes művelőjével és mecénásával. De la Salle 1907-ben ellátogatott Pozsonyba és részt vett a Szent Erzsébet emlékére rendezett ünnepélyen, majd két ízben járt Kőrösi kalauzolásával Budapesten és 1909 április 1-én felolvasást tartott a Szent István-Társulatban II. Szilveszter pápáról.¹

Kőrösi 1891—1920 működött iskolánkban, majd még 1922—24-ben is tanított néhány órában. Egyike volt a legkedvesebb tanároknak, akire minden tanítványa hálás szeretettel gondol vissza. Egyszerű nemes egyénisége másutt is igen sok rokonszenvet ébresztett, különösen kedvelték a diplomáciai körökben.

¹ De la Salle de Rochemaure érdekesen jellemzi Kőrösit a *Du Danube à la Sprée* c. útleírásában. (Aurillac. 1909.)

Szerénységében került minden szereplést, de mégis készségesen vállalkozott előadásra, ha a spanyol kultúra ügyét szolgálhatta. Gondos és rendszerező tanár volt, de el-elkalandozott a tárgytól, ha kitérhetett Spanyolországra. Még halála előtt három héttel is spanyol ügyben fáradozott és ki akarta eszközölni a fővárosnál, hogy Argentina fővárosának 400 éves jubileuma alkalmára egy utcát Buenos-Airesi vagy Argentinai-utcának nevezzenek el! Naplója legutolsó feljegyzéseiben olvassuk, hogy március 28-án örömmel értesítette az argentinai főkonzult a Közmunkatanács biztató ígéretéről. Néhány nappal később április 8-án rövid betegeskedés után elhunyt és régi tanítványain kívül a spanyol nevű államok képviselői meghatva állottak körül a jó Kőrösi Albin ravatalát, akit a madridi *El Debate* nagy napilap méltán nevezett *Spanyolország kultúrkövetének*.¹

Friedreich Endre.

¹ 1926 szept. 23.

A PIARISTA ISKOLA SZELLEME.

I.

Dr. Imrédy Béla beszéde az 1936 június 7-én rendezett ünnepélyen.

Méltóságos Rendfőnök Úr, mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Szíves bocsánatukat kell kérnem, hogy most, amikor eleget teszek a megtisztelő felkérésnek és a Piarista Diákszövetség nevében ezen a szép ünnepélyen beszélek, ahhoz a kis csapathoz kívánok szólani, amely 8 esztendei munka után, amelyet a jó piarista atyák rájuk pazaroltak, bőséges tudással, pallérozott aggyal és csiszolt lélekkel, kifelé indul az iskola kapujából a kavargó életbe, amely talán soha nem érdemelte meg annyira ezt a jelzőt, mint manapság.

Huszonhét esztendeje annak, hogy én is, fiúk, hozzátok hasonlóan búcsúzni készültem az iskola falai közül. Negyedszázad telt el kereken azóta, olyan negyedszázad, amelynél viharosabb és az egyének és nemzetek sorsában mélyebben szántó negyedszázada a történelemnek talán soha nem volt. Sokat láttam ezalatt, a látottakat le is fotografáltam magamban, elő is hívtam a képeket, el is rendeztem, meg is néztem nagyítóval sokszor és így leszűrtem belőle egyetmást, amiről nektek beszélni szeretnék. Megpróbálom, fiaim, a lelkemet kettéhasítani és az egyik feléről letörölni 27 esztendő-t és közétek állni, míg a másik felével szorosan mögéje csatlakozom és megsúgom neki a start előtt, úgy mint a jó tréner a versenyzőnek mindazt, amit a verseny közben szem előtt kell tartania. Higgyétek el, lelkem legközepéből fakad ki mindaz, amit itt mondok, fogadjátok úgy, mint önvallo-mást, nem arról, ami velem történt, hanem arról, amit a történetekből le-szűrtem.

Fiúk! Most indulunk és amikor útrakelünk, eltöltik lelkünket az utazásnak ígéretei, csábításai és veszedelmei, de az indulás előtt egy pillanatra a jövő képeit félre kell tolnunk és a ház urához kell fordulnunk hálá-
val a szívben és köszönő szóval az ajkon. Én köszönöm ennek a rendnek, hogy nyolc éven keresztül dolgozott, csiszolt, fúrt-faragott azon a kis agy-
velőn, azon az idomtalan lelkecskén, amely nyolc esztendővel ezelőtt ide, ebbe a házba tévedt. Köszönöm nemcsak ezt és nemcsak, hogy úgy tettek, mintha nem vennék észre az árnyékokat, amelyek tanulmányinkon, vise-
letünkön, lelkünkön átvonultak, bölcsen tudván, hogy az árnyék leg-
hamarabb elvonul, ha úgy teszünk, mintha nem vennők észre, de köszönöm
legfőképen azt, hogy úgy tanítottak és úgy neveltek, hogy ízelítőt adtak
abból, amit életnek nevezünk. Mert az élet, fiaim, nem tréfa, nem játék,
nem langyos fürdő és nem babusgató gondoskodásoknak a sorozata és az

életnevelésnek nem az a helyes principiuma, hogy a kis palántát tegyük üvegházi melegbe, vigyázzunk rá, aztán úgyis megtépázzák az élet viharai. Nem ez a helyes principium, hanem az, amely nem ridegséggel, de jó szóval keménységre nevel, amely nem édeskés, nem szentimentális, nem játékos, hanem derült, átlátszó levegőjű, tiszta vonalú, mint a toscanai tájék, a toscanai ég a Cinquecento mesterművein. És én meghajtom fejemet e rend előtt, amely ennek a nevelési tradíciónak a legtisztább képviselője, — adja Isten, legyen még hosszú századokon át!

Fiaim, most indulunk, a kapu kitarul előttünk és kilépünk. Micsoda zshivaj, micsoda zсібongás, micsoda vásári lárma, nyüzsgés! Emitt a laudatores temporis acti, ezek belekapaszkodnak a gördülő szekérbe és igyekeznek visszatolni a tetőre. Részben igazuk van, mert tényleg, mintha lefelé gördülne a szekér s nem tudni, nem lesz-e belőle zabolátlan rohanás s a végén a szakadék mélyén halálra zúzzuk magunkat. Amott próféták, mindenféle próféták szólnak, ígérnek, mutatják az új hegytetőt, amelyre el kell jutnunk és siettetik a tempót, hogy siessen az a szekér, siessen lefelé, hogy aztán mielőbb feljussunk az új hegytetőre. De nem tudják ők sem, és nem tudjuk mi sem, hogy a hegytető, amelyet mutatnak, nem felhők káprázata-e? És ott állnak vészjósok, akik apokaliptikus jóslásokat hallatnak és a jövőendő társadalmi végzetről beszélnek, amely ellen nem lehet tenni semmit. És megtelnek a templomok, de ugyanakkor megtelnek a mulatóhelyek, s ami legkülönösebb: néha ugyanazokkal az emberekkel. Milyen kettéhasadása a lelkeknek, micsoda konfúzió!

Lehet-e ebben a kavargásban útjelzőt állítani, vajjon nem vagyunk-e mind a véletlen sodrásának játékai?

És itt van még a kenyérgond is előttetek, pályát kell választanotok, meg kell keresnetek a kényereteket. Én ma nem akarok ennek a nehézségeiről beszélni. Nem akarok, mert ma ünnep van és ünnepnap az embernek a lelke a magasba száll, ma repülőgépről nézzük a világot, nagy országutak irányait kutatjuk és nem azt nézzük, hogy van-e kátyú, göröngy, van-e az árokban bozót? De elmentek, ki erre, ki amarra, az egyiktek mérnök lesz, a másik ügyvéd, van, aki visszatér az anyaföldet túrni, van, aki az állami gépezet kerekeibe illeszkedik bele. Vajjon lehet-e ez annyifelé szétrajzó csapat számára általános érvényű gondolatokat találni?

Lehet!

Fiúk amikor elindultok, úgy látom, mintha a kikötőből sok kis hajó futna ki és ezeknek a hajóknak mindegyikén egy csodálatos horgony van, amelyet innen kaptatok, ennek az iskolának az ajándékaként. Csodálatos ez a horgony, mert belekapaszkodik mindennek a kútforrásába. És én azt a különös tanácsot adom nektek, hogy most, amikor hajótok indul, vessétek ki a horgonyt, hadd szaladjon le csörömpölve a mélységeknek mélységébe és kapaszkodjék meg mindeneknek őstalajában, az Istenben. Azt kérditek tőlem, hogy lehet hajózni, ha a horgony ki van vetve? Lehet, mert ez csodálatos horgony. Megtörténik vele ugyanaz a csoda, mint a Genezárethi tó partján a két hallal és öt kenyérrel, ennek a horgonynak kötele nyúlik, a végtelenbe tud nyúlni és nem akadályoz a hajózásban. Mindazokat a vizeket,

fiúk, higyjétek, amelyekre érdemes elhajózni, mind e vizeket be lehet járni, úgy hogy a horgony lenn maradjon a mélyben. De világos szemmel nézem az életet és tudom, csábítani fognak titeket az egyéb vizek is és lesz közületek olyan — bár ne lenne —, aki eltéved azokra a más vizekre, csak arra kérem őt, ne vágja el a kötelet, inkább húzza be a horgonyt; majd ha jól megdobálta a vihar, újra le tudja eresztetni.

De lehet-e más összefogó gondolatot is találni?

Lehet! És kell is, mert ne feledjétek, fiúk, hogy ti egy nyomorult, megtépzott, szegény nemzetnek fiai vagytok, akiknek össze kell tartaniok a vészben. Ne feledjétek el, hogy tíz, húsz, harminc év múlva ti és azok, akik veletek együtt az országnak sok középiskolájából most kirepültök, ti lesztek a vezető középosztály, az ország intelligenciája, a nemzet gerince, amelynek az egészségétől, a hordképességétől függ az egész nemzetnek az épsége és gyarapodása. Ne értsetek félre! Én csupán azt akarom, hogy bizonyos közösség, bizonyos egység, bizonyos homogenitás nyilvánuljon meg az élet szemléletében, az étellel való szembenállásban, a külső behatásokra való reakciókban, a belső élményekben, mert ez adja meg a nemzetnek a tömörséget. De nem a lelkek uniformizálását és nem a testek uniformizálását prédikálom. Nem! Ismeritek a fizikából a korongot, amelyre rá van festve a színskálának minden színe; ha megpörgetjük, a szemünk egységes szürkés sítót lát. Közelfekvő a gondolat egyszerűbb agyvelők számára: minek vesződni a különböző színeknek felpingálásával, minek vesződni a megpörgetéssel? Mázoljuk inkább az egészet szürkére! Nem erről van szó, fiúk, ti csak maradjatok sokszínűek, de legyetek egy korongra festve, hogyha megpörget a sors, akkor egy színt mutassatok kifelé! (Hosszan tartó taps.) Legyetek különböző hangra hangolva, de tudjatok unisono, egyhangon felviharzni, legyetek hűséges szolgálói a nagy közösségeknek, de legyetek egyéniségek!

Legyetek egyéniségek és — mondhatnám: tehát — keressétek és áhítozzátok az igazságot és ne féljétek tőle. Ne féljétek tőle akkor sem, amikor az igazság nem népszerű, amikor az igazság kellemetlen, kényelmetlen, aminthogy gyakran az. Ne féljétek tőle, keressétek az igazságot a közéletben, a szűkebb körökben, keressétek másokban, de legelső sorban — keressétek önmagatokban. Mélyedjétek el magatokba! Nem könnyű munka ez; csakánnyal kell dolgozni, mint a vájárnak, néha dinamittal, mert az önszeretetnek acélkemény sziklái kell szétrobbantanotok. De megéri a fáradságot, mert minden lélek mikrokozmosz, minden lélekben, különböző adagolásban meg van minden, ami ezen a világon van, szép és rút, jó és rossz, — önmagatokon és csak önmagatokon keresztül tudjátok megismerni, mi az igazság és mi a hamisság, mi a valóság és mi a káprázat. De ha kerestek az igazságot, próbáljátok meg mindig a kötelet, fog-e lent a mélyben a horgony!

Bármely pályára vezessen benneteket a sors, fiúk, legyetek alaposak! Minden munkát lehet jól, lehet elsőrendűen végezni. Micsoda passzió nézni a villanyszerelőt, aki érti a mesterségét, akinek a keze alatt ég a munka és micsoda eredményt produkál! Mennyivel különb és értékesebb tagja a

társadalomnak az elsődrendű könyvelő, mint a vizsgáin keresztülbukdácsló, közepesenél gyengébb orvos vagy ügyvéd. A nemzeteknek nagy versenyében is az a nemzet jár elől, melynek egyedei legjobban megállják helyüket azon a poszton, ahová a társadalmi munkamegosztás őket állította. Ennek a sikernek a titka az egyeseknek az önismeretében és alaposságában rejlik. A kontárság kultuszának fája, amely a századvég hamisan értelmezett demokráciájában tenyészett, most virágjában áll és talán soha nem volt a mi tehetséges, de könnyen élni szerető fajunkra nézve olyan imminens az amatőrösködés és a dilettantizmus veszélye, mint most, a mai sorsdöntő órákban.

Ne szegje kedveteket, fiúk, ha ennek az alapos munkának lassan érik a gyümölcse. A kitartást tanuljátok meg, fiúk, tanuljátok meg várni, egyesenes fejjel, felemelt tekintettel járni, nemcsak az élet viharaiban — ami virtus és könnyebb, — hanem a szürke hétköznapoknak nyomasztó atmoszférájában, amikor nincs impulzus, amikor minden olyan kietlen, olyan őrlően egyforma. Mert higyjétek el nekem, hogy minden sorsban, egyéni sorsban épúgy, mint a nemzetek sorsában eljön az óra, eljön a «chance», de akkor meg kell ragadni, üstökön kell ragadni a szerencsét és ki kell csikarni a sikert, akkor villámgyorsan kell cselekedni, de . . . akkor is érvényes a szabály: quidquid agis, prudenter agas! Futtasd előbb át a cselekedetet a hideg észnek ellenőrző retortáin és megint próbáld meg a kötelet, fiam, fog-e, lent van a horgony?

És aztán cselekedjél! De hogy cselekedni tudjál, ahhoz persze feszülő, tüzes lélek kell. Tűz kell, fiaim, amely nem alszik ki a szürke napoknak ölmos esőjétől, tűz, amelyet nem a kocsma gőze fűt, hanem a Szentlélek. Tűz, amely nem röppen el a szavaknak rakétaiban, hanem amely benn, a lélek mélyében, a lélek kohójában forr, izzik és várja a pillanatot, amikor a sors keze fordít a csapon, hogy azután kizúduljon lávaként, sziporkázva, sísteregve az acél, hogy századok tartógerendáivá merevedjék.

Fiúk, a beszélgetés lelkem két fele közt véget ért. És ha egyiketeknek valamely nehéz pillanatában, vagy életének valamely fáradságos szakában eszébe jut, amit mondtam és talán segít neki megtalálni az útjelzőt a válaszüton, már nem volt hiábavaló ez a colloquium.

Fiúk, most útnak indultok, az Isten áldjon meg benneteket és — ne feledkezzetek meg a horgonyról!

II.

Dr. Makai Endre kórházi sebész-főorvos beszéde Bontó József sírjánál.

Gyászoló Gyülekezet!

Hogy bevezesse őket a tudomány és az erkölcs, egyszóba foglalva, a humanizmus világába, több, mint 42 év előtt a szegedi kegyesrendi gimnázium kapujában kisgyermek apró kezét egy erős, de meleg, fiatal, de nem tapasztalatlan kéz fogta meg, annak a keze, akinek csupán nem halhatatlan részét fogadja magába ez a koporsó. A kisdíákok kezét rászoktatta arra, hogyan kulcsolódjanak inára, hogyan használják az író tollat és a

könyvet, akkori és jövődö munkájuk szerszámát; és leszoktatta arról, hogy mohó markolásra, vagy kő után nyúljanak, hogy azzal embertársaikat megdobálják. A nevelő és tanító oktatásai mélyen vésődtek be a kisdíákok szívébe és agyába, annál mélyebbre és annál kitörölhetetlenebbül, minél inkább teltek az évek. Mert az évek multak, a gyermekek lassanként felserdültek, lassanként megérték; azután gyorsan megemberesedtek és még gyorsabban megderesedtek. Néhánynak közülük a Gondviselés különös kegyelméből az a szerencse jutott osztályrészü, hogy legföltettebb kincsüknek, gyermekeiknek kezét ugyanabba az áldott mentori kézbe teheték, amely mindig puhább és puhább lett és végül már csak simogatni tudott. Az osztályfőnök atyai barátta magasodott, a tanár úr Józsi bácsivá mélyült. És Józsi bácsi most itt hagyott bennünket.

Amire az iskola meg nem tanított, azt meg kellett tanulnunk az élet iskolájában: szenvedést, fájdalmat látni, szenvedést, fájdalmat túrni. De vannak fájdalmak, amelyekkel az ember megbírkózni alig tud. Hányan vannak közülünk, akik előtt már feltárult az a sír, amelynek mélye szüleinket készült befogadni. Lehattünk akármilyen felnöttek, férfiak, erősek, viharállók, amikor a hantok a lebocsájtott koporsón dübörögtek, gyöngének, elhagyatottnak, gyámoltalannak, árvának éreztük magunkat és nem volt erőnk másra, mint zokogásra. Ezt érezzük most e mellett a koporsó mellett is. De hogy is tudnám gondolataimat és szavaimat rendbeszedni és formába önteni, ha nem Bontó József tanított volna meg arra, hogy a kötelességet pedig mindig és minden körülmények között teljesíteni kell.

Aki csak felületesen is ismerte ezt a bibliai igaz embert, annak éreznie kell, hogy nemcsak frázis, hanem még egy hangos jelző sem illő az ő koporsója felett. De annyit talán még ő is megengedett volna, hogy elmondjam: tanító volt, szerzetes volt, ember volt; de olyan, akiben e három fogalom minden jegye tökéletesre teljesedett ki. Amint az évek folyása folyton simította, csiszolgatta egyéniségét, végül már úgy állott előttünk, mint egy csodálatos kristályos drágakő, átlátszó egyszerűségében, tisztaságában, szelidségében, alázatosságában, önmegtágadásában és mindenek fölött talán már nem is földi jóságában. Kihasztnálatlanul hagyta a szerzetesi clausura egyetlen világi jó oldalát: nem zárkózott be a magány elefántcsonttornyába, hogy távortartsa magától a külső világ búját, baját, kellemetlenségét. Szűkebb és tágabb családjának minden gondját, bánatát, aggodalmát, fájdalmát és megpróbáltatását megosztotta, de úgy, hogy a nagyobb, a fájdalommasabb rész az övé volt. Elhalt testvéérének árvái csak ezután fogják érezni, milyen az igazi árvaság. Néhány nappal halála előtt nem a maga szenvedését panaszkolta, hanem vele egykorú szerzetestársa betegségén kesergett. És emlékeztek-e reá, 30 éves érettségi találkozózonkon, hogy csuklott el szava zokogásba, amikor nemrég elhalt osztálytársunkról megemlékezett: arról a tanítványáról, akit évek hosszú sora óta még csak nem is látott.

Idézzek-e még több jelenetet életéből? Idézzem-e a nyugalmazott tanárt, aki dehogy nyugodott, amíg le nem tipegett az alma mater aulájába, hogy megsímogassa a kisdíákok fejét, akik pedig tulajdonképpen idegenek voltak neki, hiszen még csak nem is tanította őket. De lehettek-e idegenek

azok, akiket úgy szeretett, mint az apa gyermekét, nem, úgy, mint a nagy-apa unokáját. Idézzem-e a puritán férfiút, aki a maga számára nemcsak nem kért soha semmit, de még el sem fogadott, s aki nem átallott nap-hosszat kilincselni, előszobázni, szóban és írásban kérni, könyörögni másokért, mindig csak másokért . . . Emlékeztessenek-e a szigorú felfogású szerzetesre, aki még baráti meghívásoknak sem tett eleget, de aki évről-évre megjelent a szegény, elhagyatott, beteg gyermekek karácsonyfája alatt és amikor elfordult, hogy kicsorduló könnyeit letörölje, szegény, elhagyatott anyák kezébe csúsztatta azt, amit szerzetesi szegénységében magától megvont . . . Emlékeztessenek-e a fáradt szívű, reszkető kezű aggastyánra, aki szobája ablakában szülőföldjéről, hajh, idegen kézben lévő szülőföldjéről hozott rögökben ápolgatta a szepesi virágokat . . . és emlékeztessenek-e a klaszikus filológusra, aki szegény diákok elviselt lábbelije fölé hajolt, hogy foltot vessen rájuk . . . Nem elevenednek-e meg az arany legenda-kor lapjai ezekben a jelenetekben? És ennek a tökéletes életnek befejezése is méltó volt hozzá. Dehogy okozott izgalmat, bajt, alkalmatlanságot, sürgés-forgást. Úgy találták meg szerzetesi szobájában asztala mellett ülve holtan, egyedül, egyedül . . .

De szabad-e lázadoznunk, zúgolódó zokogással, hangos panasszal ostromolnunk az eget, hogy ez a tökéletes élet most és úgy befejezést nyert? Nem kell-e inkább, hogy az az érzés töltse be lelkünket, amely a festőből a ráfaeli remekmű láttán azt az elragadtatott mondást váltotta ki: én magam is festő vagyok? Most, amikor úgyszólván alig múlik nap, amelynek eseményei nem készítenek bennünket szégyenkezésre emberi mivoltunk felett, nem kell-e ennek a műremek-életnek szemléletekor büszke és mégis alázatos boldogsággal vallanunk: emberek vagyunk mi is, a Bontó József fajtájából? És mégis, nem nyomhatjuk el feltörő könnyeinket. Józsi bácsi élete halálával beteljesedett, tökéletessé vált, de a mienk kicsorbult. Hiszen gyermekkorunk, legszebb ifjúkorunk vezetője, tanuja, élő monumentuma száll vele sírba és szívünk egy része, szívünk jobbik része, ifjúságunk porlad el vele . . .

Nem tudom folytatni tovább, túlnehéz a feladat, túlhaladja erőimet. Folytassa búcsúmat a sűrű, nehéz, hangtalan férfikönny befelé folyása . . . Csöndben dolgoztál, nyugalmat csak a szíved zavarta. Most a szíved is lecsendesült, pihenj csöndben, nyugalomban. Ifjúkorunk vezetője, egész életünk irányítója, tanítónk, nevelőnk, barátunk, apánk, drága Józsi bácsink, Isten veled, Isten veled.

III.

Ohmacht Róbert mérnök beszéde 1936 június 7-én 20 éves érettségi találkozóán.

Főtisztelendő Igazgató Úr!

Mélyen Tisztelt Tanár Urak!

Valami különleges, talán kissé boldog érzés itt állni a húsz esztendővel ezelőtti érettségizett nyolcadik osztály előtt és annak nevében üdvözölhetni Önöket és az Alma Matert. — Ne is kívánják tőlem, hogy ma az egykori

gimnázista diákénál raffinátabb lélekkel vagy bonyolultabb kifejezésformákkal juttassam szóhoz azokat az érzelmeket és gondolatokat, amelyeket erre a találkozóra magunkkal hoztunk.

Tegnap a visszaemlékezésnek áldoztunk néhány szép órát és csodálatos egymásraismerésekben újra gimnázisták voltunk. Hamarosan rá kellett eszmélnünk arra, hogy a mi számunkra a nyolc gimnáziumi év emléke sokkal több és drágább, mint amire számíthattunk, vagy mint amit az embereknek általában jelenteni szokott. Mi, akik a gimnáziumot a békeévekben jártuk és a világháború első felében hagytuk itt, mi, akik békében nevelődtünk, a középiskolán túl a békéből többé semmit sem kaphattunk . . . Férfiatlan panaszkodás lenne talán megállapítani azt, hogy ennek az évfolyamnak a diákjai voltak országszerte azok az ifjak, akiknek ajkát később a legkevesebb szívből fakadó mosoly hagyta el és akiknek sorsa a háború utáni társadalmi, gazdasági és nem egyszer talán erkölcsi krízisek alatt valahol a minimumon haladt keresztül. De annyit mindenestre szabad megállapítanunk, hogy a békeséges munkálkodás és a derű éveit valamikor húsz esztendővel ezelőtt még az iskola falai mögött eltemettük. Annak a régi nagy sárga háznak ma már lerombolt falai mögött, amelyben mi jártuk végig utolsókként a nyolc gimnáziumi évet és utolsókként mi tettük le az érettségi vizsgát.

Iuvat meminisse . . . És a mi számunkra éppen ezért százszorosan jólesett. Ebben az emlékezésben ugyan fájt, amikor hallottuk, hogy pajtásaink közül nyolcan már nem érték meg ezt a napot, de úgy érzem, hálát kell adnunk a jó Istennek, hogy a háború és a nélkülözések éveit ennyi áldozattal beérték. Tudomásom van arról, hogy már nem egy évfolyam gyűlt össze ebben a tanácskozóteremben hasonló iskolai találkozóra sokkalta nagyobb veszteséglistával. Bekötözgetve hát sebeinket, gyermekes örömmel adtuk át magunkat egy-egy szép iskolai délelőtti emlékének. Láttuk magunkat sötét téli reggeleken diákmissén a régi kápolnában, a sárgult Kalazanciuskép alatt, az ódon kötőutcai rész kopogós folyosóin, az öreg, szüette, rovasos padokban, vagy vizsgák után a Városház-tér rikitóan zöld vadgesztenyefái alatt. És ki tudná elmondani, hányféle formában és helyzetben. Színes emlékeinkbe csak az kevert sötét színeket, hogy egyetlen jelenetet sem tudtunk feleleveníteni a nélkül, hogy ne kellett volna megállapítanunk, hogy az azokban aposztrofált tanáraink nagy része már végleg itthagytott bennünket !

Mikor aztán Schmidt barátunk névsort olvasott, elhagytuk a húsz évnél régebb emlékeinket és szétnéztünk az érettségi óta eltelt húsz esztendőben. Számot adtunk róla, hogy mit csináltunk azóta, ki mire vitte? Nem múlhatott el felettünk nyomtalanul ennek a két nehéz évtizednek : világháborúnak, összeomlásnak, kommunizmusnak, trianoni igazságtalanságoknak, feldaraboltságunknak és minden egyéb megpróbáltatásunknak rettenetes súlya, de amikor sorra vittük társainknak sorsát, bizalommal és önérettel tettünk el. A jósors általában nem kapott szárnyaira bennünket és talán sokan nem érték el azt, amit normális viszonyok között esetleg elérhettek volna, de amit kiki elért, becsületes munkával, tisztességgel és szor-

galommal érte el. A tisztesség, a becsületesség, a szorgalom, az istenfélelem a hagyományos piarista hazaszeretet és az iskolában kapott erkölcsi elvekhez való szoros ragaszkodás voltak azok a jelszavak, amelyeket ennek az évfolyamnak a diákjai zászlajukra írtak és amelyek mellett hűségesen kitartottak. — Nem azért jöttünk össze ma, húsz év után, hogy dicsekedjünk egymásnak, de önérzettel és örömmel jelenthetem be: ez az osztály nem hozott szégyent a piarista iskolára!

Ma a köszönet és a hála hozott ide bennünket tanáraink, az iskola és az egész piarista rend iránt és a kegyelet hozott ide bennünket azon tanáraink iránt, akik Isten rendeléséből már nem kísérhettek el bennünket eddig a napig. Kegyeletünket irántuk még a mai napon, a Kerepesiúti-temető sírboltjánál fogjuk leróni.

Higgyék el — én erről éppen tegnap is meggyőződhettem —, hogy mi tudjuk, mit nyertünk Önöktől azokban a gimnáziumi években, emlékszünk rá és most látjuk igazán, hogy amíg teli kézzel adtak nekünk tudásukból, teli szívvel adtak önmagukból is; nemcsak tanítottak, hanem neveltek is, és amikor tanítottak, tanításuk nevelésnek is beillett! Éppen ezért, engedjék el nekem, hogy ma újból felsoroljam a piarista iskola azon kitűnő tradícióit és értékeit, amelyeket talán nem egészen hiába pazaroltak ránk és amelyekre mindenkor büszkék leszünk.

A piarista gimnáziumból évről-évre kikerülő nemzedékek képviselik a világban az iskola eleven tradícióit és ezeknek a tradícióknak hosszú láncában mi egy láncszem vagyunk és tudjuk, hogy ebben a láncban egyetlen láncszemnek sem szabad gyengének lenni vagy éppen szétpattanni! Ez a bizakodás élteti és erősíti meg mindig jövőbe vetett hitünket!

Húszéves találkozóink rendezőbizottsága és osztályom nevében hálásan megköszönöm Főtisztelendő Igazgató Úrnak és a Mélyen Tisztelt Tanár Úrknak, hogy szíves megjelenésükkel szép ünnepünk fényét emelték és kérem a jó Istent, engedje meg, hogy Önöket és egymást későbbi találkozóinkon is viszontláthassuk!

I. ISKOLÁNK MULTJA.

Pest városa a másfélszázados török szolgaság és a Rákóczi-szabadságharc szenvedései után új életre ébredve, 1717-ben iskolájának vezetését a kegyestanítórendre bízta és 10.000 forintnyi alapítvánnyal megvetette iskolánk alapját. A két első piarista tanító 1717 november 7-én kezdte meg a tanítást 155 tanulóval, a syntaxisták és principisták osztályával. A következő évben a poétikai és retorikai osztály is megnyílt. 1743-ban az intézet egyik nagyműveltségű tanárának, br. Cörver Eleknek, kezdeményezésére magánjellegű bölcsészeti tanfolyamot is nyitottak, amely 1752-ben nyilvános jelleget nyert és magánosok adományain kívül Pest városa 5000 forintos alapítványából (1759) tartatott fenn. E bölcsészeti tanfolyam 1784-ben szűnt meg, amikor az egyetemnek Pestre való áthelyezése következtében fölöslegessé vált. 1752—1784 között 2287 tanuló látogatta. A bölcsészeti iskola úttörő munkát végzett a modernebb irányú, Leibnitz, Wolf és Newton szellemében művelt filozófia meghonosításával, a matematika, fizika és földrajz tanításával. 1777-ben Benyák Bernát magyar nyelven kezdte előadni a filozófiát, Szablik István pedig a fizika tanításában jeleskedett; ő bocsátotta föl hazánkban az első léggömböt a pesti piaristaház udvaráról 1783 augusztus 15-én.

A gimnáziumi tanítás kezdetben a jezsuita-rendszer keretében folyt, de csakhamar kialakult a piarista iskola sajátos nevelői és tanulmányi rendje, amelyben különös gondot fordítottak a reális tárgyak és a magyar nyelv tanítására. Ez utóbbit hathatósan támogatták a magyarnyelvű iskolai színelőadások, melyek 1718-ban kezdődtek meg.

A gimnázium az első Ratio educationis (1777) után ötosztályúvá (három grammatikai és két humanióraosztály), a második Ratio (1806) után pedig hatosztályúvá (négy grammatikai és két humanióraosztály) változott. Az intézet tanárai állhatatosan küzdöttek II. József németesítő törekvései ellen és a magyar nyelv s szellem az 1848 előtti latin iskolában a nemzeti felbuzdulás korszakában egyre erősebben érvényesült. Ezt bizonyítják a följelentések, melyek 1800—1830 között arról panaszkodnak, hogy a latin helyett magyarul tanítanak; erről tanuskodnak az 1830 után időnkint megjelent kiadványok, melyekben a kiválóbb tanulók szépirodalmi zsengei láttak napvilágot.

A szabadságharc után a gimnázium főgimnáziummá alakult át. 1850-ben nyílt meg a 7. osztály, 1851-ben tartották meg az első érettségi vizsgálatot 143 tanulóval. Az iskola az önkényuralom alatt is megőrizte magyar szellemét, mert a tanügyi kormányzat germanizáló rendelkezései a tanárok

tervszerű ellenállása miatt kudarcot vallottak és a tanítás egy-két tárgy kivételével a tilalom ellenére is magyarul folyt.

Az 1883. évi XXX. t.-c. értelmében iskolánk mint az állam közvetlen vezetése alatt álló főgimnázium folytatta nevelő-oktató munkáját. Az 1924. évi XI. t.-c. a középiskola három típusát állapította meg. Ezek: a gimnázium, reálgimnázium és reáliskola. Intézetünk gimnázium maradt, amelyben az 1932/33. iskolai évtől kezdve a görög mellett kezdetét vette a francia nyelv fakultatív tanítása.

A városi tanács az 1717-ben megnyílt iskolát ideiglenesen egy, a mostani Eskü-út és a Galamb-utca sarkán álló házban helyezte el, majd 1718 őszén áttelepítette a most is fennálló egykori jezsuita rezidenciába (mai Görög-udvar, Galamb-utca 4), melyet a piaristák részére vásárolt meg. Innét 1762-ben költöztek át a piaristarend által megszerzett gróf Esterházy-féle telekre, mely a Petőfi-tér, Piarista-utca (a régi Kötő-utca) és a Galamb-utca között fekszik. Iskolánk 1917 február 14-én költözött át új, palotaszerű helyiségébe. Ez a kegyestanítórend és a kormány áldozatkészségéből épült föl; az építkezés céljaira az intézet egykori érdemes igazgatója, Trautwein János, 200.000 koronát meghaladó összeget, az iskola egykori hálás tanítványa, Hidaskúrti Nagy Sándor református vallású földbirtokos 100.000 koronát adományozott.

Iskolánk eddigi főigazgatói: farádi Vörös Antal (1776—1785), báró Prónay Gábor főispán (1785—1790), gróf Szapáry József főispán (1793—1822), Orgler József kanonok (1824—1829), Adamkovics Mihály kanonok (1831—1845), Fogarassy Mihály kanonok (1846—1849). Az önkényuralom idején főfelügyelők voltak: Kovács Pál helytartótanácsi tisztviselő (1851—1853), Haas Mihály prépost (1853—1858), Halder Konrád kir. tanácsos (1858—1867). A főigazgatóságok visszaállítása után iskolánk főigazgatói voltak: Fesztl Károly kanonok (1862—1866), Róder Alajos kanonok (1866—1867), Lutter Nándor kegyestanítórendi áldozópap (1867—1891), Erődi-Harrach Béla (1892—1919), Pintér Jenő (1919—).

Iskolánk eddigi igazgatói: 1717. Demka Sándor, 1720. Szokolóczy Vencel (egyházjogász), 1722. Bieliczky Ágoston, 1724. Holesinszky Ferenc, 1725. Haul Venantius, 1728. Gaiger Márton, 1730. Demka Gáspár, 1733. Mosl Miksa, 1736. Pogadl Flórián, 1737. Krenn Péter, 1743. Demka Sándor, 1746. Bajtay Antal (később II. József tanítója, majd erdélyi püspök és báró), 1749. Schultz Ernő, 1752. Conradi Norbert (jeles latin költő és szónok), 1754. Vankovics Tivadar (filozófus), 1756. Valero Jakab, 1757. Petrasko Sándor, 1760. br. Cörver János (filozófus), 1762. Kónya Kristóf, 1763. br. Cörver János, 1764. Vavrik Ödön, 1766. Rátay Egyed, 1769. br. Schaffrath Lipót (latin szónok és költő), 1770. Volako Marcel, 1772. br. Schaffrath Lipót, 1807. Aigl Glicér, 1830. Grosser János (tankönyvíró), 1831. Róth Mihály (egyházi szónok), 1841. Tamássy József (latin költő), 1844. Nagy Péter (latin költő), 1847. Jalloits András (latin költő), 1849. Horváth Cirill (később a budapesti egyetemen a bölcsészet tanára, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja), 1858. Lutter Nándor (matematikus, később tankerületi kir. főigazgató, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja),

1861. Szepesi Imre (kiváló filológus, később egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Somhegyi Ferenc (történetíró, később egyetemi tanár, majd rendfőnök, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), 1866. Baranyai Zsigmond (tankönyvíró), 1867. Trautwein János (tankönyvíró, az Oltáregyesület alapítója), 1887. Léway Imre (bölcseleti író, a Budapesti Katolikus Kör alapítója, később rendfőnök), 1891. Janky Károly, 1902. Kováts Antal (irodalomtörténetíró), 1908. Bartos József, 1919. Vörös Cirill, 1920. Lóky Béla, 1925. Kispartai János, 1935. Balanyi György.

Az iskola elhúnyt tanárai közül a tudomány és irodalom terén különösen kitűntek: Dezericzky Ince (történetíró), br. Cörver Elek és János (filozófusok), Bajtay Antal, gr. Königsacker József (matematikus, az első, Magyarországon megjelent könyvviteli tankönyv szerzője), Benyák Bernát (filozófus), Horányi Elek (irodalomtörténetíró), Simai Kristóf (színműíró), Koppí Károly (történetíró, később egyetemi tanár), Endrődy János (filozófus), Szablik István (fizikus), Klohammer Ferenc (latin költő), Horváth Ignác és Villiger József (Vörösmarty Mihály tanárai), Eschner Konstantin, Szigly Gábor, Schirhuber Móric (természettudományi író, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Sümegi Pál (tankönyvíró), Hanák János (természettudományi író, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Ujváry János, Hindy Mihály (filológus, tankönyvíró), Purgstaller József (filozófus, később egyetemi tanár, rendfőnök, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja), Barts Ferenc (tankönyvíró, később a gyulafehérvári káptalan nagyprepostja), Sárvári Béla (tankönyvíró), Kalmár Endre (költő), Petlanovics Alajos, Polák Ede (fizikus), Cseh Ferenc (filozófus), Nagy Márton (Petőfi Sándor tanára, pedagógus, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Horváth Pius (tankönyvíró), Schmidt Ágost (fizikus), Pachinger Alajos (természettudományi író), Vajda Gyula (történetíró), Pintér Kálmán (irodalomtörténetíró, a Vörösmarty-kultusz lelkes munkása), Vámos Károly (irodalomtörténetíró), Nagy Alajos (pedagógus), Pap János (természettudományi író), Kiss Sándor (irodalomtörténetíró, költő, Terentius fordítója), Drajkó Béla (filológus), Maywald József (filológus), Ormándy Miklós (természettudományi író), Prónai Antal (irodalomtörténetíró), Acsay Antal (pedagógus), Titz Antal (theológus, tankönyvíró).

Immár 219 éves iskolánk elhúnyt tanítványai közül az **egyházi pályán** kitűntek: br. Bajtay Antal erdélyi püspök, gr. Batthyány Ignác erdélyi püspök, Kőszeghy László esanádi püspök, Haynald Lajos bíboros, kalocsai érsek, Lonovich József esanádi püspök, Schopper György rozsnói püspök, Bogisich Mihály c. püspök, zenetörténeti író, Németh Károly (irodalomtörténetíró), Bartos József (pedagógus), Takáts Sándor (történetíró), Körösi Albin (műfordító).

Írók: br. Orczy Lőrinc és fiai, József és László; Bacsányi János, Verseygy Ferenc, Sándor István, Katona József, Vörösmarty Mihály (és fia, Vörösmarty Béla), Bajza József, Petőfi Sándor (és fia, Petőfi Zoltán), Vajda János, Lenau Miklós, Toldy Ferenc, gr. Majláth János, gr. Haller László

(Fénelon Telemache-jának fordítója), gr. Dessewffy József, Kavasóczy Mihály, Szentmiklóssy Alajos, Tasner Antal, Szabó Richárd, Szigeti József, Sujánszky Antal, Remellay Gusztáv, Török János, Gorove István, Kuliffay Ede, Madách Imre (és fia, Madách Aladár), Dalmady Győző, Győry Vilmos, Kertbeny Károly, Bérczy Károly, Berczik Árpád, Tóth Béla, Maszlaghy Ferenc, Ábrányi Emil és Kornél, Rákosi Viktor, Beöthy László.

Művészek: Lotz Károly, Jankó János, Telepy Károly, Zichy Mihály, Marastoni József (festők); Bignio Lajos, Bertha Sándor, Sztojanovics Sándor (zeneszerzők).

Tudományos írók: Haliczky Antal (régész), Rupp János (orvostanár), Stáhly György (az ország szemorvosa), ennek fia, Ignác (országos főorvos) és unokája, György (orvostanár), Dégen Gusztáv (jogász), Schmidt György (orvostanár), Toldy Ferenc (irodalomtörténetíró), Fejér György, Mátrai Gábor, Jerney János és Jankovich Miklós (történetírók), Vezzerle Ignác (teológus), Hajnik Károly és Imre (jogászok), Lechner Lajos (mérnök), az Andrassy-út tervezője, Margó Tivadar (zoológus), Ponorí Thewrewk Aurél (anthropológus), P. Thewrewk Emil (filológus), P. Thewrewk Árpád (filológus), Schwartz Gyula (történetíró), Finály Henrik (filológus), Entz Géza (zoológus), Konek Sándor (jogász), Kalchbrenner Károly (botanikus), Pauler Gyula (történetíró), Navratil Imre (orvostanár), Landau Gusztáv (mérnök), Salzbauer János (egyházjogász), Kilényi Hugó (jogász), Madarassy László (jogász), Schulek Vilmos (műépítész), Hampel József (régész), Felletár Emil (országos fővegyszerész), Mayr Aurél (nyelvész), Baumgarten Izidor (jogász), br. Eötvös Loránd (a legnagyobb magyar fizikus), Pasteiner Gyula (műtörténetíró), Mutschenbacher Béla (orvos), Mutschenbacher Viktor (jogász), Réczey Imre (orvostanár), br. Láng Lajos (jogász), Kerékgyártó Béla (történetíró) és Loránd (orvos), Nendvich Gusztáv (műépítész), Szivák Imre (jogász), Jósa András (orvos, archeológus, a nyiregyházai múzeum alapítója), Jendrássik Jenő (orvostanár), Bodnár Zsigmond (irodalomtörténetíró), Gerlóczy Gyula (jogász), Fésűs György (jogász), Lechner Károly (orvostanár), Pertik Ottó (orvostanár), Petzwall Ottó (matematikus), Klamarik János (pedagógus), Péterfy Jenő (esztétikus), Lörenthey Imre (paleontológus), Holzwarth Jenő (orvostanár), Zubriczky Aladár (teológus), Székely Ágoston (orvos), Aujeszky Aladár (bakterológus), Borszékeny Károly (orvos), Reibner Márton (klasszikus filológus).

Közéleti szereplésük miatt nevezeteseik: hg. Grassalkovich Antal, Martinovics Ignác, Laczkovics János, Čerményi József, gr. Cziráky János, gr. Széchenyi István, gr. Károlyi István, Lajos és György, Majláth György (országbíró), Deák Antal, Szentkirályi Móric, Almásy Pál, Földváry Gábor, gr. Ráday Gedeon, gr. Keglevich István és Gábor, gr. Forgách Antal, Mérey Sándor, Marczibányi Lőrinc, Somssich Pongrác, Csányi László (a szabadságharc vértanuja), Klauzál Gábor, Bittó István, br. Wenckheim Béla, Ordódy Pál, br. Orczy Béla, gr. Khuen-Héderváry Károly, Justh Gyula, Csávolszky Lajos, Matlekovics Sándor, Návay Lajos és Nikolényi Dezső (a proletárdiktatúra áldozatai), Bartha Richárd, Bérczy Dezső, Samassa Adolf, Tóth Lajos, Zoltán Béla, Popovich Sándor, br. Lipthay Béla, br. Manndorf Géza,

Nagy Árpád dr., Wessely Tibor dr., Wehner József dr., Lovrich József, Szabóky Ernő.

Katonák: br. Simonyi József (a híres huszáróbestér), Mészáros Lázár (hadügyminiszter), Perczel Mór, Török Ignác (az aradi vértanu), Földváry Károly (a vörössipkások parancsnoka), Forinyák Gyula (altábornagy).

Tanítványaink közül a **világháborúban** 105-en haltak **hősi halált**.

Fővárosi polgármesterek: Boráros János, Rottenbiller Lipót, Szentkirályi Mór, Gerlóczy Károly, Kammermayer Károly, Halmos János, Márkus József.

Iskolánk a most lefolyt tanévben fennállásának 219. évét töltötte be.

II. ISKOLÁNK AZ 1935/36. ISKOLAI ÉVBEN.

1. **Az iskolai munka menete.** Alakuló értekezletünket 1935 augusztus 30-án tartottuk; szeptember 4-én és 5-én voltak a javító-, különbözeti- és magánvizsgálatok. A tanulókat június 18-án és 19-én, továbbá szeptember 5-én vettük fel. Az iskolai évet a szeptember 9-én tartott ünnepélyes Veni Sancte-val kezdtük meg; ugyanezen napon végeztük el az osztályrendezést és a törvényolvasást. A rendes tanítást szeptember 10-én kezdtük meg és a hivatalos szünetek kivételével június 12-ig folytattuk. Az összefoglalásokat a VIII. osztályban május 9—14-ig, az I—VII. osztályokban pedig június 13—20-ig tartottuk meg. Magánvizsgálatok két ízben voltak: szeptember és május—június hónapokban. Az iskolai évet június 25-én fejeztük be ünnepélyes Te Deum-mal.

2. **Változások a tanári testületben.** A kegyestanítórend főnöke 1935 július 12-én kelt 976/1935. sz. leiratával iskolánk eddigi igazgatóját, dr. Kisparti Jánost, akit a Kormányzó úr Öfömméltósága június 28-án a szegedi tanterület királyi főigazgatójává nevezett ki, felmentette az igazgatói teendők alól s helyette dr. Balanyi György tanárt bízta meg az intézet vezetésével. Távozó igazgatónk maradandó érdemeit alakuló értekezletünk jegyzőkönyvében örökítettük meg s egyben jegyzőkönyvi kivonatban biztosítottuk őt további szeretetünkről és ragaszkodásunkról. És méltán. Mert Kisparti János 18 évre terjedő budapesti működésével kitörölhetetlenül beírta nevét nemcsak iskolánk, hanem általában a háborúutáni magyar közoktatásügy történetébe. Tőről metszett eredeti tanáregyénisége, nagy fegyelmező és szervező ereje, hatalmas munkabírása, eszmékben és kezdeményezésekben kifogyhatatlan leleményessége, a közért való önzetlen hevülése és a megismert igazság mellett való bátor kiállása mind olyan értéket jelent, melyeknek elvesztését, illetve hiányát sokáig fogja érezni iskolánk. De még inkább fogja nélkülözni azt a nagy tekintélyt és megbecsülést, melyet az ő tevékeny és sokoldalú egyénisége s felfelé és lefelé egyaránt méltányolt munkássága biztosított számára. Veszteségünk érzését csak az a tudat csökkenti némileg, hogy amennyit veszítettünk szeretett igazgatónk távozásával mi, közvetlen munkatársai, ugyanannyit nyert az egyetemes magyar oktatásügy. Szívvel kívánjuk neki, hogy új munkakörében ugyanolyan fényes sikerek kísérjék működését, mint kísérték nálunk.

Az igazgatóváltással kapcsolatban megüresedett helyet rendünk főnöke Bozi Ferenc tanárral töltötte be Sátoraljaújhelyről.

E helyütt is örömmel jegyezzük fel, hogy a Kormányzó úr Őfőméltósága Pesovár Ambrus tanártársunkat 1935 dec. 31-én középiskolai igazgatói címmel tüntette ki. A szép kitüntetés jól megérdemelt jutalma annak a buzgó és lelkiismeretes munkának, melyet szeretett társunk tanári és igazgatóhelyettesi minőségben évek hosszú sora óta betölt. Szívvel kívánjuk neki, hogy új címét mindnyájunk örömére és az iskola javára minél tovább viselhesse.

A teljesség kedvéért említenünk kell még, hogy a Kormányzó úr Őfőméltósága iskolánk igazgatóját a tudományos irodalom művelése és az egyetemi oktatás terén szerzett érdemei elismerésül egyetemi rendkívüli tanári címmel tüntette ki.

3. Rendi gyakorlati tanárképzés. A gyakorlati tanárképzést rendi jelöltjeinkkel teljesen az 1929. évi állami Szabályzat és Utasítás szerint végeztük. Pedagógiai vezető a gimnázium igazgatója volt, vezető tanárokul pedig Barta István, dr. Bátori József, Bozi Ferenc, Hadnagy Tibor, dr. Kozáky István, Ohmacht Nándor, dr. Para Imre, Vézner Károly és Wagner Lajos tanárokat nevezte ki a rendfőnök. A tanárképző tagjai voltak:

Papp László, szaktárgyai a történelem és latin nyelv, beosztva történelemből a VI. B., latinból a II. B. osztályba.

Kolos István, szaktárgyai a latin és német nyelv, beosztva latinból a II. B., németből a VI. B. osztályba.

Jung Sebestyén, szaktárgyai a latin és német nyelv, beosztva latinból a II. A., németből a III. A. osztályba.

Hardi István, szaktárgyai a francia és latin nyelv, beosztva franciából a VI. A., B., latinból a II. A. osztályba.

Selmezi-Kovács József, szaktárgyai a francia és latin nyelv, beosztva franciából az V. A., B., latinból a VII. A. osztályba.

Kiss János, szaktárgyai a görög és latin nyelv, beosztva görögből a VIII. A., B., latinból a VIII. B. osztályba.

Meskó Lajos, szaktárgyai a magyar és latin nyelv, beosztva magyarból a VIII. B., latinból a II. A. osztályba.

Szemenyei László, szaktárgyai a földrajz és természetrajz, beosztva földrajzból a II. A., természetrajzból a IV. A. osztályba.

Mericske Rezső, szaktárgyai a magyar és német nyelv, beosztva magyarból a VIII. A., németből a VI. A. osztályba.

László Mihály, szaktárgyai a földrajz és természetrajz, beosztva földrajzból a II. A., természetrajzból a VI. A. osztályba.

Előd István, szaktárgya a hittudomány, beosztva az V. B. és VI. B. osztályba.

Lénárd Ödön, szaktárgyai a történelem és latin nyelv, beosztva történelemből az V. B., latinból a VIII. B. osztályba.

4. Tanári értekezletek. Értekezleteinket az előirt módon és időben tartottuk meg. Az első félévi módszeres értekezleten az igazgató a vallásos nevelés gyakorlati szempontjairól, Vézner Károly pedig az osztályfőnöki

óráról értekezett : a második félévén viszont a zsinórirás és a helyes magyarságra nevelés kérdése került megbeszélésre ; az előbbi Dragos Károly, az utóbbi Barta István előadásában.

Május 8-án rendkívüli értekezleten hódoltunk a budapesti tankerület néhai nagynevű főigazgatója, dr. Erődi-Harrach Béla emlékének. Az értekezleten az igazgató a következő szavakkal parentálta el a kiváló pedagógust és író :

«Szomorú alkalom késztet bennünket mai rendkívüli értekezletünk megtartására : azért jöttünk össze, hogy utolsó istenhozzádot mondjunk iskolánk néhai nagynevű főigazgatójának és egyben a magyar irodalom és tudomány fáradhatatlan munkásának, dr. Erődi-Harrach Bélának, akit hosszú és sikerekben gazdag élet után tegnapelőtt a boldogok csendes halálával magához szólított az Úr. Benne talán utolsó képviselője távozott el közülünk annak az értékes, örökké tervező és dolgozó emberfajtának, mely a kiegyezésutáni boldog Nagymagyarország életébe annyi színt és eredetiséget vegyített. Már elindulása tele van romantikával és fiatalos felfelé töréssel, mint a kor, melyben élt. Tízéves fővel már törökül tanul, második gimnázista korában a nyugati nagy nyelvekkel köt nagyerős barátságot s mint fiatal egyetemi hallgató minden anyagi segítség nélkül Konstantinápolyba indul, hogy tökéletesítse magát a török, perzsa és újgörög, majd később a bulgár és albán nyelvekben. De olthatatlan tudásszomja nem hagyja őt egy helyben nyugodni ; mint a népmesék világvándor hercege bebolyongja Kisásziát, Egyiptomot, Görögországot, Albániát, Macedóniát, Bulgáriát és Ruméliát. Mindenütt nyitott szemmel és tudásra szomjas lélekkel járja a világot s főleg a népköltészet vadvirágait gyűjtögeti nagy érdeklődéssel. De nem áll meg itt ; a kolozsvári piarista önképzőkör egykor sokat szerepelt költője fokonként mély beleérzéssel dolgozó műfordítóvá alakul át, aki a perzsa Firduzi, Hafiz, Szádi, Dsámi, Chejjam, a török Fuzuli vagy az újgörög Krisztopulosz Athanáz költeményeit éppen olyan kedvvel és bravúrral ülteti át szép honi nyelvünkre, mint az albán, bulgár vagy újgörög népköltészet remekbe készült darabjait. E mellett tucatszámra közli a különböző lapokban a keleti népeletről és irodalomról szóló érdekesebb leírásait és cikkeket.

Ilyen gazdag és sokoldalú előkészület után jut el Erődi-Harrach Béla 1871-ben, huszonötéves korában a tanári pályáig, hogy tizenegy év múlva már fiumei igazgató, újabb hét év múlva kolozsvári, végül 1892-ben budapesti tankerületi főigazgató legyen s az is maradjon egészen az 1918. évi nagy összeomlásig.

Ha tehát valakiről, úgy Erődiről joggal elmondhatjuk, hogy nem az állás adott neki díszet, hanem ő adott fényt az állásnak, melyet betöltött. Egy tucat keleti és nyugati nyelv, páratlanul gazdag irodalmi és etnográfiai ismeretek, három kontinenst átfogó világlátottság és széleskörű összeköttetések birtokában igazán megvolt benne minden kellék magas tisztének betöltéséhez. És ha ezekhez még hozzávesszük finom úri modorát, mindenkivel szemben készségesen előlegezett jóakarátát s az évek és évtizedek múlásával egyre magasabb rétegekben felhalmozódó pedagógiai tapasztal-

talatát, akkor előttünk áll az ideális tanügyi vezető képe, aki tudásának kimeríthetetlen kincsházával és munkás életének példájával egyaránt eligazítólag és munkaserkentőleg hatott a vezetésére bízott tanári nemzedékre. Olyan vezér volt ő, aki minden tekintetben kész modellként áll katonái előtt: gazdag és sokrétű egyéniségében minden tanártípus megtalálta a neki szóló ösztönzést: kizárólag az iskolának élő éppúgy, mint a tudományos és irodalmi ambíciókat ápoló vagy a társadalmi szereplésre hajlamos.

De nekünk piaristáknak még külön okunk is van Erődi-Harrach Béla elmúlását siratni. Nemcsak azért, mert hűséges tanítványunk volt, aki hajlott kora alkonyán is halálával emlegette, hogy a rendnek köszönheti neveltetése és tanulmányai befejezését és mindig kész örömmel tett tanubizonyosságot arról a nagy és értékes kulturális munkáról, melyet rendünk végez; nem is csak azért, mert mint budapesti főigazgató a piarista Lutter Nándor örökébe lépett és annak alkotó munkáját folytatta hasonló lendülettel és hozzáértéssel, hanem elsősorban azért, mert intézetünk és annak tanárkara iránt mindig megkülönböztetett megértéssel és megbecsüléssel viseltetett. Mindig szerető gonddal viselte szívén iskolánk haladását s azok közé az igazi barátaink közé tartozott, akik el nem pihenő sürgetésükkel és a hiányok örökös napirenden tartásával végre kiharcolák az új intézet megépítését. Nagy elégtétel volt számára, hogy megadatott neki az öröm, hogy 1917 február 14-én Istenben boldogult Bartos József igazgatónkkal új Mózesként átvezérelhette ifjúságunkat új díszes otthonába. De megmutatta irántunk érzett megbecsülését azzal is, hogy sűrűn és szívesen keresett fel bennünket. Különösen szívesen elnökölt érettségi vizsgálatainkon. Jellemző, hogy 26 év alatt csupán az évvégi érettségiket számítva, tizenkétszer elnökölt nálunk és több mint 500 érett fiúnknak, köztük társadalmunk számos kitűnőségének adta kezébe az életbe való kilépésre jogosító érettségi bizonyítványt. Valóban elmondhatjuk róla, hogy hosszú hivatali működése alatt mindig jóakaró barátja volt iskolánknak és készséges támogatója annak a kitűnő tanári karnak, melynek azóta annyi jeles tagja immár kint a temetőben várja a boldog feltámadást. Ezért emlékét mindenkor tisztelettel és szeretettel őrizzük szívünkben. És hogy ennek a szeretetnek és tiszteletnek külsőleg is kifejezést adjunk, indítványozom, hogy mai rendkívüli értekezletünk alkalmából jegyzőkönyvileg örökítsük meg emlékét s legközelebbi diák-misénket ajánljuk fel lelkiüdvéért».

5. Valláserkölesi nevelés. Iskolai nevelő munkánkat szerzetesi mivoltunk mellett elsősorban az 1934. évi XI. törvénycikk irányította, mely minden elődjénél nagyobb nyomatékkal sürgeti, hogy a középiskola valóban nevelőiskola legyen. Nevelje ne csak a tanuló testét, hanem lelkét is, ne csak értelmét, hanem akaratát is, szóval az egész tanulót. Ezt a nevelői feladatot nyomatékozza többek közt az osztályfőnöki óra is, melyet a tavaly szerzett kedvező tapasztalatok alapján a jelen tanévben a második osztályban is rendszeresítettünk. A külön osztályfőnöki óra bevezetése azonban távolról sem akarja azt jelenteni, hogy most már csak az osztályfőnöknek és annak is csak az osztályfőnöki óra keretében kötelessége nevelni. Hiszen a nevelésnek ilyen szűk korlátok közé való szorítása megcsúfolása volna a nevelő

középiskolának s méginkább a magas erkölcsi eszményekhez igazodó szerzetes iskolának. Az osztályfőnöki óra, főleg alsófokon, kisebb tanulóknál mindenestre gyümölcsöző alkalom az utasításokban megjelölt gyakorlati kérdések és erkölcsi problémák megbeszélésére és öntudatosítására, de kizárólagosnak nem mondható. Mellette az iskola vagy az osztály életében felmerülő konkrét esetek szemügyre vétele és minden erőszakolás nélküli latravetése vagy a hét eseményeinek számbavétele éppen olyan szemnyitogató és lélek-tágító lehet. Ez a meggondolás vezetett bennünket arra, hogy az I. és II. osztályban a hivatalos utasítások figyelembevételével megtartott osztályfőnöki órákon kívül a többi osztályban is megtartsuk a már régebben rendszeresített negyedórás-húszperces osztályfőnöki megbeszéléseket. A megbeszélések tárgya rendszerint az osztály életéből adódott. Hatásukat az utasításokhoz igazodó hivatalos osztályfőnöki órák mellett éppen alkalomszerűségük és életteljességük biztosította.

A középiskolai nevelőmunka sajátos jellegű. Nem egyszerűen szoktatás a jóra ; nem pusztán szabályok és rendelkezések megtartásán való örökös ; nem is csupán tanácsadás, jutalmazás és büntetés. Ezek is előkerülnek benne, olykor haszonnal is alkalmaztatnak, de sem magukban, sem összességükben nem adják a középiskolai nevelést. A középiskolai nevelés sokkal több náluk : a lélek magasabb szempontú művelése értékállóknak bizonyult kultúrjavak elsajátíttatásával és azzal a diszkrét ráhatással, mely minden pedagógiai tevékenységnek koronája. A középiskola egyaránt nevel oktatással, szoktatással és példaadással. De a szerzetes iskola nem áll meg itten ; neki magasabbrendű céljai is vannak. Nevezetesen minden rendelkezésére álló eszközzel iparkodik belenevelni növendékeit a természetfölötti világ rendjébe. Amint természetesnek tartjuk, hogy levegő nélkül nem tudunk élni, éppen olyan természetesnek kell találnunk, hogy egész létünk bele van ágyazva Istenbe. Az apostol szava szerint : «Öbenne élünk, mozgunk és vagyunk». Ő a kezdet és vég ; belőle szakad ki életünk és beléje torkollik. A szerzetes iskolának tehát egész berendezésével a természetfölöttiség légkörét kell árasztania s meg kell éreztetnie, hogy Isten nélkül nincs emberhez méltó életcél, nincs boldogság és megelégedés. De ugyanúgy meg kell éreztetnie azt is, hogy Isten nélkül nincs igazi erkölcs sem, mert az erkölcsi élet kizárólag a vallás talajából szívja éltető erőit. És ezt nemcsak a vallástani órákon és nemcsak a hittanárnak kell éreztetnie, hanem minden tanárnak minden óráján. A szerzetesiskolának minden életmegnyilvánulását a természetfölöttiség hitével és tudatával kell átellekesítenie.

E cél elérésére a magánajtatosság sürgetése mellett nagy gondot fordítottunk a kollektív vallásos nevelés eszközeire is. Főbb mozzanatai ezek voltak : Ősszel a fűtési idő beálltáig és tavasszal április közepétől kezdve mindennap közös szentmisét hallgattak tanulóink, a tanév többi napján pedig önként mentek a kápolnába s hallgattak szentmisét vagy mondtak el legalább egy Ave Máriát-t. A magábamélyedés elősegítésére szokásba vettük, hogy hetenkint két napon egész csendben, orgonaszó és ének nélkül vettünk részt a szentmisén. A Boldogságos Szűz iránti tisztelet erősítésére az októberi és májusi szentmiséken együttesen imádkoztunk a szentolvasót.

Vasár- és ünnepnap rendszerint külön hallgatott szentmisét és szentbeszédet az alsó- és felsőosztályos ifjúság. Kötelező módon együttesen négyszer győntak és áldoztak tanulóink. Igen szép számmal akadtak azonban, akik vasár- és ünnepnap, sőt akárhányan hétköznap is önként járultak az Úr asztalához. Ebben a tekintetben örvendetes haladás volt észlelhető. A húsvéti lelki-gyakorlatokat március hó 26—29. napjain tartottuk meg. Vezetők voltak az alsó osztályosoknál Bozi Ferenc, a felsőosztályosoknál pedig dr. Éder-Szászy László és dr. Ferenczi Zoltán.

Az ifjúság lelki gondozásában ez évben is nagy segítségünkre voltak dr. Tomek Vince házfőnök, Zimányi Gyula kalazantinumi igazgató és Mátrai János rendi központi pénztáros urak. Áldozatos munkájukat e helyen is őszintén köszönjük.

A katolikus tudatosság s egyben a vallásos és rendi iskolai szellem erősítésére szolgáltak ezek az alkalmak :

Szeptember 29-én résztvettünk a katolikus nagygyűléssel kapcsolatos eucharisztikus körmeneten.

Október 20-án megtartottuk a missziós vasárnapot. Beszéltek dr. Ferenczi Zoltán és Bozi Ferenc.

Október 29-én, Krisztus Király ünnepén, dr. Éder-Szászy László és dr. Teller József méltatták a nap jelentőségét.

November 3-án az Emericana Urbana corporatio-jának zászlószentelésén vettek részt legfelsőbb osztályaink. Az ünnep fényét és bensőségét jelentékenyen fokozta dr. Sebes Ferenc rendfőnök mély érzéstől áthatott beszéde.

November 5-én ünnepet ültünk Szent Imre hercegnek, a magyar ifjúság liliosom védőszentjének tiszteletére. Az ünnepi beszédet Menczer József mondotta.

November 24-én, Szent Atyánk pártfogásának ünnepén, dr. Breyer István győri megyéspüspök, iskolánk egykori hálás növendéke, IV—VI. osztályos tanulóinknak kegyes volt kiszolgáltatni a bérmlás szentségét. A szertartást megelőzően igen meleg és közvetlen hangú beszédben fejtette ki a bérmlás jelentőségét s kötötte lelkére a bérmlándóknak a hitükért való férfias kiállás köteleességét. Mélységes hálával köszönjük a Püspök úr Ónagyméltóságának ezt az újabb kegyességét, mellyel még szorosabban fűzte magát rendünkhöz és iskolánkhöz.

Február 9-én hódolattal emlékeztünk meg XI. Pius pápa Őszentségéről, koronáztatásának évfordulója alkalmából. Beszéltek : dr. Éder-Szászy László és Jochs József.

Május 31-én ünnepélyes Te Deum-mal emlékeztünk meg Szentséges Atyánk nyolcvanadik születése napjáról.

A vallásos érzés mellett nagy gondot fordítottunk arra is, hogy tanítványaink lelkében minél jobban elmélyítsük a szociális érzést. Ezért a kápolnában mondott szentbeszédekben és az osztályfőnöki megbeszéléseken újra meg újra lelkükre kötöttük az egymás iránt tartozó kölcsönös megbecsülést, egymás kölcsönös segítségét s a mások ügyes-bajos dolgai iránt való szerető és megértő érdeklődést. Különösen nagy nyomatókkal hang-

súlyoztuk előttük a közért való önzetlen munkálkodás és a szegényeken, elesetteken való készséges segítség parancsoló szükségességét. Hogy szavunk nem volt a pusztában kiáltó szava, arra beszédes bizonyosság, hogy az egyik osztály jobbmódú tanulói saját kezdeményezésükre több mint 120 pengőt gyűjtöttek több szegénysorsú társuk tandíjhátralékának kifizetésére.

6. Kegyeletes megemlékezések. A kegyeletes lelkület szítására különösen ezek az alkalmak szolgáltak :

Október 4-én, dr. Sebes Ferenc rendfőnök úr névünnepe, szentmisét hallgatott az ifjúság.

Október 19-én a finn—ugor rokonságról emlékeztünk meg.

Október 22-én a magyar zene nagy mesteréről, Liszt Ferencről, emlékeztünk meg születése 125. és halála 50. évfordulója alkalmából.

November 2-án ünnepélyes gyászmise után megkoszorúztuk hős diákjaink emlékművét és tisztelgő elvonulást rendeztünk előtte. Ugyanezen a napon felkerestük iskolánk elhunyt tanárainak és nagy tanítványunknak, Vörösmarty Mihálynak sírját s ott virággal és imádsággal áldoztunk emléküknök.

November 3-án az elhunyt tanárok lelki üdvéért tartott rekviemen vett részt az ifjúság.

December 10-én kegyelettel idéztük fel a limanovai hős huszárok emlékét.

Március 2-án a kegyesrend néhai nagy jótevőjéért, Ferenc királyért mondott rekviemen vettünk részt.

Május első hetében a tanítási órákon és a kápolnában is hangsúlyozottan szoltunk az édesanya iránti szeretetről. Ebben a hónapban idéztük tanítványaink emlékébe a természetvédelem szükségességét is.

Május 24-én áhitattal gondoltunk hősi halottainkra. Az ünnepi beszédet Bozi Ferenc mondta.

7. Hazafias nevelés, ünnepélyek. A nemzeti érzés és gondolkodás kialakítására s mindarra, amit hazafias szellemű nevelésen értünk, első sorban a nemzeti tárgyakat : a magyar nyelvet és irodalmat, a magyar történelmet és földrajzot használtuk fel, de a többi tárgy körében felmerült alkalmakat sem mulasztottuk el felhasználni. Rajta voltunk, hogy tanítványaink megismerjék a hazán kívül élő magyarság életét és törekvéseit is. Így pl. felsőosztályos tanulóinkkal megjelentünk György Dénes lelkés és formás előadásán az erdélyi irodalomról. Ezen kívül módot nyújtottunk neki arra, hogy mindazt, amit a külföldi magyarokról folyóiratokban, ifjúsági lapokban olvastak, az osztályfőnöki órákon az osztályban is elmondhassák. Figyelemmel kísértettük velük a magyar értékeknek (művészet, tudomány, irodalom, zene) a külföldön való elismertetését. A modern nyelvek és a világtörténelem tanításában összehasonlításokat tettünk a hazai és külföldi intézmények közt.

A nemzeti szellem ápolására szolgáltak a következő megemlékezések és ünnepélyek is :

Október 6-án nemzeti vértanuinak emlékét idéztük fel. Beszédet mondtak : Ohmacht Nándor és Balogh Ferenc.

December 6-án, a Kormányzó úr Ófőméltósága nevenapján szentmisén vettünk részt.

Február 2-án az ének- és zenekar rendezett ünnepélyt ezzel a műsorral :

1. Kacsóh : János vitéz egyveleg. Előadja a zenekar.
2. Székely nóták. Előadja az énekkar.
3. Romberg : Szimfónia. Előadja a kisenekar.
4. Schubert : Katona-induló. Előadja a zenekar.
5. Ádám : A nürnbergi baba. Előadja a zenekar.
6. Berez : Nagy imakar. Előadja az énekkar. Zongorakiséretét szerezte és zongorán kíséri Nagy Ernő, műegyetemi hallgató, az intézet volt növendéke.

7. Hubay : Preghiera.

Wienyawszky : Scherzo tarantella. Hegedűn előadja: bisztricei Bisztriczky Tibor, okl. hegedűművész, az intézet zenetanára. Zongorán kíséri : Kókai Rezső, a Zeneművészeti Főiskola tanára, az intézet volt növendéke.

8. Szent-Gály : Diákinduló. Előadja az ének- és zenekar.

Március 15-i hazafias ünnepélyünket a következő műsorral rendeztük meg :

1. Liszt : II. Magyar Rapszódia. Előadja a zenekar.
2. Liszt Ferenchez, Vörösmarty Mihálytól. Szavalja : Wein Dénes

VIII. B. o. t.

3. Liszt : Magyar ünnepi dal. Előadja az énekkar.
4. Liszt : A csalogány. Zongorán előadja : Boros Ervin IV. A. o. t.
5. Ünnepi beszéd. Mondja : Bozi Ferenc kegyesrendi tanár.
6. Liszt : Három magyar dal. Zongorán előadja : Lengyel Attila

III. A. o. t.

7. Liszt : III. Notturmo. Előadja a zenekar.
8. Reményik Sándor : Az ige. Szavalja : Mocskonyi Bruno I. B. o. t.
9. Liszt : Csata előtt. Előadja az énekkar.
10. Induló. Előadja a zenekar.

Június 7-én tartottuk évváró ünnepélyünket ezzel a műsorral :

1. Verdi : Traviata egyveleg. Előadja a zenekar.
2. Mécs László : Egyszerű példa a varjakról. Szavalja : Horváth Tivadar VI. B. o. t.

3. Thern Károly : Dalünnepen. Előadja az énekkar.

4. Az intézet végzett növendékeinek nevében beszédet mond : Hoffmann Pál VIII. B. o. t.

5. Ádám : A nürnbergi baba. Előadja a zenekar.

6. A Diákszövetség nevében beszédet mond : dr. Imrédy Béla, a Magyar Nemzeti Bank elnöke.

7. Vincze—Kulinyi : Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország. Előadja az énekkar.

8. Beszédet mond és az ifjúsági körök nyerteseinek a jutalmat kiosztja az igazgató.

9. Pazeller : Magyar nóta-egyveleg. Előadja a zenekar.

8. **Oktatás.** Az oktatás munkáját a módszeres utasítások szellemében és a tantervi rendelkezéseknek megfelelően végeztük. Az 1934. évi XI. törvénycikk tulajdonképpen csak ebben az évben került végrehajtásra s bízunk benne, hogy fokozatos bevezetése hosszú időre véget vet annak az örökös hullámnak és bizonytalanságnak, mely az utolsó másfél évtizedben annyira megbénította a középiskola munkáját. Hisszük, hogy az új törvény végrehalására visszahozza a régóta nélkülözött nyugalmat s újból termékeny és friss munkára serkenti a magyar tanárságot. Ehhez azonban a hivatalos rendelkezéseken kívül az is kell, hogy a társadalom is ismerje meg és méltányolja a törvény célkitűzéseit. Nevezetesen szükséges, hogy ne engedjen erőre kapni olyan tudatosan vagy öntudatlanul materialista irányzatokat, melyek a nevelő, magasabb műveltséget nyújtó és a főiskolai tanulmányokra előkészítő középiskolát a gyakorlatiasság és az életre való nevelés hamis ürügyén pusztá ügyességek színterévé és az iskolán kívül is könnyen elsajátítható egyveleges ismeretek mutatványos bódéjává akarják lefokozni. Mert nem szabad szem elől téveszteni, hogy az iskola nem egyszerűen ismereteket közöl, hanem egyben a lelkiséget is fejleszti. De csak akkor, ha nem tapad a felszínhez, hanem alapos és mélyreható munkát végez. Évekig tartó, kemény és megfeszített munkában kell verítékeznie a tanulóknak, ha lelki világának kiépítése és jellemének kiformalása terén eredményt akar elérni. Ebben a munkában akárhány embert megtéveszt az a felületes társadalmi felfogás, mely szinte önfleddten tapsol az aránylag rövid és felületes előkészület után szerencsével elért könnyű diadaloknak. Ennek a felszínes felfogásnak következménye, hogy társadalmunkban egyre jobban hódít az a balga felfogás, mely az iskolától csak bizonyítványt, még pedig lehetőleg jó bizonyítványt vár. Mintha a felvételi díj és a tandíj lefizetése már automatikusan megadná a jogot a továbbhaladásra. Holott éppen a középiskolának társadalmi szempontból is óriási jelentőségű szelektáló szerepe van : egyfelől gondoskodnia kell a vezetésre hivatott elit kitermeléséről, másfelől az oda nem való elemek kiselejtezésével óvnia kell a társadalmat a szellemi proletariátus elhatalmasodásától. Természetes azonban, hogy a kiválogatás nem történhet tisztára mechanikus alapon, azaz csak az egyes tárgyakból nyert érdemjegyek figyelembevételére alapján, hanem csak az erkölcsi szempontok állandó szemmel tartásával.

Idei oktató munkánk eredményét a következő számok jelzik : a felvett 777 nyilvános tanuló közül az év végén bizonyítványt kapott 750 (96·53%). Ezek közül jelesrendű : 111 (14·8%), jórendű : 254 (33·87%), elégséges rendű : 326 (43·47%), egy tárgyból elégtelen : 46 (6·13%), több tárgyból elégtelen : 13 (1·73%).

9. **Fizikai gyakorlatok.** A munkáltató oktatás elvét lehetőség szerint és az adottságok szabta határokon belül minden tárgyban érvényesítettük, de legtöbb alkalom a délutánonként tartott fizikai gyakorlatok körében kínálkozott rá. Ezeket a gyakorlatokat ebben az évben dr. Ferenczi Zoltán és Jochs József tanárok vezették. A résztvevőket (a VII. A., VII. B., VIII. A., VIII. B. osztályos tanulók közül 10—10-et) az önként jelentkezők közül előmenetelük és gyakorlati hajlandóságuk figyelembevételével

válogatták ki. A tanulók külön díjat nem fizettek. A gyakorlatok tárgya általában azonos volt az előző évekéivel.

10. Filmoktatás. Az oktatófilmek vetítésére a rendfőnök úr adományából 1 drb Terta A típusú keskenyfilmvetítő készüléket (á 660 P) és 3 drb Batka-féle gyöngyvászon vetítőernyőt (á 180 P) kapott az intézet, összesen 880 P értékben.

11. Tanulmányi kirándulások. A tanév folyamán rendezett ifjúsági kirándulások az ismeretbővítést és az üdülést szolgálták.

Az I. A. o. t.-i Dragos Károly osztályfőnök és Kanszky Márton dr. tanár kíséretében a honismeret fejlesztésére május 20-án Kamaraerdőre és a Tétényi fennsíkra rendeztek kirándulást.

Az I. B. o. t.-i Bozi Ferenc osztályfőnök és Kanszky Márton dr. tanár vezetésével a földrajzi ismeretek és természeti megfigyelések bővítésére május 13-án Csepelszigetet hajózták körül, május 27-én pedig Tata és Tóváros természeti szépségeit szemlélték meg.

A II. A. o. t.-i Vézner Károly osztályfőnök, Jung Sebestyén, Meskó Lajos és Szemenyei László gyak. tanárjelölt kíséretében a tájismeret bővítésére és üdülés céljából május 13-án a soroksári Dunán, május 26-án a Dobogókőre rendeztek kirándulást. Vézner Károly osztályfőnök, Stefánszky Szilárd tanár és Hardi István gyak. tanárjelölt kíséretében május 29-én a Rádió stúdióját tanulmányozták.

A II. B. o. t.-i Balogh Ferenc osztályfőnök, Barta István és Kanszky Márton dr. tanárok, továbbá Kolos István és Papp László gyak. tanárjelöltek kíséretében május 14-én Dobogókőre autóbuzskirándulást rendeztek.

A III. A. o. t.-i Menczer József és Kanszky Márton dr. tanárok vezetésével május 16-án a történelmi emlékekben gazdag Visegrádot tekintették meg.

A III. B. o. t.-i Agárdy Gyula osztályfőnök kíséretében május 13-án a soroksári Dunaágon hajóztak keresztül.

A IV. A. o. t.-i Menczer József osztályfőnök és Para Imre dr. kíséretében május 27-én a Dreher-Haggenmacher csokoládé- és sörgyárat tekintették meg, május 13-án pedig a Csepelszigetet megkerülve, a soroksári Duna természeti érdekességeit figyelték meg. Jochs József tanár vezetésével május 11-én a Gellért-hegyen geometriai méréseket végeztek.

A IV. B. o. t.-i Teller József dr. osztályfőnök és Előd István gyak. tanárjelölt vezetésével május 13-án a Nemzetközi vásárt nézték meg. Teller József osztályfőnök és Para Imre dr. tanár kíséretében május 19—20-án Budapest—Parád—Eger—Lillafüred—Miskolc—Budapest útvonalon autóbuzskiránduláson vettek részt.

Az V. A. o. t.-i Kiss József osztályfőnök vezetése alatt csoportkirándulásokat rendeztek: szeptember 14-én a Hűvösvölgybe rándultak ki, október 6-án a Turul Szövetség Egészségügyi Kiállítását tanulmányozták, március 19-én a Pázmány Emlékkiállítást nézték meg, április 18-án a Homokhegyre rándultak. Május 11-én Kiss József osztályfőnök, Kanszky Márton dr. tanár és Selmeczi Kovács József gyak. tanárjelölt kíséretében

az Egyetem Fűvészkertjét tanulmányozták, május 27-én pedig Kiss József osztályfőnök és Teller József dr. tanár kíséretében Dobogókő szép kilátásában gyönyörködtek.

Az V. B. o. t.-i Kanszky Márton dr. tanár vezetésével május 11-én az Egyetem Fűvészkertjét tekintették meg, május 28-án Bátori József dr. osztályfőnök és Bozi Ferenc kíséretében Dobogókőn voltak.

A VI. A. o. t.-i Kozáky István dr. osztályfőnök vezetése alatt május 19-én Esztergomban az árpádkori ásatásokat tanulmányozták.

A VI. B. o. t.-i Para Imre dr. osztályfőnök kíséretében május 28-án a Dobogókő természeti szépségeit tanulmányozták.

A VII. A. o. t.-i március 20-án a Pázmány Emlékkiállítás, Barta István osztályfőnökkel, Kolos István és Papp László gyak. tanárjelöltek felügyeletében március 24-én a Mezőgazdasági Kiállítást és május 12-én a Nemzetközi Vásárt tekintették meg. Május 16-án Barta István osztályfőnök, Teller József dr. tanár és Selmeczi Kovács József gyak. tanárjelölt kíséretében Visegrádra rendeztek kirándulást.

A VII. B. o. t.-i Pogor Ödön dr. osztályfőnök vezetése alatt március 24-én az Állatkiállítást és május 12-én a Nemzetközi Vásárt nézték meg.

A VIII. A., B. o. t.-i Wagner Lajos osztályfőnök, Teller József dr. és Kanszky Márton dr. tanárok, továbbá Mericske Rezső és Szemenyei László gyak. tanárjelöltek kíséretében október 23-án a Turul Szövetség Egészségügyi Kiállítását tanulmányozták.

12. Hivatalos látogatások. Dr. Pintér Jenő tankerületi főigazgató úr megbízásából dr. Ady Lajos főigazgató úr 1936 február 27-én, március 2-án és 3-án, 9-én és 10-én, továbbá 12-én és 13-án hivatalos főigazgatói látogatást végzett iskolánkban. Ezen idő alatt minden osztályban és minden tanárnál megfordult s az iskolai igazgatás ügymenetét is megvizsgálta. Tapasztalatairól a március 13-án tartott értekezleten számolt be minden részletre kiterjedő alaposággal.

Március 30-án gr. Teleki Pál, az Országos Közoktatásügyi Tanács újonnan kinevezett elnöke látogatta meg intézetünket.

A nem hivatalos látogatások közül elsősorban dr. Spranger Eduárdnak, a berlini egyetem nagy hírű pedagógus tanárának dr. Prohászka Lajos egyetemi tanár és dr. Kemény Ferenc ny. főreáliskolai igazgató kíséretében március 10-én tett látogatását kell kiemelnünk. A kiváló tudós főleg a görög tanítás módszere és eredménye iránt érdeklődött és távozásakor legteljesebb megelégedésének adott kifejezést a látottak fölött. Szeptember 10-én Vannucci Paszkál, a piarista rend római asszisztens generálisa látogatta meg több osztályunkat dr. Walter János magyar asszisztens generális kíséretében és szintén nagy elismeréssel nyilatkozott tapasztalatairól.

13. A szülői házzal való kapcsolat. Az iskola nevelő munkája csak abban az esetben lehet eredményes, ha támogatja és nyomatékozza a szülői háznak ugyanolyan eszményiségtől áthatott és irányított munkája. Ennek a közreműködésnek biztosítására és hatályossá tételére elsősorban a fogadó órák szolgáltak. Örömmel kell megállapítanunk, hogy a fogadó órák egész éven át igen nagy látogatottságnak örvendtek. Egyes tanároknál és egyes időszakok-

ban annyira megtorlódtak a látogatók, hogy nagyobb zavar elkerülésére kénytelenek voltunk sorszámokat osztatni. Másrészt továbbra is fenntartottuk azt a multban jól bevált rendszert, hogy a sok osztályban tanító tanárok minden második héten más és más osztály tanulóinak szüleit fogadták. Így akartuk biztosítani annak lehetőségét, hogy a fogadó órák a félévi, illetve évvégi bizonyítvány iránti érdeklődésen túl a tanulók jellemének és egyéniségének megbeszélésére is módot nyújtsanak.

A fogadó órák mellett másik fontos eszköz a szülői házzal való kapcsolat élénkítésére és bensőségebbé szövésére a szülői értekezletek tartása. Iskolánk iparkodott ezt a lehetőséget is jól kihasználni. Az elmúlt iskolai év folyamán nem kevesebb, mint öt szülői értekezletet tartottunk : október 13-án, november 10-én, december 15-én, április 19-én s végül május 3-án. Az értekezleteken mindig valamilyen konkrét kérdést vetettünk fel s nagyobb nyomtatók kedvéért mindig bizonyos osztályú tanulók szüleire korlátoztuk őket. Konkrét hatásra való törekvésünkkel sikerült is elérnünk, hogy az összejövetel iránt minden egyes alkalommal nagy érdeklődés mutatkozott ; az érdekelt szülők nem hogy nagy számban, hanem úgyszólván hiánytalanul jelentek meg rajtuk és igazán tanulni vágyó lélekkel hallgatták végig az előadásokat.

14. Egészségi állapot. Az elmúlt év igazán a gyász és szomorúság éve volt reánk nézve. A halál sűrűn éreztette velünk kegyetlen hatalmát és gyors egymásutánban elragadta tanárkarunk valamennyi nyugalmazott tagját. November 13-án Hámos Nándort szólította el körünkől ; december 6-án Bontó József életének szakasztotta el fonalát s végül április 8-án szeretett seniorunkat, Körösi Albint szólította jobb hazába. Valamennyi drága halotunkat illően megsirattuk és mélységes testvéri szeretettel meggyászoltuk. Emléköket szeretettel őrizzük szívünkben és hűségesen ápoljuk tanítványaink kegyeletében.

De a halál zordon hatalma nemcsak nyugalmazott társaink ellen dühöngött, hanem tanárkarunk egyik működő tagját, dr. Bartha Györgyöt is elragadta. Megboldogult kollégánk kimulása annál inkább megrendített bennünket, mivel úgyszólván váratlanul és tragikus hirtelenséggel következett be ; egész az utolsó pillanatig reménykedtünk benne, hogy, ha nem is erős, de szívós szervezete megbirkózik a rája tört alattomos betegséggel. De nem így történt. Az Imperator Mors mindent leigázó hatalma erősebbnek bizonyult a meggyengült szervezet ellenálló erejénél. Elhunyt szeretett rendtársunkat stílszerűen éppen Halottak napján kísértük mély részvétellel utolsó útjára. Emléke azonban töretlen erővel él sok-sok hálás tanítványának szívében.

Bár kevésbé tragikusan végződött, de a tanári karra nézve mégis súlyos csapást jelentett Pesovár Ambrus c. igazgató kibetegedése. Kedves társunknál a szervi szívhaj olyan erővel lépett fel, hogy november elején ki kellett vonni az iskolából. Azóta állapota lényegesen javult, de az időnkint megismétlődő visszaesések miatt nem olyan mértékben, hogy tanításról szó lehetne nála. Tiszta szívből kívánjuk neki, hogy minél előbb talpra tudjon állni és legalább igazi birodalmában, az igazgatói irodában ismét el tudja foglalni helyét.

Ezektől a tragikus esetektől eltekintve a tanári kar egészségi állapota kielégítő volt ; még könnyebb meghülések is csak szörványosan fordultak elő. Ezért helyettesítésre csak kivételesen, szakszerű helyettesítésre pedig boldogult Bartha György és Pesovár Ambrus óráinak ellátásán kívül egyszer sem volt szükség.

Hasonlóan kedvező volt az ifjúság egészségi állapota is. Dr. Uhl Gyula iskolaorvosunk mindkét félévben megvizsgálta az egész ifjúságot és megállapította, hogy testi fejlettsége jó, testi ápoltsága kifogástalan. A szemvizsgálat kapcsán sem trachomát, sem trachomára gyanús kötőhártyamegbetegedést nem talált ; fülbetegséget csak egy-két esetben észlelt. A fogakat, főleg a felső osztályosoknál jól ápolottnak találta ; a tüdő-, mellkas- és szívvizsgálatnál — természetesen a torna alól felmentettek kivételével — semmi kóros elváltozást nem talált. Influenzás megbetegedés csak szörványosan fordult elő.

A testnevelési órákat téli időben a tornacsarnokban, ősszel és tavasszal pedig, amennyiben az időjárás megengedte az udvaron tartottuk meg. Tanulóink kedvvel művelték a sport különböző nemeit, amint erről a sportkörü beszámoló adatai tanuskodnak. A szünetek előtt fél- és egésznapos kirándulások rendezésével a tanári testület több tagja működött közre az iskolai testnevelés céljának minél tökéletesebb megvalósításában. Ez a cél pedig nem lehet más, mint a testi egészség ápolása, a testi erő és ügyesség fokozatos fejlesztése és a betegségekkel szemben való ellenálló képesség növelése. A bajnokságok és rekordok mindenáron való hajhászása már kívül esik a helyesen értelmezett középiskolai testnevelés fogalmán és csak akadályozza igazi céljának elérésében.

A halál, mely olyan vastag rendet vágott sorainkban, az ifjúságtól is megkövetelte a maga áldozatát : október 30-án elragadta az I. B. osztály egyik ígéretes reménységét, a kis Paulovits Pistát. Drága kis halottunkat, mint immár a mennyei angyalok kis pajtásához illett, Mindenszentek ünnepén adtuk át az anyaföldnek. Emlékét sokáig őrizzük szívünkben és nem érte, hanem hozzá imádkozunk : hiszen angyalként élt közöttünk és angyalként távozott körünkől.

15. Jutalmazások. A) *Alapítványok.* Mindenekelőtt örömmel kell jelenünk, hogy alapítványaink egy újabb nagyszabású alapítással gyarapodtak : Balázs Endre ny. tanítóképzőintézeti tanár, nagykarolyi és kecskeméti gimnáziumaink egykori hálás növendéke, aki már ezelőtt is jelentékeny összegeket bocsátott az iskola rendelkezésére segélyként való kiosztás céljából, munkás életének úgyszólván minden megtakarított fillérét, összesen 50.000 aranypengőt alapítványként az iskola rendelkezésére bocsátotta abból a célból, hogy ezen összeg kamataiból szegénysorsú és jóviseletű tanulóinknak évenként egyenként 200—200 pengős ösztöndíjat juttassunk, mindaddig, míg felsőbb tanulmányaikat is el nem végzik. 1935 november 20-án tartott értekezletünk nagy lelkesedéssel vette tudomásul ezt a nagylelkű elhatározást és jegyzőkönyvében többek közt a következő szavakkal fejezte ki háláját a nemes alapító iránt : «Az önzetlenségnek, a tanítványi hálának és a szociális kötelességtudásnak olyan érche, márványba kívánczó megnyilatkozása ez, hogy lehetetlenség egy pillanatra meg nem állni előtte. Mert Balázs Endre nem örö-

költ vagy könnyen szerzett milliókból, hanem hosszú és becsületes munkában eltöltött életének veritékes keresményéből juttatta számunkra ezt a valóban fejedelmi adományt. Bátran elmondhatjuk, hogy minden nekünk juttatott fillérje munkás igyekezetről és józan takarékoságról beszél. De mást is mond nekünk ez a fejedelmi alapítvány: a régi boldog Magyarország áldoz benne a kicsiny és boldogtalan Magyarország megálmódott szebb jövőjéért, a visszahozhatatlanul tovatűnt mult segíti általa kibontakozni a jövő szárnyait. A mi szemünkben tehát Balázs Endre alapítványa a mult és jelen ölelkezését, a régi fényes és az új, még fényesebbnek, mert emberibbnek és szociálisabbnak hitt magyar kultúra egymásbefolyását jelenti. Ezért olyan nagy érték számunkra. Mert mi, magyar tanárok valamennyien fanatikus rajongói vagyunk a magyar feltámadásnak és mélységes hálát érzünk mindenki iránt, aki céljaink elérésében támogat bennünket. Már pedig képzelhető-e hatásosabb támogatás annál, ha valaki anyagi eszközök rendelkezésünkre bocsátásával segít bennünket egy-egy, másként talán elkallódásra ítélt magyar tehetség kipallérozásában?» A tanári testület az említett értekezlet határozatából külön jegyzőkönyvi kivonatban fejezte ki mélységes háláját és köszönetét a nagylelkű alapító iránt.

A nagyszerű alapítvány rendelkezésre álló félévi (1935 július 1—1936 január 1-ig) kamatából (768.23 P) 200—200 P-t Szilvási Antal VIII. A., Major Ferenc VII. B. és Szabó Lajos VII. A. o. tanulóknak, 100 P-t Füleki Géza V. A. o. tanulóknak, a fennmaradó 68.23 P-t pedig egyszeri segélyként Heik Béla III. B. o. tanulóknak ítélte oda a tanári kar.

A szántói Körösy Pál László jutalomalapítvány 13.76 P kamatát Friedrich Alajos IV. A. o. t. kapta.

A közszolgálati alkalmazottak gyermekeinek tanulmányi segélyében (100—100 P) részesültek: Bordás Lajos VIII. A. és Hoffmann Pál VIII. B. o. tanulók.

A néhai dr. hámori Biró Pálné, született Weiss Mária jutalom-alapítvány 153.45 P kamatát Zömbik Miklós VIII. B. o. t. kapta.

A Bartos József nevére tett gr. Károlyi Imre-alapítvány 68.35 P kamatát Bulányi György VIII. A. o. t. kapta.

A Szölgvény János nevére tett Éber Antal-alapítvány 249.44 P kamatát Bukovszky György VIII. A. o. t. kapta.

A néhai Zerkowitz Oszkár emlékére tett alapítvány 70.74 P kamatát Fenicz György VII. A. o. t. kapta.

A Dragos Károly-alapítvány 30.63 P kamatát Hoffmann Pál VIII. B. o. t. kapta.

A Zimmermann György-alapítvány 150 P-re kiegészített kamatát Józsa Mihály VII. B. o. t. kapta.

A Lóky Béla-alapítvány 30.61 P kamatát Mijó János VIII. A. o. t. kapta.

B) *Jutalmak.* A Budapesti Piarista Diákszövetség könyvjutalmát Bukovszky Gábor és Imrédy Tamás abiturientek kapták, mint akik nyolc éven át példás magaviseletet és jeles előmenetelt tanusítottak.

Pénzjutalomban részesültek a következő derék tanulóink: Földi István VII. B. o. t. 35 P-t, Szantál Sándor VII. B., Kovács Imre VII. A., Lakatos

Imre V. B., Balla Béla IV. A., Kovács László III. A., Andreska Antal II. B., Szórádi Tibor II. A. és Csaba Károly I. A. o. tanulók 20—20 P-t kaptak.

Egy-egy töltő tollat kaptak : Kőrösy László V. B., Lassu Imre V. A., Párkányi Ottó IV. B. és Kuhl András IV. A. o. tanulók.

A pénzbeli jutalmazáshoz hozzájárultak : Elek István, Fellegi Ödön, tállyai Roth Miklós urak, Virágh Gyuláné úrnő és a Pesti Hazai Első Takarékpénztár ; míg a töltő tollakat Csernyey Károly úr bocsátotta az iskola rendelkezésére. Nagylelkű adományaikért ezúton is fogadják az intézet hálás köszönetét.

III. EGYSÉGES KÖZÉPISKOLA, AUTONÓM KAT. KÖZÉPISKOLÁK ÉS ISKOLAI HATÓSÁGOK.

A magyar középiskola az utóbbi években jelentékeny változáson ment át.

1. Az 1934. évi XI. törvénycikk **egységes magyar középiskolát** teremtett, amennyiben a középiskolák különböző típusai (gimnázium, reál-gimnázium, reáliskola, leánygimnázium, leánylíceum) helyébe a «gimnázium»-ot, illetve «leánygimnázium»-ot léptette megreformált alakjában. Ez az új egységes középiskola, a gimnázium, az 1935—36. iskolai évben az I. osztályban életbe is lépett.

2. Az 1935. évi VI. törvénycikk az említett tanügyi reformmal kapcsolatban **új közoktatásügyi igazgatást** is állapított meg. És pedig : a) az ország területét nyolc tankerületre osztotta s ezek élére **tankerületi királyi főigazgatókat** állított. E főigazgatók hatásköre a tankerületükben levő középiskolákra és más egyéb iskolákra és intézményre terjed ki s ezenkívül a VKM az egyházi hatóságok alá tartozó középiskolák feletti állami főfelügyeleti jogát is általuk gyakorolja.

b) Minthogy az 1935. évi VI. törvénycikk 8-ik §-a kijelenti, hogy az egyházi hatóság alá tartozó középiskolákat az illetékes egyházi hatóságok saját szabályaik szerint igazgatják: **a katolikus egyházi hatóságok alá tartozó középiskolák autonóm katolikus középiskolákká lettek.**

Ezen iskoláknak legfőbb közigazgatási hatósága : a Katolikus Középiskolai Főhatóság, K. K. F., melynek mindenkori elnöke a hercegprímás, tagjai a püspöki karból kiküldött két püspök és középiskolát fenntartó férfiszervezetesrendek főnökei.

A Kat. Középiskolai Főhatóság az autonóm kat. középiskolákat az állam felügyelete mellett az említett törvénycikkekben megszabott keretek között saját szabályai szerint igazgatja és felügyel a nevelés és tanítás munkájára. Ezirányú felügyeleti jogát a **katolikus középiskolai főigazgatók** útján gyakorolja.

3. Hatóságok. **Gimnáziumunk fenntartója** : a magyar Kegyestanítórend. Az intézet a Katolikus Középiskolai Főhatóság igazgatása és felügyelete alatt áll. A magyar Kegyestanítórend főnöke : **Sebes Ferenc dr.,**

az országgyűlés felsőházának tagja, a Kat. Tanügyi Tanács középiskolai osztályának elnöke.

A m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter: **Hóman Bálint dr.**, aki iskolánk, mint autonóm kat. középiskola felett az állami főfelügyeleti jogot a budapesti tankerületi kir. főigazgató útján gyakorolja.

A budapesti tankerület királyi főigazgatója: **Pintér Jenő dr.**, egyetemi nyilvános rendes tanár, a Magyar Tudományos Akadémia, Szent István Akadémia, Kisfaludy-Társaság és Petőfi-Társaság tagja.

Az intézet főigazgatója: **Jászai Rezső dr.**, katolikus középiskolai és kegyesrendi főigazgató.

IV. A TANÁRI TESTÜLET MŰKÖDÉSI KÖRE.

a) Igazgató:

Balanyi György dr., kegyestanítórendi áldozópap. Szaktárgyai: történelem és földrajz. Tanította a történelmet a VI. B., VIII. B. és okt. 31-től a IV. A. oszt.-ban, heti 8 órában. Tanári éveinek száma: 26, ennél az intézetnél 20.

b) A tanári testület nyugalmazott tagjai:

Holló Károly világi rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 35.

c) Iskolaorvos:

Uhl Gyula dr.

d) A rendes órarend keretén kívül tanító vallás tanárok:

Bikár Radivoj, tanította a gör. kel. vallású tanulókat.

Danhauser László, tanította az ev. vallású tanulókat.

Iván László dr., tanította az unit. vallású tanulókat.

Losonezi Lajos, tanította a ref. vallású tanulókat.

Ruttkay Miklós dr., tanította a gör. kat. vallású tanulókat.

Sebő Ignác, tanította az izr. vallású tanulókat.

e) A rendkívüli tárgyak tanárai:

Bisztriczky Tibor, okl. hegedűművész és okl. zenetanár, tanította a hegedűt.

Hadnagy Tibor, rendes tanár, tanította a francia nyelvet.

Huber István, rendes tanár, tanította a rendkívüli rajzot.

Kiss József, rendes tanár, tanította a gyorsírást.

Pogor Ödön dr., rendes tanár, tanította a műéneket és zenét.

Stefánszky Szilárd, rendes testnevelési tanár, tanította a vívást.

Tajthy Kálmán dr., helyettes testnevelési tanár, tanította a vívást.

f) Altisztek:

Németh Imre és Rab Pál.

A tanári testület rendes tagjai:

Sorszám	A tanár neve	Rendi vagy világi	Képesítése	Alkalmazásának minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított	Heti óráján	Jegyzet
					összesen	annál az intézetnél			
1	Agárdi László	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	30	2	Magyar III. A. 4, IV. B. 3 Latin III. A. 6 Természetrájt II. B. 2 Vallástan III. B. 2	17	A III. A. oszt. főnöke
2	Agárdy Gyula	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	18	5	Mennyiségtan III. A. 4, III. B. 4, VI. A. 3, VI. B. 3 Földrajz III. B. 2 Ének II. A. 1	17	A III. B. oszt. főnöke
3	Balogh Ferenc	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	4	2	Természettan III. A. 2, III. B. 2 Mennyiségtan II. A. 4, II. B. 4, V. A. 3 Ének I. A. 2 Osztályfőnöki óra II. B. 1	18	A II. B. oszt. főnöke, a Segítő Egyesület vezetője, hitszónok, Tandíjkezelő
4	Barta István	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	7	2	Magyar II. B. 4, VII. A. 3 Latin II. B. 5, VII. A. 5	17	A VII. A. oszt. fón. az Ifj. könyvt. óre, cserkészrajp., hitszónok
5	Bartha György dr.	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	37	23	Latin VI. B. 5 Filozófia VIII. A. 2, VIII. B. 2 Szeprás I. A. 1	10	A VI. B. oszt. főnöke ¹
6	Bátori József dr.	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	13	13	Magyar V. B. 3, VIII. A. 3, VIII. B. 3 Latin V. A. 5 Vallástan II. B. 2	16	Az V. B. oszt. főnöke, cserkészparancsnok, hitszónok
7	Bozi Ferenc	Rendi	Latin Történelem	Rendes tanár	6	1	Latin I. B. 4 Magyar I. B. 5 Történelem V. A. 3, V. B. 3, VII. B. 3 Osztályfőnöki óra I. B. 1	19	Az I. B. oszt. főnöke, a tanári könyvtár óre, cserkészrajparancsnok, hitszónok
8	Dragos Károly	Rendi	Latin Görög	Rendes tanár	24	17	Magyar I. A. 5 Latin I. A. 4, III. B. 6 Természetrájt I. B. 2 Szeprás I. A. 1, ² I. B. 1, Oszt. fón. óra I. A. 1	20	Az I. A. oszt. főnöke, a Segítő Egyesület vezetője
9	Éder-Szászy László dr.	Rendi	Hittudomány	Rendes hittanár	14	11	Vallástan I—VIII. A. 2—2 Filozófia VIII. A. 2 ²	18	A vallásos egyes. vezetője, hitszónok
10	Ferenczi Zoltán dr.	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	16	10	Természettan VIII. A. 4, VIII. B. 1 Mennyiségtan V. B. 3, VIII. A. 2, VIII. B. 2	15	A VIII. A. o. fón., a fiz. gy. vez., természettan szertár óre. hitz.
11	Friedreich Endre dr.	Rendi	Latin Görög	Rendes tanár	37	28	Latin VI. B. 5 ² Görög V. A. B. 5 Történelem IV. B. 2 Természetrájt I. A. 2	14	—
12	Hadnagy Tibor	Világi	Magyar Francia	Rendes tanár	4	4	Francia V. A., B. 5, VI. A., B. 6, VII. A., B. 5 VII. A., B. 5	21	—
13	Hatvani Éde	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	36	27	Mennyiségtan I. A. 5, I. B. 5, IV. B. 3 Földrajz III. A. 2	15	—
14	Huber István	Világi	Rajz	Rendes tanár	17	17	Rajz I—IV. A., B. 2—2 ² Rendkív. rajz V—VIII. A., B. 2	18	A rajzsztár óre
15	Jochs József	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	11	3	Természettan VII. A. 4, VII. B. 4 Mennyiségtan IV. A. 3, VII. A. 3, VII. B. 3	17	A fizikai gyakorlatok vezetője, cserkészrajpar., hitszónok

16	Kanszky Márton dr. ...	Rendi	Term.-rajz Földrajz	Rendes tanár	21	5	Természetrajz V. A. 2, V. B. 2 Földrajz I. A. 3, I. B. 3, II. B. 3, IV. B. 1, VII. A. 1, VII. B. 1 Egészségtan VII. A., 2, VII. B. 2	20	A földrajzi szertár óre
17	Kiss József	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	12	11	Magyar V. A. 3 Latin V. A. 5 Gyorsírás IV. A. 2, IV. B. 2, V. A. 2, V. B. 2	16	Az V. A. o. főnöke, értek. jegyző, a Maywald J. gyorsírókör vezetője
18	Kozáky István dr. ...	Rendi	Magyar Német	Rendes tanár	11	7	Magyar VI. A. 3 Német III. A. 3, V. B. 3, VI. A. 3, VI. B. 3, VIII. A. 2 ³ Ének I. B. 2	19	A VI. A. oszt. főnöke
19	Kövesi Lajos	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	36	16	Latin VI. A. 5, VIII. A. 5 Természetrajz II. A. 2	12	—
20	Menczer József	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	12	6	Magyar III. B. 4, IV. A. 3, VI. B. 3 Latin IV. A. 5 Történelem III. A. 3	18	A IV. A. oszt. főnöke, a Vörösmarty Onképző- kör vezetője, hitszónok
21	Miskolezy István dr. ...	Rendi	Latin Történelem	Rendes tanár	33	29	Történelem VI. A. 3, VII. A. 3, VIII. A. 3	9	A történelmi gyűjtemény óre
22	Ohmacht Nándor	Rendi	Hittudomány	Rendes hitt.	21	6	Vallásstan I. B. 2, IV. B. 2, ³ V. B. 2, VI. B. 2, VIII. B. 2	10	Hitszónok
23	Para Imre dr.	Rendi	Term.-rajz Földrajz	Rendes tanár	30	12	Természetrajz IV. A. 4, IV. B. 4, VI. A. 3, VI. B. 3 Földrajz II. A. 3, IV. A. 1	18	A természetrajzi szertár óre
24	Perényi József dr.	Rendi	Magyar Német	Rendes tanár	42	15	Német II. A. 3, II. B. 3, VIII. B. 2 ³	8	—
25	Pesovár Ambrus	Rendi	Magyar Német	Rendes tanár	28	11	Német III. B. 3, VII. A. 2, VIII. A. 2, VIII. B. 2	9	Igazgatóhelyettes, tan- díjkezelő ⁴
26	Pogor Ödön dr.	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	26	8	Magyar VII. B. 3 Latin VII. B. 5 Vallásstan IV. B. 2, ⁴ VII. B. 2 Történelem III. B. 3 Német III. B. 3 ³ Ének II. B. 1	17	A VII. B. oszt. főnöke, hitszónok, az ének- és zenekar vezetője, az ének- és zeneszertár óre
27	Stefánszky Szilárd	Világi	Testnevelés	Rendes testnev. tan.	16	16	Torna I. B. 4, II—VI. B. 2—2, VII— VIII. B. 3—3	20	A Sportkör vezetője, a tornaszertár óre
28	Tajthy Kálmán dr.	Világi	Testnevelés	Helyettes testnev. tan.	7	7	Torna I. A. 4, II—VI. A. 2—2, VII—VIII. A. 3—3	20	A Sportkör vezetője
29	Teller József dr.	Rendi	Latin Német	Rendes tanár	10	3	Latin IV. B. 5 Német IV. A. 4, IV. B. 4, V. A. 3, VII. A. 2, ³ VII. B. 2	20	A IV. B. oszt. főnöke
30	Vézner Károly	Rendi	Latin Görög	Rendes tanár	22	10	Magyar II. A. 4 Latin II. A. 5 Görög VI. A., B. 6 Osztályfőnöki óra II. A. 1	16	Az II. A. oszt. főnöke
31	Wagner Lajos	Rendi	Latin Görög	Rendes tanár	30	10	Latin VIII. B. 5 Görög VII. A., B. 5, VIII. A., B. 5 Filozófia VIII. B. 2 ³	17	A filológiai szertár óre

¹ 1935. évi október 30-ig.

² 1935. évi október 31-től.

³ 1935. évi október 16-tól.

⁴ 1935. évi október 15-ig.

Tantárgy

Sorszám	A tanár neve	I. A	I. B	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A
1	Balanyi György dr.							tört 2
2	Agárdi László				termr 2	magy 4 lat 6	vall 2	
3	Agárdy Gyula			ének 1		mat 4	mat 4 földr 2	
4	Balogh Ferenc	ének 2		mat 4	mat 4 ofónoki 1	fiz 2	fiz 2	
5	Barta István				magy 4 lat 5			
6	Bátori József dr.				vall 2			
7	Bozi Ferenc		magy. 5 lat. 4 ofónoki 1					
8	Dragos Károly	magyar 5 latin 4 ofónoki 1 szépiás 1	termr 2 szépiás 1				lat 6	
9	Éder-Szászy László dr.	vall 2		vall 2		vall 2		vall 2
10	Ferenczi Zoltán dr.							
11	Friedreich Endre dr.	termr 2						
12	Hadnagy Tibor							
13	Hatvani Ede	mat 5	mat 5			földr 2		
14	Huber István	rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2
15	Jochs József							mat 3
16	Kanszky Márton dr.	földr 3	földr 3		földr 3			
17	Kiss József							gyorsir 2
18	Kozáky István dr.		ének 2			ném 3		
19	Kövesi Lajos			termr 2				
20	Menczer József					tört 3	magy 4	magy 3 lat 5
21	Miskolczi István dr.							
22	Ohmacht Nándor		vall 2					
23	Para Imre dr.			földr 3				termr 4 földr 1
24	Perényi József dr.			ném 3	ném 3			
25	Pogor Ödön dr.				ének 1		tört 3 ném 3	
26	Stefánszky Szilárd		torna 4		torna 2		torna 2	
27	Tajthy Kálmán dr.	torna 4		torna 2		torna 2		torna 2
28	Teller József dr.							ném 4
29	Vézner Károly			magyar 4 latin 5 ofónoki 1				
30	Wagner Lajos							

felosztás.

IV. B	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	Órök száma
				tört 3				tört 3	8
magy 3									17
			mat 3	mat 3					17
	mat 3								18
					magy 3 lat 5				17
		magy 3 lat 5					magy 3	magy 3	16
	tört 3	tört 3				tört 3			19
									20
	vall 2		vall 2		vall 2		vall 2 filoz 2		18
		mat 3					mat 2 fiz 4	mat 2 fiz 4	15
tört 2	görög 5			lat 5					14
	francia 5		francia 6		francia 5		francia 5		21
mat 3									15
rajz 2	r e n d k i v ü l i r a j z 2								18
					mat 3 fiz 4	mat 3 fiz 4			17
földr 1	termr 2	termr 2			földr 1 egészségt.* 2	földr 1 egészségt.* 2	egészség- tan** 2	egészség- tan** 2	20
gyorsír 2	magy 3 lat 5 gyorsír 2	gyorsír 2							16
		ném 3	magy 3 ném 3	ném 3			ném 2		19
			lat 5				lat 5		12
				magy 3					18
			tört 3		tört 3		tört 3		9
vall 2		vall 2		vall 2				vall 2	10
termr 4			termr 3	termr 3					18
								ném 2	8
						vall 2 magy 3 lat 5			17
torna 2		torna 2		torna 2		torna 3		torna 3	20
	torna 2		torna 2		torna 3		torna 3		20
lat 5 ném 4	ném 3				ném 2	ném 2			20
			görög 6						16
					görög 5			lat 5 filoz 2	17
							görög 5		

* Február 1-től.

** Január 31-ig.

V. A TANÁROK HITÉLETI, IRODALMI ÉS TÁRSADALMI MŰKÖDÉSE.

Balanyi György dr., a gimnázium és a rendi tanárképző igazgatója, a rendi gyakorló tanárjelöltek pedagógiai vezetője, rendfőnöki tanácsos, a Kegyestanítórend történetírója, egyetemi c. rk. tanár, a Szent István Akadémia rendes és igazgató választmányi tagja, II. osztályának titkára, a kecskeméti Katona József Társaság tiszteleti és a szegedi Dugonics Társaság rendes tagja, a Magyar Történelmi Társulat, a Katolikus Középiszkolai Tanáregyesület és a Budapesti Piarista Diákszövetség választmányi tagja, a Váci Piarista Diákszövetség társelnöke, az Actio Catholica kulturális szakosztályának tanácsosa és a Katolikus Közoktatásügyi Tanács középiskolai szakosztályának ülnöke. Cikkeket és könyvismertetésekert írt a Katolikus Szemlébe, Századokba és Nagyasszonyunkba. Előadásokat tartott a Katolikus Lányok Országos Szövetségében, az Egyesült Ker. Nemzeti Liga II. ker. osztályában, a félegyházi Actio Catholica líceumában, a Tanítók Szabad Egyetemén, a katolikus tanárképzőn és a zuglói Actio Catholica ünnepi ülésén.

Agárdi László, rendes tanár, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság választmányi, a Kat. Középiszkolai Tanáregyesület igazgatósági tagja. Az iskola és Herczeg Ferenc címen értekezése jelent meg a Magyar Középiszkolában.

Barta István, rendes tanár, a nagykanizsai Zrínyi Miklós Irodalmi és Művészeti Kör választmányi tagja. Több helyen gyóntatott és prédikált.

Bátori József dr., rendes tanár, a cserkészcsapat parancsnoka, az öreg-cserkészcsapat rajparancsnoka, a Magyar Cserkészszövetség Országos Elnöki Tanácsának és Intézőbizottságának tagja, országos róver-cserkészvezetőtisz, a budapesti cserkészkerület tiszteletbeli társelnöke, a Cordiale (katolikus cserkész munkaközösségének) tanácsosa, a magyar-lengyel-kör cserkészalbizottságának és a Budapesti Piarista Diákszövetség könyvtár-bizottságának tagja. Munkatársa volt a Cserkészvezetők könyve harmadik kiadása harmadik kötetének. Több előadást tartott a Magyar Cserkészszövetség tiszti gyűlésein.

Dragos Károly, rendes tanár, a budapesti m. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közgazdaságtudományi karán a lengyel nyelv előadója.

Éder-Szászy László dr., rendes hittanár, a Kat. Hittanárok és Hitoktatók Országos Egyesületének választmányi tagja, az Unio Cleri pro missionibus papi missziós egyesület Esztergom főegyházmegyei tanácsának tanácsos tagja, jegyzője és ellenőre, az Actio Catholica hitbuzgalmi és erkölcsvédelmi szakosztályának tanácsstagja, ugyanezen szakosztály konvertitákat előkészítő és továbbképző bizottságának ügyvezető titkára, a Középiszkolai Fiúkongregációk Központi Tanácsának tanácsosa. Alkalmi beszédekert és szentbeszédert mondott különböző helyeken és hitbuzgalmi

előadásokat tartott ; könyvismertetéseket írt ; több fővárosi iskola hittan vizsgálatán elnökölt ; számos alkalommal számos helyen gyóntatott.

Ferecezi Zoltán dr., rendes tanár, 'előadást tartott az indukcióról és az önindukcióról a Magyar Tanárok Nemzeti Szövetségének természet-tudományi szakosztályában. «Az indukció tanítása a középiskolában» címen cikket írt a Fizikai és Kémiai Didaktikai Lapokban.

Friedreich Endre dr., rendes tanár, rendi könyvtáros, a Szent István Akadémiának és a Magyar Paedagógiai Társaságnak rendes, a Kat. Középiskolai Tanáregyesületnek, a Magyar Történelmi Társulatnak és a Budapesti Piarista Diákszövetségnek választmányi tagja. 1936 január 31-én felolvasást tartott a Szent István Akadémiában «Br. Orczy Lőrinc» címen.

Huber István, rendes tanár, festőművész, emléklapos százados, a Magyar Képzőművészek Egyesületének tagja. Kiállított a Műcsarnokban. A világháborúban mint tartalékos tiszt a következő kitüntetéseket nyerte : a III. oszt. hadiékítményes katonai érdemkeresztet, az ezüst és bronz Signum Laudist, mindhármat a kardokkal, a Károly csapatkeresztet és a sebesülési érmet három sávval.

Jochs József, rendes tanár, a Magyar Cserkészszövetség Országos Intéző Bizottságának és gazdasági albizottságának tagja. Cikkeket írt a Magyar Cserkészbe.

Kanszky Márton dr., rendes tanár, az Oktatófilmek Országos Bíráló Bizottságának és a VKM. oktatófilm kirendeltségének pedagógiai szakértője ; a Magyar Földrajzi Társaság és a Szegedi Egyetem Barátai Egyesülete természet-tudományi szakosztályának választmányi tagja, a Szegedi Alföld-kutató Bizottság földrajzi szakosztályának rendes tagja ; az Ifjúság és Élet földrajz-termesztudományi folyóirat szerkesztő bizottságának tagja. Filmmagyarázatai megjelentek az Oktatófilm Kirendeltségnek Hivatalos Közleményeiben, könyvismertetései pedig a Pedagógiai Szemináriumban, a Földrajzi Közleményekben és az Életben. Előadást tartott a Magyar Földrajzi Társaság Didaktikai Szakosztályában a gimnáziumok néprajzi anyagának tanításáról és az Angolkisasszonyok adventi kultúrestjén a magyar népi szokásokról.

Kiss József, rendes tanár, az Országos Felső Kereskedelmi Iskolai Tanárvizsgáló Bizottság és a Gyorsírás-, Szépírás- és Gépírástanítókat Vizsgáló Állami Bizottság tagja a gyorsírási szakon, a Magyar Gyorsírók és a Gyorsírás Barátai Budai Egyesületének társelnöke, a Kispesti Gyorsírók Egyesületének örökös tiszteletbeli tagja, a Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége elméleti és történelmi szakosztályának delegált tagja, a Magyar Gyorsíró Szemle főszerkesztője és a Magyar Gyorsíró Szemle Könyvtárának szerkesztője. A felsőkereskedelmi iskolák részére megírta beszédírási tankönyvének II. kötetét. Sajtó alá rendezte irodai gyorsírási tankönyvének és a Nemes Zoltán dr. közreműködésével összeállított Szó- és szólásmódrövidítések című rövidítésgyűjteményének második kiadását. Tagja volt a tankerületi gyorsírási íráspróba előkészítő bizottságának. Cikkeket és ismertetéseket írt a Magyar Gyorsíró Szemlébe és az Egységes Magyar Gyorsírás Könyvtárának több számába. A rend hittudományi és tanár-

képző főiskolájában tanította a gyorsírást. Több alkalommal gyóntatott és prédikált.

Kozáky István dr., rendes tanár, az Orsz. Magyar Cecilia-egyesület választmányi tagja, a Magyar Kórus munkatársa. Kisebb ismertetései jelentek meg a Magyar Kórus és az Élet c. folyóiratokban. 1936 februárjában a Magyar Nemzeti Múzeum meginduló művelődéstörténeti kiadványsorozatának (Bibliotheca Humanitatis Historica) első köteteként megjelent «A haláltáncok története» c. német irodalomtörténeti munkájának első része: «A mulandóság ábrázolásai történeti fejlődésükben».

Miskolezy István dr., rendes tanár, egyetemi c. rk. tanár, a Pázmány Péter Tudományegyetemen a középkori történelemnek helyettes tanára, a Szent István Akadémia rendes, a Magyar Történelmi Társulat választmányi tagja, a Budapesti Állami Középiskolai és az Országos Polgáriiskolai Tanárvizsgáló Bizottság tagja. Cikket írt a Drugetek őseiről a Turul c. folyóiratban.

Ohmacht Nándor, rendes hittanár, a Budapesti Piarista Diákszövetség választmányi tagja. A Katolikus Főiskolai Tanfolyamon erkölcsant adott elő. Több helyen és több alkalommal végzett az iskolán kívül lelkipásztori munkát.

Para Imre dr., rendes tanár, a Budapesti Tanári Kör természettudományi osztályának választmányi tagja. Az angolkisasszonyok templomában vasárnap- és ünnepnapokon a 10 órai szentmiséket mondta.

Perényi József dr., rendes tanár, a Szent István Akadémia, az Erdélyi Irodalmi Társaság rendes, a Balatoni Társaság tiszteletbeli tagja, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság ellenőre, a Budapesti Piarista Diákszövetség választmányi tagja. Írt irodalomtörténeti, dramaturgiai cikkeket, tanulmányokat, könyvbírálatokat. Megjelent: Két népies bohózat a XVIII. századból (Váci könyvek 23. sz.), Tardos (Krenner) Viktor drámái. Előadást tartott a Szent István Akadémiában Csathó Kálmán színpadi munkái címen.

Pogor Ödön dr., rendes tanár, a veszprémi püspöki szentszék tanácsosa, a Ward Mária Szövetség alelnöke. Nagybójtai beszédeket mondott az Erzsébet-apácák budai templomában, lelkigyakorlatokat tartott az Ecséri-úti plébániatemplomban. Rádióbeszédet mondott a budavári Nagybologasszony-templomból. A volt 38. (Molinári) ezrednek czrednapján szentbeszédet és ünnepi beszédet mondott. Ugyancsak ünnepi beszédet mondott az Actio Catholica gyakorlati megvalósításáról a Budapesti Ranolder Intézeti Iskolatársak Szövetségében, előadásokat tartott boldogemlékű Prohászka Ottokár püspök halálának tizedik évfordulóján a Sociális Missio Társulatban.

Tajthy Kálmán dr., helyettes testnevelési tanár, a Testnevelési Tanárok Orsz. Egyesületének választmányi tagja, Hungária Hockey Club elnöke.

Vézner Károly, rendes tanár, a budapesti m. kir. tanárképzőintézet megbízásából a latin tanítás módszertanát adta elő.

Wagner Lajos, rendes tanár, a Kat. Tanügyi Tanács III. képzői szak-

osztályának tanácsosa, az Isteni Üdvözítő Nővérei tanítóképző intézetének igazgatója, a «Champagnat» elemi népiskolában gyóntató, a kat. középiskolák igazgatói és Tanári Fegyelmi Tanácsának tagja.

VI. TANÍTÁS ANYAGA.

Az oktatás munkáját a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter Úr 1926. évi 38.804. V. sz. és 1935. évi 3000. eln. számú rendeletével életbe léptetett Tanterv és a vonatkozó módosító rendeletek értelmében végeztük. Az V., VI. és VII. osztályos tanulók választhattak a görög nyelv és a francia nyelv között.

VII. TANKÖNYVEK.

Imakönyv a katolikus tanulók részére minden osztályban *Schütz-Sík*: Imádságos könyv.

I. osztály. *Róm. kat. nagyobb katekizmus.* — *Alszegehy-Sík*: Magyar nyelvtan. — *Bartha-Tordai*: Magyar olvasókönyv. — *Reibner*: Latin nyelvtan. — *Jirka*: Latin olvasókönyv. — *Karl-Vargha*: Földrajz. — *Cholnoky*: Földrajzi iskolai atlasz. — *Karl-Méhes*: Kis természetrajz. — *Suták-Vörös-Hatvani*: Mennyiségtan.

II. osztály. *Pokorny*: Az Ószövetség története. — *Alszegehy-Sík*: Magyar nyelvtan. — *Bartha-Tordai*: Magyar olvasókönyv. — *Reibner*: Latin nyelvtan. — *Reibner*: Res Romanae. — *Bitter*: Német nyelvkönyv. — *Karl-Vargha*: Földrajz. — *Cholnoky*: Földrajzi iskolai atlasz. — *Karl-Méhes*: Kis természetrajz. — *Suták-Vörös-Hatvani*: Mennyiségtan.

III. osztály. *Pokorny*: Az Újszövetség története. — *Alszegehy-Sík*: Rendszeres magyar nyelvtan. — *Bartha-Tordai*: Magyar olvasókönyv. — *Reibner*: Latin nyelvtan. — *Reibner*: Res Romanae. — *Bitter*: Német nyelvkönyv. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. III—V. — *Jászai-Balanyi*: Magyarország története. — *Barthos-Kurucz*: Magyar tört. atlasz. — *Karl-Vargha*: Földrajz. — *Cholnoky*: Földrajzi iskolai atlasz. — *Nagy J.*: Kis természettan. — *Suták-Vörös-Hatvani*: Mennyiségtan.

IV. osztály. *Pokorny*: Róm. kat. szertartástan. — *Bartha-Tordai*: Stilisztika. — *Arany-Lehr*: Toldi. — *Reibner*: Latin nyelvtan. — *Reibner*: Res Romanae. — *Bitter*: Német nyelvkönyv. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. III—V. — *Marczell-Szolomájer-Miskolczy*: Világtört. — *Barthos-Kurucz*: Tört. atlasz. Ókor. — *Karl-Vargha*: Földrajz. — *Cholnoky*: Földrajzi iskolai atlasz. — *Toborffy Z.*: Ásványtan és kémia. — *Suták-Hatvani-Lóky*: Mennyiségtan. — *Kiss*: Egységes gyorsírás.

V. osztály. *Schütz*: Kat. Hittan. — *Bartha-Tordai*: Retorika. — *Véznér*: Lírai szemelv. — *Reibner*: Szemelv. Livius XXI—XXII. — *Wagner-Horváth*: Római régiségek. — *Maywald*: Görög nyelvtan. — *Maywald-Jirka*: Görög olv. — *Bitter-Teveli*: Német nyelvkönyv. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. III—V. — *Birkás*: Francia-nyelvkönyv. — *Marczell-Szolomájer-Miskolczy*: Világtört. — *Barthos-Kurucz*: Tört. atlasz. II. —

Karl-Méhes: Növénytan. — *Suták-Hatvani-Lóky*: Mennyiségtan. — *Kiss*: Egységes gyorsírás.

VI. osztály. *Schütz*: Kat. erkölcsstan. — *Bartha-Tordai*: Poetika. — *Reibner*: Cicero válogatott besz. — *Reibner*: Szemelv. Sallustiusból. — *Kerényi*: Szemelv. Vergilius Aen. I—V. — *Wagner-Horváth*: Római régiségek. — *Maywald* Görög nyelvtan. — *Maywald-Jirka*: Görög olvk. — *Marót-Wagner*: Homeros Odysseiája. — *Bitter-Teveli*: Német nyelvok. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. VI—VIII. — *Birkás*: Francia nyelvkönyv. — *Marczell-Szolomájer-Miskolczy*: Világtört. — *Barthos-Kurucz*: Történelmi atlasz. — *Karl-Méhes*: Állattan. — *Suták-Hatvani-Lóky*: Mennyiségtan. — *Lóky*: Négyjegyű logaritmuskönyv.

VII. osztály. *Schütz*: Kat. egyháztörténet. — *Prónai-Sik-Alszeghy*: Magyar irodalomtörténet és olvasókönyv. — *Szinnyei*: A magyar nyelv. — *Reibner*: Cicero de signis. — *Reibner*: Szem. Plinius leveleiből. — *Kerényi*: Szem. Vergilius Aeneis. VI—XII. *Wagner-Horváth*: Római régiségek. — *Maywald*: Görög nyelvtan. — *Marót-Wagner*: Homeros Iliasa. — *Gerecs-Mészáros*: Görög lírai szemelvények. — *Sophokles*: — *Bitter-Teveli*: Német irod. tört. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. VI—VIII. — *Heinrich*: Schiller: Wilh. Tell. — *Marczell-Szolomájer-Miskolczy*: Világtört. — *Barthos-Kurucz*: Tört. atlasz. — *Karl*: Földrajz. — *Nagy-(Fehér-Szekeres)*: Kísérl. fizika. — *Suták-Hatvani-Lóky*: Mennyiségtan. — *Lóky*: Négyjegyű logaritmuskönyv. — *Melly-Párdányi*: Egészségtan.

VIII. osztály. *Schütz*: Keresztény kat. hitvédelem. — *Prónai-Sik-Alszeghy*: Magyar irod. tört. és olvasókönyv. — *Vézner*: Szem. Horatius műveiből. — *Reibner*: Szem. Tacitus Annaleseiből. — *Wagner-Horváth*: Római régiségek. — *Maywald*: Görög nyelvtan. — *Kerényi*: Platon és Aristoteles. — *Bitter-Teveli*: Német irod. tört. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. VI—VIII. — *Balanyi-Jászai*: Magyarország története. — *Barthos-Kurucz*: Magyar tört. atlasz. — *Nagy-(Fehér-Szekeres)*: Fizika. — *Suták-Hatvani-Lóky*: Mennyiségtan. — *Lóky*: Négyjegyű logaritmus. — *Kornis*: A pszichológia és logika elemei. — *Melly-Párdányi*: Egészségtan.

VIII. SZERTÁRAK ÉS KÖNYVTÁRAK.

1. **Klasszika-filológiai szertár.** Gyarapodás vétel útján: 2 drb falitérkép 64.80 P értékben. 20 kötet latin klasszikus 83.28 P értékben és 12 kötet görög klasszikus 92.29 P értékben; összesen 34 drb 240.37 P értékben.

2. **A történelmi szertár** 5 drb oktató filmtekercessel gyarapodott 36 P értékben.

3. **A földrajzi szertár** gyarapodása vétel útján: 100 drb színes dia pozitív 100 P értékben. A szertári állományt ajándékozás útján gyarapította: Bán Márton kegyesrendi tanár úr 100 drb különféle színes diapo zítívvel; dr. Tállyai Róth Miklós igazgató főorvos úr Egyiptom és a Szent föld vidékéről 104 drb diapo zítívvel; Szotyori Nagy Egon úr az Alpok vidékéről 83 drb diapo zítívvel; dr. Rényi Károly úr Spanyolország, Bosznia,

Egyiptom és Szíria vidékét ismertető 125 drb (18 × 24 cm) kartonált fényképpel. Kegyes adományaikért ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki.

4. A **természettani szertár** a kísérletekhez szükséges vegyszereken kívül a tanév folyamán beszerzett egy film-diapozitív vetítógépet 4 drb filmmel, 180 P értékben. A szertár állományát adományaikkal gyarapították: Hannig István úr rendi főkormányzó (1 drb meteorkő), Gusztáv András VIII. A. o. t. (fa-minta gyűjtemény), Elek Péter V. B. o. t. 1 drb sárszalonka és 1 drb kékvércse.

5. A **természettani szertár** gyarapodása vétel útján: váltakozó áramok mérésére egy voltmérő és egy ampermérő 240 P értékben; üvegedény a levegő súlyának mérésére, glimmlámpa, Braun-féle cső, Blondel-féle oszcillográf, 3 drb transzformátorhoz való póttekeres, ionizáló kamra, vörössérzékenységű fotocella 310 P értékben. Kovács Imre VII. A. o. t. egy rövidhullámú vevőt és adót készített; ennek alkatrészeire 98 P-t, eszközjavításra és apróbb anyagokra 70 P-t költöttünk.

6. A **matematikai-geometriai gyűjtemény**. Gyarapodás nem történt.

7. A **rajzszertár** gyarapodása vétel útján: Barát-Éber-Takács: A művészet története, Lyka Károly: A művészetek története, Révai Kis Lexikona, összesen 33 P értékben. Ajándék: Kőszegi László: Művészetünk viláértékei. Rajzpedagógiai és művészeti könyvek bekötésére 17 P-t költöttünk.

8. Az **ének- és zeneszertár** gyarapodása: 20 drb Harmonia Sacra, Kacsóh: János vitéz egyveleg, Schubert: Katona-induló, Pazeller: Magyar dalegyveleg. Zenekari kották kiegészítése. Összesen 122 P értékben.

9. A **tornaszertár** gyarapodása vétel útján: 2 drb hibaháromszögélő állvány, 2 drb ugrószőnyeg felújítása, az ugrópályára 2 szekér homok; összesen 130 P értékben.

10. A **tanári könyvtár** gyarapodása: a) vétel útján 76 mű 146 kötetben 867.03 P értékben; b) ajándékozás útján 43 mű 57 kötetben 278.32 P értékben; összesen 119 mű 203 kötetben, illetve füzetben 1145.35 P értékben. A hazai és külföldi folyóiratok száma: 40. Előfizetésre 317.76 P-t fordítottunk. Könyvet ajándékoztak: A vallás- és közoktatásügyi Miniszter Úr, a Magyar Tudományos Akadémia, Budapest székesfőváros, Budapest székesfőváros statisztikai hivatala, az Országos Széchenyi Szövetség, Acsay Tihamér, Bíró Vencel, Faluhelyi Ferenc, Hornsitzky Henrik, Kispartai János, Kornis Gyula, Ongrádi József, Endes Miklós.

11. Az **ifjúsági könyvtár** gyarapodása: a) vétel útján 60 mű 123 kötetben 279.55 P értékben; b) ajándékozás útján 25 mű 15 P értékben. 114 mű bekötésére 105.80 P-t fordítottunk. A II. A. o. tanulói 44 drb könyvet ajándékoztak.

IX. IFJÚSÁGI EGYESÜLETEK MŰKÖDÉSE.

1. **Vallásos egyesületeink.** Vezetőtanár : Éder-Szászy László dr. Az ifjúsági missziós egyesületek az idei tanévben is az előző évek hagyományos buzgóságával folytatták az apostolkodásra nevelő munkát. A tagok szorgalmasan teljesítették az egyesületek szabályai által előírt kötelességeiket és az iskolán kívül is iparkodtak a maguk kis körében szüleiket, ismerőseiket megnyerni a missziós gondolatnak.

Ebben az évben főleg az imasegítséget iparkodtunk gyarapítani. Ezt a célt szolgálta a Jézus Szíve missziós bankhoz való csatlakozásunk is. Decembertől kezdve egyelőre hat osztály volt tagja ennek. A tagok a bank révén közel 2000 szentáldozást ajánlottak fel a különféle missziós területekért. Ez is mutatja, hogy az ifjúság lélekre szomjas lelke nagy érdeklődéssel kísér minden misszióval kapcsolatos megmozdulást. Sokan résztvettek az Országos Missziós Tanács által december 1—3 napjain a hívek részére rendezett missziós napok előadásain. Vannak, akik levelezésben állnak misszionáriusokkal, mindnyájan szeretettel olvasták a missziós folyóiratokat és missziós irodalmat, amellyel az idén is gyarapítottuk könyvtárunkat. Járattuk 90 példányban a Kis Hitterjesztőt, 100 példányban a Katolikus Missziókat.

Diákok és szülők lelkesedésükkel és adományaikkal bebizonyították érdeklődésüket a katolikus egyház leghatalmasabb köteles vállalkozása iránt és hogy nagyobb eredményt nem érhattünk el, azt nem a fiúk buzgósága hiányának, hanem csakis a mostoha gazdasági viszonyoknak kell tulajdonítanunk.

A missziók anyagi segélyezéséhez 629 P 50 f-rel járultunk hozzá : ez összeget részben az Országos Missziós Tanács, részben a Názáreti Missziós Ház számlájára fizettük be, másrészt pedig missziós folyóiratokra és kiadványokra fordítottuk. A gyűjtött bélyeget, staniolt, narancshéjat, levelezőlapot, érmeket, régipénzeket, stb. a tanév folyamán a Néplányok útján juttattuk rendeltetési helyére.

Egyesületeink munkájában és karitatív tevékenységünkben segítségünkre voltak : dr. T—M. F-né, br. N. N.-né, S. O. S., Horánszky Irina, Bihar Aladárné, Bihar Edit, Liphay Sándorné, Háray Istvánné, Brandis Pálné úrnők, stb. Fogadják hálás köszönetünket !

Egyesületeink tagjai közül buzgóságukkal különösen kitűntek : Unger Béla VIII. A., Sándor Tibor VII. A., Destek Miklós, Hidasi Imre, Róde László, Szöke Gyula VI. B., Gschwindt György, Juhász Zoltán, Szentfülöpi Ernő VI. A., Borosa Károly, Nagy István, Nusser Béla V. A., Pethő László, Töttössy Aladár IV. B., br. Heim Gábor, Kálazy Bódog, Kuhl András, Morlin Ervin, Mössmer József IV. A., Bayer István, Donszky György, Magasrévy János, Vértessy Miklós III. B., Baross Miklós, Hunkár Dénes, Erney Tibor, Fellegi Ödön III. A., Fodor László, Szendrényi Tibor II. B., Boros Béni, br. Kornfeld Tamás, Kosztolányi József, Zajky Zoltán II. A., Bingert Iván, Fejér József, Hortobágyi Gábor, Serényi János, Tóth Tamás

I. B., Marjai Viktor, Totth Gedeon, Varga Miklós és Weber Sándor I. A. osztályú tanulók.

2. **Vörösmarty-Önképzőkör.** Vezetőtanára: Menczer József. A kör ezidei tisztikara a következő volt: Hoffmann Pál VIII. B. o. t. főjegyző, Szálka György VIII. B. o. t. pénztáros, Tóth Tibor VII. B. o. t. és Kovásznay Bogdány Ottó VII. A. o. t. jegyzők és Váradai János VI. B. o. t. könyvtáros. A tagok száma 150 volt. 15 gyűlésünkön az irodalmi kérdéseken kívül több előadásban foglalkoztunk a magyarság kérdéseivel és azokkal az eseményekkel, melyek ma az egész világot érdeklik. Vitáinkból a napi politikát mindig kirekesztettük. — Szavalóversenyünkön Horváth Tivadar VI. B. o. t. és Bulányi György VIII. A. o. t. részesültek jutalomban.

Körünk ez évben 14 tárgykörből 25 pályázatot hirdetett. Beérkezett 90 pályamunka. Az eredményes pályázatok és a jutalmazott tanulók sora a következő:

1. Vallásban: *a)* Az egyetemes zsinatok. Jutalmat érdemelnek: Bulányi György VIII. A. o. t. és Szentgyörgyi András VI. B. o. t. Mindketten nagy gonddal és szeretettel dolgozzák fel tárgyukat. A gondosan gyűjtött anyagot ügyesen csoportosítják és a zsinatok történetét érdekesen ismertetik. Dícséretet érdemelnek: Szénásy József VII. B. o. t. és Gusztáv András VIII. A. o. t. — *b)* A hazaszeretet és katolicizmus. Cserenyey Géza VII. B. o. t. történelmi arcképcsarnok szerkesztésével oldja meg tételét. A nagy anyagot felölelő és gondosan kidolgozott pályamunka jutalmat érdemel. Méltó a jutalomra Tóth Tibor VII. B. o. t. dolgozata is. A nemzet történelmén vázlatosan végighaladva királyaink intézkedéseiből s nemzeti hőseink életéből és nyilatkozataiból fáradhatatlanul gyűjtögeti katolikus nagyjaink hazaszeretetének bizonyosságait.

2. Magyar irodalom: *a)* A magyar földműves Gárdonyi és Móra műveiben. Hoffmann Pál VIII. B. o. t. a két nagy író saját szavainak idézésével akarja élénk rajzolni a magyar paraszt alakját. Az idézetek összeválogatása igen jó szempontok szerint történik. Szemet nyitogatnak, buzdítanak, lelkesítenek vagy vádolnak, de mindenképen élénk tárják a manapság annyit emlegetett «nemzetfenntartó» parasztság szomorú helyzetét. Jutalmat érdemel. Bulányi György VIII. A. o. t. dolgozata is nagyban és egészben helyesen és okosan látja a magyar paraszt, helyesebben a magyar nemzet érdekében végrehajtandó sürgős reformokat. Ez a dolgozat is jutalmat érdemel. — *b)* Az én íróim. Kovásznay Bogdány Ottó VII. A. o. t. tanulmányában gazdag irodalmi élményekről számol be. Szempontjai eredetiek, stílusa kiforrott. Bulányi György VIII. A. o. t. élénken érdeklődik az irodalom és az élet kapcsolatai iránt. Az írókban nemcsak a művészt, hanem az emberiség nevelőit is keresi. Mindkét dolgozat méltó a jutalomra. — *c)* Szépirodalmi tétel. Jutalomra érdemesek Szécsi János VII. B. o. t. kuructárgyú elbeszélése és Bulányi György VIII. A. o. t. életképe.

3. Latin nyelv: Prohászka «Isten teremtő művészete» c. beszédének fordítása latinra. Szennai Sándor VIII. B. o. t. választékos, fordulatos nyelvezettel adja vissza Prohászka gondolatait és stílusát. Jutalomban

részesül. Dicséretet kapnak : Feniczgy György VII. A. o. t., Szentgyörgyi András VI. B. o. t. és Várady Tamás VII. A. o. t.

4. Görög nyelv : Aranyszájú Szent János Szent Pálról szóló homiliájának fordítása görögből. Somhegyi Mihály VIII. B. o. t. nagy fordítói készséggel adja vissza az eredetinek erőtl duzzadó férfias nyelvét. Jutalomra érdemes. Sikeresen oldották meg feladatukat még Bálint Nagy Zoltán VI. A. o. t. és Feniczgy György VII. A. o. t. is. Az ő fordításuk is méltó a jutalomra.

5. Német nyelv : Az én falum egy novellájának fordítása németre. A legélvezetesebb fordítást Schiller Ottó VIII. B. o. t., Feniczgy György VII. A. o. t. és gr. Pálffy László VI. A. o. t. nyújtották. Mindhárman jutalomban részesülnek. Dicséretesen dolgoztak még Détszhy Mihály IV. B. o. t., Breuer György VI. B. o. t., Várady Tamás VII. A. o. t., Zipernovszky János VII. A. o. t., Hajós Gergely VI. B. o. t., Cornides Boldizsár VII. B. o. t., Triznya József VI. B. o. t. és Földi Mihály VI. B. o. t.

6. Francia nyelv : *a)* Les Allemands vus par les écrivains français modernes. Hoffmann Pál VIII. B. o. t. az átvizsgált anyagból helyes érzéssel választotta ki a lényegét és ügyesen vont párhuzamot a francia és német gondolkozásmód között. Cornides Boldizsár VII. B. o. t. dolgozatát a gondos szerkesztés és a jó francia stílusra való törekvés jellemzi. Mindkét dolgozat jutalomban részesül. — *b)* Lettre à un étranger pour l'inviter à Budapest. Br. Fejérváry Zsolt VI. B. o. t. helyes stílusérzékről tanuskodó levele vonzó képet ad Budapestről. Jutalomra érdemes. Dicséretben részesülnek : Breuer György VI. B. o. t. és Tóth Tibor VII. B. o. t. — *c)* A párizsi nemzetközi pályázatra két dolgozat érkezett. Jutalomraméltó Hoffmann Pál VIII. B. o. t. tanulmánya.

7. Magyar történelem : *a)* XI. Ince pápa érdemei Magyarország felszabadítása körül. A beérkezett dolgozatok közül a legérettebb Zömbik Miklós VIII. B. o. t. dolgozata. Alapos tárgyismerettel fogott témája kidolgozásába s a gyűjtött anyagot világosan és áttekinthetően tárgyalja. Különösen sikerültnek mondható a dolgozat befejező része, melyben a nagy pápa érdemeit méltatja. Jutalomra érdemes. Br. Fejérváry Zsolt VI. B. o. t. dolgozata szélesebbkörű forrástanulmányon épült mint az előbbi, de inkább mechanikusan, mint mélyrehatóan fogja fel feladatát. Anyaggyűjtő szorgalmáért megérdemli a jutalmat. Dicséretet érdemel Mijó János VIII. A. o. t. dolgozata. — *b)* A Pázmány Péter Tudományegyetem története. Földi Mihály VI. B. o. t. dolgozata beható forrástanulmányról, alapos tárgyismeretről és tárgyszeretetről tanuskodik. Kár, hogy a kelletténél szűkebb határok közé vonta előadását. Jutalmat érdemel.

8. Világtörténelem : *a)* A Szezei-csatorna és Egyiptom politikai jelentősége. Jutalomban részesül Szécsi János VII. B. o. t. jól átgondolt, minden tárgyalható szempontra kiterjeszkedő dolgozata. Dicséretreméltóan dolgozott még Pap Péter VII. B. o. t. — *b)* A francia forradalom gazdasági jelentősége. Dicséretet kapott Pap Péter VII. B. o. t. dolgozata.

9. Földrajz : Abesszínia természeti kincsei. Dicséretben részesül Pap Péter VII. B. o. t. dolgozata.

10. Természetráajz : A virág természetráajza. Kaczián Egon VIII. A. o. t. a virágok természetráajzát nagy gyakorlati ismeret alapján, odaadó szeretettel és módszeresen dolgozza fel. Jutalmat érdemel. Dícséretreméltó Pap Péter VII. B. o. t. dolgozata.

11. Mennyiségtan : Az égitestek távolságának kiszámítása. Bukovszky Gábor VIII. A. o. t. és Zimburg Iván VIII. A. o. t. bőven és világosan ismertetik az Eötvös-féle inga gyakorlati alkalmazását. Mindketten jutalmat érdemelnek. -- b) A fényképezés fizikája. Hondl József VII. B. o. t. pályázata a célnak teljes mértékben megfelel. Gondosan készített ábrái sikerültek. Jutalmat érdemel. Dícséretet kap Piller László VII. A. o. t.

12. Esztétika : Az új építészeti stílus. Dícséretreméltóan dolgozott Kormoss István VI. B. o. t.

13. Művészeti pályázat : a) Plakáttervezés. Bradách Emil VIII. B. o. t. három munkája harmonikus színeivel, jól megrajzolt alakjaival és helyesen elosztott szövegével kitűnően megfelel a plakát céljának. Jutalmat érdemel. Hoffmann Pál VIII. B. o. t. plakáttervei érdekes felfogásukkal tűnnek ki. Szintén méltó a jutalomra. Dícséretben részesül Jenovay Jenő VIII. B. o. t. terve. — b) Festménypályázat. Dícséretben részesül Páldy György VII. A. o. t. csendélete.

14. Alsó osztályosok pályázata : Az én világom. A beérkezett dolgozatok közül érdekesen, változatosan és közvetlenül számolnak be megfigyeléseikről, élményeikről Balla Béla IV. A. o. t., Szelecsényi Tibor IV. A. o. t., Meller Péter III. B. o. t., Szabó József III. B. o. t. és Barna Imre III. A. o. t. Valamennyien jutalmat érdemelnek. Dícséretes munkát végeztek Tolnay Pál III. B. o. t., Vajda László III. B. o. t., Hoepfner Sándor IV. o. t. és Takács Vilmos IV. A. o. t.

3. **Segítő Egyesület.** Vezető tanárai : Dragos Károly és Balogh Ferenc. Az egyesület ezévi tisztikara a következő volt : Imrédy Tamás VIII. B. o. t. elnök, Józsa Mihály VII. B. o. t. alelnök, Vincze András VIII. B. o. t. pénztáros, Minder Rezső VII. B. o. t. titkár, Szabó Lajos VII. A. o. t. ellenőr, Bukovszky Gábor VIII. A. o. t. főkönyvtáros, Feniczgy György VII. A. o. t., Entz Béla VI. A. o. t. és Szabó György V. A. o. t. könyvtárosok, Wellisch András V. A. o. t. jegyző, A tagok száma : 441.

Az egyesület működése több irányban haladt.

a) Tevékenységének főtere a tankönyvsegélyezés volt. Az újabb könyvvásárlással gyarapított készletből 129 szegénysorsú tanulót látott el tankönyvekkel (1112 db) részben, vagy egészen. A könyvekért használati díjat nem szedtünk, úgyhogy a segélyezésre szoruló tanulók minden ellenszolgáltatás nélkül élvezhették az egyesület jótékonyágát.

b) Több tanulót pénzbeli támogatásban részesítettünk.

c) A jobbmódúak ajándékából néhány tanulónak már viselt, de még jó állapotban lévő öltönyt, fehéreneműt, felöltőt és cipőt adtunk ajándékol.

d) Az egyesület iparkodott az intézet tanulóinak minél nagyobb számát munkakörébe vonni, hogy ezáltal egyrészt főfeladatát, a segélyezést is hatékonyabban teljesíthesse, másrészt tagjainak szociális érzékét minél jobban kifejleszthesse. Ezért ebben az iskolai évben is megrendezte a szo-

kásos karácsonyi kézügyességi kiállítást. A kiállításon 126 tanuló szerepelt 401 kiállított tárggyal. Kiállításunk iránt, melyet december 25-én előkelő vendégek jelenlétében nyitottunk meg, a szülők és iskolánk barátai részéről nagy érdeklődés nyilvánult meg. A kiállított tárgyakat Balogh Ferenc, Barta István, Huber István és Kanszky Márton tanárokból álló bizottság bírálta meg. Bírálatuk alapján a következő tanulók részesültek jutalomban :

I. Festés és rajz. Aranyérmert kapott : Bradách Emil VIII. B., Hoffmann Pál VIII. B., Triznya Mátyás IV. B. o. tanulók. Ezüstérmert kapott : Jenovay Jenő VIII. B., Szentgyörgyi András VI. B., Mártha Sándor VI. A., Ledniczky Gyula V. B., Mijó István V. A., Meller Péter III. B., és Sándor László II. B. o. tanulók. Dícséretet kaptak : Entz Béla és Migléczy Ferenc VI. A., Fazinek Lóránd IV. B., Hoepfner Sándor IV. A., Szabó József III. B., Sulner László és Vassányi Béla III. A., Fazakas Miklós, Májay György és Tallér Pál II. B., Návay Géza II. A., Destek Tamás, Herzog János, Hoffmann Rudolf, Kolthay-Kauzler Sándor és Molnár Péter I. B. o. tanulók, Biró Iván, Boros György, Ivicz György és Kovács Ottó I. A. o. tanulók.

II. Szobrászat. Aranyérmert kapott : Szentgyörgyi András VI. B. o. t. Dícséretet kapott : Koch Sándor I. B. o. t.

III. Fényképezés. Aranyérmert kapott : Géber Antal VIII. A. o. t. Ezüstérmert kaptak : Hoepfner Sándor IV. A., Szekér István III. A., és Székely Géza II. A. o. tanulók. Dícséretben részesültek : Szaszovszky Géza VIII. B., Ziperovszky János VII. A., Wisinger András VI. B., Halmy Sándor IV. B., Grabovszky Kamill III. B., Vassányi Béla és Wahl Péter III. A., Boros Béni II. A., Adler-Rácz József I. B. és Kemény Dezső I. A. o. tanulók.

IV. Iparművészet, fa- és papírmunkák. Ezüstérmert kaptak : Migléczy Ferenc VI. A., Sulner László III. A., Kerezsy Jenő és Suján Pál II. B. o. tanulók. Dícséretet kaptak : gr. Pálffy László VI. A., Steffens Oszkár V. A., Petricskó Mihály IV. B., Agárdy Dénes és Barna Imre III. A., Bródy András, Eisele György, Erdélyi István, Hieronymi Gábor, Jäger Tamás és Mocskónyi Ervin II. B., Kosztolányi József és Várady László II. A., Rosemberszky György I. B. és Schaffler Ferenc I. A. o. tanulók.

V. Fizikai és kémiai eszközök. Aranyérmert kapott : Balogh György VI. A. o. t. Ezüstérmert kapott : Mössmer József IV. A. o. t. Dícséretben részesültek : Kieweg Ferenc és Vancsó Gyula V. A., Wein Gedeon III. B., Mocskónyi Ervin II. B. o. tanulók.

VI. Gyűjtemények. Aranyérmert kapott : Éhik Gyula IV. A. o. t. Ezüstérmert kaptak : Zakar Pál VIII. B., Cserenyey Géza és Papp Péter VII. B., br. Fejérváry Zsolt VI. B., Détshy Mihály IV. B., Meller Péter III. B., Hunkár Dénes III. A., Tóth Tamás I. B. és Cseh Tibor I. A. o. tanulók. Dícséretet kaptak : Asztalos Gyula VI. B., Mártha Endre IV. B., Szelecsényi Tibor és Zilahy Aladár IV. A., Vajda László III. B., Erney Tibor, Fellegi Ödön és Sulner László III. A. és Jónás Ernő II. A. o. tanulók.

e) A gimnáziumban és az ifj. kápolnában levő műalkotások : szobrok,

festmények reprodukcióiból álló albumot adtunk ki és azt terjesztettük növendékeink között.

f) Az egyesület jótéveői: Pénzadományt adtak: dr. Elek István nagybirtokos (50 P), dr. Fellegi Ödön úr (50 P), Pesti Első Hazai Takarékpénztár (50 P), dr. Simon György úr (5 P), Tállyai-Róth Miklós úr (10 P), Virágh Gyuláné úrnő (30 P). Gr. Somsich Gyuláné, Kovács Sebestény Lászlóné úrhölgyek nagyobb mennyiségű ruhát és cipőt adományoztak. Özv. Rutterschmidt Károlyné úrnő naponként egy kenyeret, az Orsz. Tejszövetkezeti Központ naponként 10 üveg tejet adományozott. Elismeréreméltó szokása ifjúságunk egy részének, hogy régebbi könyveit az egyesület rendelkezésére bocsátja. Így válik lehetővé, hogy mindig több rászoruló részt vehetünk tankönyvszegélyezésben. Fogadják a nemeslelkű adakozók segélyezett tanulóink és az intézet hálás köszönetét.

4. **Cserkészzet.** A csapatszervező-testület elnöke Balanyi György dr. igazgató. A szervező-testület tagjai Kanszky Márton dr. piarista tanár és a szülők részéről Degré Miklós dr., a budapesti kir. ítélőtábla elnöke. A csapat alapító parancsnoka Sik Sándor dr. A vezető tanárok és rajparancsnokok: Bátori József dr., Szamek József dr., Ferenczi Zoltán dr., Jochs József, Barta István és Bozi Ferenc. Segédítisztek: Hajós Géza (a Degré-rajban), Lukács Gyula (a Csapody-rajban), v. Nagyselmeczy László (a Rozgonyi-rajban), Janits Iván és Saláta Kálmán (a Vass Tibor-újoncraiban). Őrsvezetők: Gazdik Gyula, Stólmár Géza, Stólmár József, Zimburg Iván VIII. A. o. t.-k, Benkó Antal VIII. B. o. t., Kovács László, Metzger Ernő, Ruzsák János, Tomcsányi László VII. A. o. t.-k, Böck Zoltán, Földi István VII. V. o. t.-k, Cholnoky Imre, Juhász Zoltán, Mártha Sándor VI. A. o. t.-k, Kintli Andor, Kormoss István, Petricskó Miklós, Soós Imre VI. B. o. t.-k.

A csapat létszáma 150 cserkész. A már érettségizettekből alakult tisztikar 12. Összesen 162. (A Diákszövetségnek 2. Ö. B. K. D. néven külön csapata van.)

a) Általános munka. Csapatunk az idén is arra törekedett, hogy az átlag kéthetenként rendezett kirándulások, a hetenként tartott raj- és őrsi gyűlések, különböző katolikus körmenetek és iskolai szolgálatok keretében a belső munkát, a fiúk nevelését mozdítsa elő. Ezidén is előkészítettük és lebonyolítottuk a karácsonyi, ú. n. jótett-portyázást. Most sem hagytuk el a diákok törött vagy megúnt játékainak összegyűjtését, megjavítását és a szegény gyerekekhez való eljuttatását. A Karitás-Akcio, a Szociális Misszió és részben a saját utánjárásunk révén szerzett különböző címeken (ahol az idősebbek helyszíni szemlét is tartottak) 18 órs rendezett karácsony estét és ezeken szétszított élelmiszert, ruhaneműt, játékot kb. 400 P értékben.

b) Táborok. A cserkészzet koronája a táborozás. Csapatunk az idén is az egyes évfolyamoknak megfelelőleg külön rajtáborokat rendezett. A két legfiatalabb raj Barta István és Jochs József vezetésével Heténypusztán táborozott. A gyönyörű táborhelyet még kellemesebbé tette az a körülmény, hogy a két raj a piarista rend vendégszeretetéét élvezhette. A Sztrilich Tamás-raj hazánk megismerése céljából hosszabb mozgótáborozásra indult. A tábor újdonsága a bicikli volt. A tábor útvonala: Buda-

pest—Bánhida (az erőmű megtekintése)—Kisbér—Pannonhalma—Zirc—Veszprém—Keszthely—Sümeg—Sárvár—Szombathely—Nagyecsk—Sopron—Csorna—Magyaróvár—Dunaremete. Innen ladikokra szállva Budapestre eveztek. A tábor igazolta, hogy valóban célszerű a kerékpárt cserkész célra felhasználni, ugyanis ez tette lehetővé, hogy a raj közel 800 km-t tehesen meg. A Csapody- és Vass Tibor-raj hosszabb külföldi mozgótábort rendezett. Linzig hajón mentek. A Vass Tibor-raj Salzburgtól a Salzach és az Inn folyókon levezett kajakjain Passauba és onnan a Csapody-rajjal együtt Linz—Bécs—Pozsony—Gönyü—Komárom—Esztergom érintésével Budapestre.

c) Évközi táborok. A karácsonyi szünetben ismét téli tábort rendeztünk Ausztriában, Radstadt mellett. A tábort Bátori József dr. és Szamek József dr. vezették. Gnadenahn-ban laktunk, ahonnan szép túrákat rendeztünk a radstadti Tauern szebb helyeire és csúcsaira. (Südwiennerhütte, Seekerhaus, Zehnerkaarspitze.) A Sztrilich Tamás-raj a Mátrában rendezett sítábort. Sajnos, a rossz hóviszonyok miatt a sielésre csak kevés alkalom nyílt.

A húsvéti szünet alatt a Csapody-raj a Csepel-szigetet kerülte meg kajakokkal. A Sztrilich Tamás-raj Székesfehérvárt látogatta meg kerékpáron. A Degré- és a Rozgonyi-raj a Pilisben rendeztek kétnapos kirándulást.

d) Műhelymunka. Az apróbb munkáktól eltekintve a Rozgonyi-raj Jochs József vezetésével négy örsi asztalt és hozzávaló padokat készített.

e) Külső és belső ünnepélyek. Cserkészcsapatunk tagjai a fogadalmat csak egy évre teszik. Szeptemberben mindenkinek, aki cserkész akar maradni, írásban kell kérnie fogadalomújításra való bocsájtását. Az ünnepélyes fogadalomújítást — melyet éppúgy, mint a jelöltek fogadalomtételeit és a táborbaszállást, közös szentgyónás és áldozás előzött meg — okt. 13-án tartottuk a megyeri dombokon. A csapat új tagjai pedig a gimnázium dísztermében a gimnázium igazgatója, számos tanára és az érdeklődő szülők jelenlétében február 16-án tették le a fogadalmat. Az ünnepi beszédet a szülők részéről Cholnoky Imre dr. kir. közjegyző mondotta. December 6—8-án rendezte a csapat czévi ünnepélyét az intézet tornatermében. Színdarabok, szavalókórus, zeneszám tették a műsort változatossá.

Május 10-én a csapat résztvett Megyeren a körzeti egységnapon, ahol a szemlében és a felvonulásban a csapat, mint első 238 pontot szerzett (második a 15. csapat 208 ponttal, harmadik a 13. csapat 207 ponttal).

f) nyári terveink és segélyezések. Csapatunk ezen a nyáron négy nagytábort rendez. A két legfiatalabb raj Girincsen, a Sajó partján üti fel sátrait. A Degré-raj Dunaalmáson kombinált vízi- és állótábort rendez. A Sztrilich Tamás-raj kerékpáros, evezős mozgótábort a Tiszán, a Csapody-raj pedig kajakos tábor rendez.

Az elmúlt évben sem volt könnyű helyzete a parancsnokságnak, mikor állni akarta a régi elvet, hogy t. i. egy jó cserkészt sem hagy itthon anyagi okokból a táborozásról. Hála azonban a szülők és más jóakarók szíves támogatásának, az elmúlt esztendőben is sikerült kereken 600 pengőt fordítani szegénysorsú cserkészeink táborozási költségeink fedezésére.

5. Maywald József Gyorsírókör. Vezetőtanára Kiss József. A gyorsírókör rendes tagjai az elmúlt iskolai évben elsősorban a két beszédírótanfolyam hallgatóiból és az önként jelentkező felső osztályos gyorsírókól kerültek ki. A heti 2 órás kezdő beszédírótanfolyamra 22 VI—VII. oszt. tanuló jelentkezett, a heti 1 órás haladó beszédírótanfolyamnak pedig 7 résztvevője volt a VII—VIII. oszt. tanulók közül. Rajtuk kívül még 29 rendes és 60 pártoló tagja volt a gyorsírókörnek. A kezdő beszédírók közül az év folyamán 5 tanuló maradt ki.

A gyorsírókör tagjai az 1935/36. iskolai évre a következő tisztikart választották meg: Bulányi György VIII. A. o. t. ifjúsági elnök, Szabó Lajos VII. A. o. t. főjegyző, Balogh György VI. A. o. t. jegyző, Füleki Géza V. A. o. t. könyvtáros és Lassú Imre V. A. o. t. pénztáros.

A tagok számának az előző évekhez képest jelentős emelkedése magával hozta a köri munkának több irányban való kiszélesedését, valamint a múlt iskolai évben rendszeresített ingyenes gyakorló óráknak további fokozatos kiépítését is. Az igazgató úr jóvoltából a gyorsírókör az idén az ifjúsági könyvtár helyiségét olvasótermül használhatta s a kör ebben a helyiségben a vezetőtanár felügyelete mellett mintegy három hónapon keresztül hetenként két hivatalos órát tartott. Ilyen alkalmakkor 7 magyar és német szaklap állott az érdeklődő tagok rendelkezésére s ezt a kedvező lehetőséget többen használták fel gyorsírási ismereteik továbbfejlesztésére. A hivatalos órák bevezetése és a gyakorló órák különböző fokok szerint való tagozódása következtében szükségessé vált a tisztikarnak választmányi tagokkal való kibővítése. A kör tagjai a választmányba 8 tanulózt választottak s közülük Cserhalmi Antal VI. A., Noviszedlák Károly VI. B. és Molnár Kálmán V. A. o. t. tűnt ki a néha talán egyhangú köri munkának odaadó végzésével.

Hagyományaihoz híven a gyorsírókör küldöttsége október 31-én ebben az iskolai évben is elzarándokolt az intézet egykori nagynevű tanárának, Maywald Józsefnek a sírjához. A sírnál Terták Elemér VIII. A. o. t. méltatta Maywald József jelentőségét, a küldöttség pedig a kör halála és kegyelete jeléül virágot helyezett a sírra.

A gyorsírókör az elmúlt iskolai évben az alakuló, megnyitó és záróülésein kívül egy díszgyűlést, három rendes felolvasó, egy rendkívüli, egy tisztikari és egy választmányi gyűlést tartott, továbbá a különböző csoportok részére 13 sztenogrammversenyt, 6 rövidítési, 2 páros, 1 olvasási és 1 írásversenyt, valamint percenként 60 és 300 szótag között 28 gyorsasági versenyt rendezett. Ezeken a háziversenyeken az intézet gyorsírói összesen 752 versenydolgozattal szerepeltek. E versenydolgozatok javításában Balogh György VI. A. és Lassú Imre V. A. o. t. volt számos alkalmalmmal jelentékeny mértékben segítségére a vezető tanárnak.

A háziversenyek legbuzgóbb és legeredményesebb résztvevői voltak: Bulányi György VIII. A., Balogh György és Cserhalmi Antal VI. A., Noviszedlák Károly VI. B., Füleki Géza, Lassú Imre, Molnár Kálmán és Szentirmai János V. A., Rényi Oszkár V. B., Balla Béla, Friedrich Alajos, Szabó János és Szelecsényi Tibor IV. A., Berencz János, Détschy Mihály, Knebel

Alfréd és Zselényi Dénes IV. B. o. t. Valamennyien könyv-, oklevél-, füzet- vagy ceruzajutalomban részesültek. Rajtuk kívül még 79 gyorsíró részesült kisebb-nagyobb jutalomban.

Mint hogy a gyorsírókör az elmúlt iskolai év folyamán szabatosírási pályázatot nem rendezett, tanulóink a gyorsírószaklapok szabatosírási pályázatain vettek részt szép sikerrel. Így a Magyar Gyorsíró Szemle beszédirási pályázatán Bulányi György VIII. A., irodai gyorsírási pályázatán Titsch Károly V. B., fogalmazási gyorsírási pályázatán pedig Füleki Géza V. A. o. t. nyert első díjat. Nagyszámú dolgozatot küldtek be tanítványaink A Gyorsíró országos jellegű szabatosírási pályázatára is, erről a pályázatról azonban e rovat lezárásáig nem érkezett jelentés.

A háziversenyek eredménye alapján az intézet legjobb gyorsíró osztálya címet és a Sik Sándor-vándordíj védelmét az V. A. osztály szorgalmas gyorsírói szerezték meg a gyorsírókör fennállása óta soha nem tapasztalt fölényvel. A második helyre a VI. A. osztály került a VIII. A. és IV. A. osztály előtt.

A gyorsírószövetség decemberi propagandaversenyén a 200 szótagos fokon Balogh György VI. A. o. t. oklevelet nyert, a 150 szótagos fokon két csapatunk is szerepelt sikerrel, a csapat tagjai közül pedig egyénileg Noviszedlák Károly VI. B. és Füleki Géza V. A. o. t. nyert szövetségi hibátlan-sági ezüstözött jelvényt. Végül a 100 szótagos szabatosírási csapatversenyen az intézetnek Aulich Antal, Lassú Imre és Molnár Kálmán V. A. s Rékey Tibor V. B. o. tanulóiból álló csapata 62 versenyző csapat közül — mindössze 1 eltérésnyi különbséggel — a második helyre került. Az intézet e szép eredményért oklevéljutalomban, a csapat tagjai éremjutalomban részesültek, Lassú Imre V. A. o. t. pedig teljesen hibátlan dolgozatáért szövetségi hibátlan-sági bronzjelvényt is kapott.

1936 február 29-én gyorsíróink intézetközi háziverseny keretében mérték össze tudásukat a IV. ker. Eötvös reáliskola gyorsíróival. Mind-egyik fokon a mi gyorsíróink szerezték meg az elsőséget, és pedig a 200 szótagos fokon Füleki Géza V. A., a 150 szótagos fokon Kerekes Gyula VIII. A., a 120 szótagos fokon Molnár Kálmán V. A., a 100 szótagos fokon pedig Keresztes Gábor V. B. és Szentpéteri Ádám V. A. o. t. holtversenyben.

Az 1936. évi országos gyorsíróversenyen tanítványaink közül Bulányi György VIII. A. o. t. érte el a legszebb eredményt. Sikerült áttételt adott be a 300 szótagos fokon, a 250 szótagos fokon pedig a nagyszámú egyetemi hallgatót és szakiskolai versenyzőt is magában foglaló versenyzőgárdából szövetségi hibátlan-sági ezüstjelvényre jogosító eredménnyel lett első. Sikerült dolgozattal szerepelt még ezen a fokon Balogh György VI. A. és Füleki Géza V. A. o. t. is, aki az intézet első V. oszt. tanulója, aki a 250 szótagos fokon sikerrel szerepelt. Két utóbbi gyorsírónk a 200 szótagos fokon is szép eredményt ért el. Rajtuk kívül ezen a fokon még Cserhalmi Antal VI. A. o. t. adott be sikerült áttételt.

A székesfővárosi kerületi gyorsíróversenyen a 150 szótagos fokon szövetségi hibátlan-sági ezüstözött jelvényre jogosító eredménnyel szerepelt Szentirmai János V. A., Balogh György és Cserhalmi Antal VI. A.

o. t. Rajtuk kívül sikerrel szerepelt még ezen a fokon Radányi András VIII. B., Fenicz György és Szabó Lajos VII. A., Fehér László és Szantál Sándor VII. B., Barborik László VI. A., Földi Mihály és Noviszedlák Károly VI. B., Aulich Antal, Lassú Imre és Molnár Kálmán V. A. s Rényi Oszkár V. B. o. t. A felsoroltak közül többen sikerrel szerepeltek a 120 szótagos fokon is. A magasabb fokon eredményesen szereplőkön kívül sikerült dolgozatot adott még be ezen a fokon Bródy Tamás és Pap Péter VII. B., Bálint-Nagy Zoltán, Entz Béla és Walter Gyula VI. A., Kabdebó Kálmán, Pálmai József, Somogyi Endre, Szabó György, Szentpéteri Ádám, Torontáli Géza, Urbán Pál és Wellisch András V. A., Halabuk László, Hoffmann Hugó, Keresztes Gábor, Rékey Tibor és Titsch Károly V. B. és Szelecsényi Tibor IV. A. o. t. A magasabb fokokon sikerrel szereplő gyorsírók csaknem kivétel nélkül eredményesen dolgoztak a 100 szótagos szabatosírási versenyen is. Kívülük az eltérési határon belül lévő dolgozatot adott még be ezen a fokon Gergely György, Paulovits László és Schreiber Béla VII. A., Józsa Mihály és Tóth Tibor VII. B., Farkas Pál, Mentsik Ferenc, Méri Béla és Soltész Lajos VI. A., Gergelyfy Sándor, Gervay Miklós, Kintli Andor és Róde László VI. B., Bauer Antal, Biczó Tamás, Füzesséry István, Hajós József, Karsai László, Kieweg Ferenc, Mijó István, Mumper Ferenc, Nagy István, Nusser Béla és Vancsó Gyula V. A., Földházy Pál, Kőrösy László, Lakatos Imre, Ledniczky Gyula, Marton Imre és Nagy János V. B., Balla Béla, Friedrich Alajos és Szabó János IV. A. és Berencz János, Bonkáló Tamás, Détschy Mihály és Zselényi Dénes IV. B. o. t.

Intézetünkben eddig még sohasem szerepelt a kerületi versenyeken ennyi gyorsíró sikerrel, ponteredmény szempontjából pedig jelentékeny mértékben megjavították az intézet eddigi legjobb eredményét annak ellenére, hogy a gyorsírószövetség az idei pontszerzési lehetőségek közül a magas- és alacsonyfokú párosversenyeket, valamint az irodai olvasási versenyt törölte. Hogy azonban ez a szép eredmény elegendő lesz-e arra, hogy intézetünk az egységes gyorsírás kötelező tanítása következtében folyton javuló eredményeket felmutató középiskolák között megtartsa eddig elfoglalt előkelő helyét, június harmadik hetében, e rovat lezárásakor még nem lehet tudni, mert a versenyek szokatlanul késői időpontja miatt a gyorsírószövetség nem tudta megállapítani a helyezéseket. Minthogy a gyorsírószövetségi versenyeken való részvétel a meglehetősen magasra szabott nevezési díjak miatt nagy anyagi áldozatot is jelent, intézeti pontot szerző tanítványaink mindegyike elismerést érdemel.

A Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége részéről következő gyorsíróink részesültek jutalomban: A 300 szótagos fokon oklevelet, a 250 szótagos fokon pedig I. díjat (értékes dísztárgy) nyert Bulányi György VIII. A. o. t. A 250 szótagos fokon könyv- és oklevéljutalmat kapott Füleki Géza V. A. o. t. A 200 szótagos fokon oklevelet és III. díjat (értékes díszkönyv) nyert Balogh György VI. A. o. t. Könyv- és oklevéljutalomban részesült a 150 szótagos fokon Cserhalmi Antal VI. A., Noviszedlák Károly VI. B. és Szentirmai János V. A. o. t. Oklevéljutalmat érdemelt a 150 szótagos fokon Szabó Lajos VII. A., Földi Mihály VI. B. és Lassú Imre V. A. o. t. Könyvjutalmat és

emléklapot kapott a 120 szótagos fokon Szantál Sándor VII. B. és Aulich Antal V. A. o. t. Dícséretben és emléklapjutalomban részesült a 120 szótagos fokon Kabdebó Kálmán, Pálmai József és Wellisch András V. A. s Hoffmann Hugó és Titsch Károly V. B. o. t., a 100 szótagos fokon pedig Paulovits László VII. A., Biczó Tamás és Molnár Kálmán V. A. és Szelecsényi Tibor IV. A. o. t.

A főntebbi versenyek eredménye alapján az intézet színeit a gyorsírószövetségi versenyeken a legnagyobb sikerrel képviselő osztály részére alapított Kisparti János-vándordíjat szintén az V. A. osztály törekvő gyorsírói nyerték el a VI. A. osztály előtt. A VI. A. osztály, mint az intézet második legjobb gyorsíró osztálya, a Markovits Iván-vándordíj védelmét szerezte meg.

A rádió országos gyorsíróversenyén is több tanítványunk vett részt. A 200 szótagos fokon Cserhalmi Antal VI. A., Noviszedlák Károly VI. B., Füleki Géza, Lassú Imre és Szentirmai János V. A. o. t. adott be sikeres dolgozatot, a 150 szótagos fokon pedig Füleki Géza és Lassú Imre V. A. o. t. küldött be hibátlan áttételt.

1936 május 26-án intézetünk IV. A., IV. B., V. A. és V. B. osztályának tanulói résztvettek a gyorsírási szakfelügyelő előterjesztésére a tankerületi kir. főigazgató úr által elrendelt gyorsírási íráspróbán. A legjobb eredményt az V. A. osztály érte el, amelyben a tanulóknak több, mint 50%-a ért el jeles minősítést. A leggyöngébben az V. B. osztály szerepelt. A kezdő osztályok közül a IV. A. osztály eredménye lényegesen fölülmulta a IV. B. osztály eredményét. Minthogy mindegyik osztályban több olyan tanuló van, akik vagy gyenge szellemi képességeik, vagy föltűnő lustaságuk miatt nem érték el az elfogadhatósági határt, egyik osztályunk sem ért el a tankerület 127 gyorsíró osztálya közül messze kimagasló eredményt, azonban még legrosszabb osztályunk eredményátlaga is egy arnyalattal jobb, mint az egész tankerületben elért átlageredmény.

A házi, országos és kerületi gyorsíróversenyek eredménye alapján az intézet 1935,36. évi gyorsíróbajnokságát Bulányi György VIII. A. o. t. nyerte s ő részesült a Schütz Antal-nagyjuttalomban, a gyorsírókör vezetésében kifejtett buzgó munkásságáért pedig ugyancsak ő kapta a Maywald József-nagyjuttalmat. Az intézeti gyorsíróbajnokság második helyét Balogh György VI. A. o. t. szerezte meg Füleki Géza V. A. o. t. előtt.

Az intézet legjobb haladó gyorsírója részére kitűzött Zimányi Gyula-nagyjuttalmat Füleki Géza V. A. o. t. nyerte Szentirmai János és Lassú Imre V. A. o. t. előtt.

Az intézet legjobb alsó osztályos gyorsírója Szelecsényi Tibor IV. A. o. t. volt. A második helyre Friedrich Alajos IV. A. o. t. került, a harmadik helyezett pedig Szabó János IV. A. o. t. lett.

A Maywald József-nagyjuttalmat az idén is Császik Pál dr. monori szakiskolai igazgató úr ajánlotta fel egykori tanárára való hűséges és kegyeletos emlékezése és hálája jeléül. Nemeslelkű adományáért legyen szabad e helyről is az intézet köszönetét tolmácsolnunk. Öszinte köszönettel adó-zunk Schütz Antal dr. egyetemi nyilv. r. tanár úrnak és Zimányi Gyula

rendfőnöki tanácsos, kalazantinumi igazgató úrnak értékes könyvjutalmakért. Nagy hálaival tartozik a gyorsírókör Balanyi György dr. igazgató úrnak, a ki a versenyköltségekhez és versenyjutalmakhoz való hozzájárulás címén 70 P adományt juttatott a gyorsírókörnek.

Könyvtári beszerzésekre, könyvköttetésekre és folyóiratok járatására a kör az elmúlt iskolai év folyamán 134.73 P-t fordított. Szakkönyvtárunkat a régi rendszerekre vonatkozó művekkel Friedreich Endre dr. és Ohmacht Nándor tanár úr, gyakorlószöveggyűjteményünket pedig Nemes Zoltán dr. országgyűlési gyorsírodai osztálytanácsos úr gyarapította. Mindhárman fogadják az intézet hálás köszönetét. A gyorsíróköri szakkönyvtár állománya 1936 májusában 423 kötet. A könyvtárt az év folyamán a tagok közül 38 gyorsírónk vette igénybe közel 200 esetben.

6. **Ének- és zenekör.** Vezetőtanára Pogor Ödön dr. A 100 tagból álló vegyeskar vasár- és ünnepnapokon négy hangra, a hétköznapi szentmiséken az egész ifjúság unisono énekelt.

A szimfonikus zenekar az ünnepségeken Kacsóh Pongrácz: János vitéz-egyvelegét, Schubert Katonaindulóját, Adam Nürnbergi babá-ját, Liszt: II. Magyar Rapszódiaját és III. Nocturnóját, Verdi Traviata-ját, Pazeller: Magyar dalegyvelegét adta elő.

A vasárnapi szentmiséken Nagy Ernő műegyetemi hallgató orgonált nagy buzgósággal, ügyszeretettel és hozzáértéssel. A hétköznapi szentmiséken Hondl József VII. B. o. t. és Lengyel Attila III. B. o. t. játszottak az orgonán.

Bisztrícai Bisztriczky Tibor okleveles hegedűművész és zenetanár emelte sokszor istentiszteleteink fényét nemes és tiszta művészi hegedűjátékával.

A zenekarban buzgalmukért kitüntetésül érmet kaptak: Szórády Tibor II. A., Lengyel Attila III. A., Cserneyi Lóránt III. A., Boros Ervin IV. A., Décsi Péter IV. A., Hoffmann Hugó V. A., Soltész Lajos VI. A., Metzger Ernő VII. A., Várady Tamás VII. A., Gábor János VII. B. és Géber Antal VIII. A. o. tanulók.

Az énekkarban éremjutalmat érdemeltek szorgalmukért: Eisele György II. B., Baross Miklós III. A., Mészáros György III. A., Scheller Géza III. B., Szábel Rudolf III. B., Barborik László VI. A., Verceg László VII. A., Tóth Tibor VII. B., Kasch László VIII. A., Balassa László VIII. B., Wein Dénes VIII. B. o. tanulók.

7. **Sportkör.** A budapesti kegyestanítórendi gimnázium sportköre KISOK északi csoport I. sz. Vezetőtanárai: Stefánszky Szilárd, rendes testnevelési tanár, lakik: XI., Kruspér-utca 5. és Tajthy Kálmán dr., helyettes testnevelési tanár, lakik: IV., Kaas Ivor-utca 4.

Az intézet nyilvános tanulóinak létszáma: 779, a testgyakorlás alól felmentettek száma összesen: 53. A sportkörben működő tagok száma korosztályonként: I. korosztály 10—11 évesek 34, II. korosztály 12—14 évesek 58, III. korosztály 14—16 évesek 62, IV. korosztály 16 éven felüliek 58. Összesen 214 tanuló. A működő szakosztályok: vívás, torna, atlétika, játék,

gyep- és jégchokki, sí, evezés, úszás, vízipoló, céllövészet, nyilazás, labdarúgás, kézi- és kosárlabdajáték, tenisz, ping-pong és sakk. A korosztályok sportkörei foglalkoztatásának heti óraszám: 14. Az intézet tornatermének padozata 350 m² területű, játékra alkalmas és ugrópályával felszerelt udvara közel 1000 m² nagy. Külön játszótéren az intézetnek nincsen. Atlétikai célokra a BEAC- és KISOK-pályát, úszásra a Császár-fürdő uszodáját használja, gyephokki-gyakorlásra ez évben a régi lóversenytéri pályát bérelte, alsó- és felsőosztályosok kézi- és kosárlabdamerkőzéseit, ha az idő megengedte, az intézet udvarán bonyolították le.

A sportkör szakosztályainak ifjúsági vezetői a folyó iskolaévben a következők voltak: Elnök: Wein Dénes VIII. B., alelnök: br. Kornfeld György VIII. A., jegyző: Stalmár Géza VIII. A., pénztáros: Hajós Gergely VI. B., szertáros: Jenovay Jenő VIII. B., vívás Géber Antal VIII. A., atlétika: Bulat László VII. B., jégchokki: br. Kornfeld György VIII. A., úszás: Földvári György VIII. B. o. t., vízipoló: Strommer Pál VIII. B., labdarúgás: Stefánka Miklós VIII. B., kézilabda: Orbán László VIII. A., kosárlabda: Szaszovszky István VIII. B., tenisz: Kispéteri Péter VII. B., sakk: Evva Ferenc VI. A. o. tanulók.

Mielőtt az egyes szakosztályok évi működéséről beszámolnánk, egy szomorú eseményről kell megemlékeznünk. Intézetünk nyugdíjban levő testnevelési tanárát, Hámos Nándort temettük el november hó 15-én. Ő volt intézetünk sportkörének megalapítója, s hogy vívóink szinte évről-évre diadalra viszik iskoláink színeit, az nagyrészen az ő érdeme. Nyugalomba vonulása után sem szakította meg érintkezését szeretett iskolájával és versenyeinken mindig ott volt, ha csak módjában állt. Elhúnytával értékes pártfogóját veszítette el sportkörünk. Emlékét kegyeletteljesen őrzük.

Vívóink ez évben is eredményesen dolgoztak; hogy nem értek el olyan sikereket, mint az előző iskolaévekben, az annak tulajdonítható, hogy az öreg vívók elhagyták az intézetet s egy új nemzedék felnevelése pedig időbe kerül. A versenyek megkezdése előtt számos barátságos mérkőzést folytattak más iskolák vívóival, vendégül látták a bencés, a ciszterci gimnázium és a Berzsenyi rg. vívócsapatát. Márciusban résztvettek a KISOK kerületi bajnokságban és első helyet ért el a törőcsapatunk. Az együttes tagjai: Géber Antal, Orbán László VIII. A., Gergely György és Várady Tamás VII. A. o. tanulók. Kardcsapatunk Szilágyi Lajos VIII. A., Hondl József VII. B., Rakovszky György VI. A. és Gyurkovich Béla V. B. felállításban igen dicséretreméltó teljesítménnyel a harmadik helyre küzdötték fel magukat. A minősítő versenyeken szép vívásáért a legtöbb pontot br. Fejérváry Zsolt VI. B. o. t. szerezte. Az országos kizárásos vívóversenyt ez évben ismét iskolánk rendezte a KISOK megbízásából. A törő egyéni versenyt Géber Antal VIII. A. o. t. tanuló nyerte, míg a kard egyéniben Hondl József VII. B. o. tanuló ért el szép helyezést.

Házi versenyeink eredménye: Hámos Nándor vándordíj emlékverseny győztese a VIII. A. osztály lett. A Halászy vándordíjat ugyancsak a legtöbb pontot szerző VIII. A. o. zsákmánya Géber Antal. Kaczián Egon és Orbán László felállításában.

Atlétika : A BEAC-pályán ősszel megtartott intézeti versenyek eredménye : VII—VIII. osztályú tanulók részére : 100 m síkfutás : I. Bulat László VII. B. o. t. 12.2 mp., II. Karácsonyi Alajos VII. A. o. t. 12.4 mp., III. Stefánka Miklós VIII. B. o. t. 12.5 mp. 200 m síkfutás : I. Bulat László VII. B. o. t. 26.3 mp., II. Gaál István VIII. A. o. t. 28 mp., III. Kaczián Egon VIII. A. o. t. 400 m síkfutás : I. Evva Lajos VII. A. o. t. 62 mp., II. Márkusch Imre VII. B. o. t. III. Kaczián Egon VIII. A. o. t. Magasugrás : I. Gresznaryk Tibor VIII. A. o. t. 1.66 m (isk. rekord), II. Meskó Imre VII. B. o. t. 1.55 m, III. Bulat László VII. B. o. t. 1.50 m, IV. Józsa Mihály VII. B. o. t. 1.45 m. Távolugrás : I. Bulat László VII. B. o. t. 5.49 m, II. Meskó Imre VII. B. o. t. 5.41 m, III. Vincze András VIII. B. o. t. 5.27 m. Súlydobás : I. Szilágyi Lajos VIII. A. o. t. 8.78 m, II. Gazdik Gyula VIII. A. o. t. 8.71 m, III. Szilvási Antal VIII. A. o. t. 7.93 m. V—VI. osztályúak versenye : 100 m síkfutás : I. Nagy Emil VI. A. o. t. 11.6 mp (isk. rekord), II. Szekendy Béla V. B. o. t. 12.2 mp., III. Mumper Ferenc V. A. o. t. 12.3 mp. 200 m síkfutás : I. Nagy Emil VI. A. o. t. 26.2 mp, II. Szórády Zoltán V. A. o. t. III. Mumper Ferenc V. A. o. t. 400 m síkfutás : I. Nagy Emil VI. A. o. t. 61.6 mp, II. Szekendy Béla V. B. o. t. 63 mp, III. Horváth Tivadar VI. B. o. t. Magasugrás : I. Biró Zoltán VI. A. o. t. 147.5 cm, II. Hajós Gergely VI. B. o. t. 145 cm, III. Hajós József V. A. o. t. 145 cm. Távolugrás : I. Hajós Gergely VI. B. o. t. 5.31 m, II. Nagy János V. B. o. t. 5.07 m, III. Nagy Emil VI. A. o. t. 5.07 m. Súlydobás (5 kg) : I. Bálint Nagy Zoltán VI. A. o. t. 10.40 m, II. Nagy Emil VI. A. o. t. 10.06 m, III. Nagy János V. B. o. t. 9.93 m. 80 m síkfutás IV. osztály részére : I. Mészáros László IV. B. o. t. 11 mp, II. Luchesi Fekete Ottó IV. A. o. t. 11.2 mp, III. Réti Gábor IV. A. o. t. 11.2 mp. Távolugrás : Mészáros László IV. B. o. t. 4.67 m, II. Réti Gábor IV. A. o. t. 4.38 m, III. Kosztolányi Miklós IV. B. o. t. 4.20 m. Magasugrás : I. Mészáros László IV. B. o. t. 1.45 m, II. Morlin Ervin IV. A. o. t. 1.30 m, III. Csontos László IV. A. o. t. 1.25 m. Súlydobás (5 kg) : I. Mészáros László IV. B. o. t. 7.84 m, II. Kiszler László IV. A. o. t. 7.52. m, III. Szabó Károly IV. A. o. t. 7.39 m. III. osztály részére : 80 m síkfutás : I. Lésinger Ferenc III. B. o. t. 11 mp., II. Farkas László III. A. o. t. 11 mp, III. Erney Tibor III. A. o. t. 11.2 mp. Távolugrás : I. Kaiser Károly III. A. o. t. 3.97 m, II. Landherr László III. B. o. t. 3.89 m, III. Janny Géza III. B. o. t. 3.70 m. Magasugrás : I. Kéri Lajos III. A. o. t. 130 cm, II. Szélba Miklós III. A. és III. Vancsó Béla III. A. o. t. 125 cm. Kézigránát-dobás : I. Farkas László III. A. o. t. 28.50 m, II. Trunkó István III. A. o. t. 24.80 m, III. Magyar Gábor III. B. o. t. 23.10 m. II. osztály részére : 50 m síkfutás : I. Ikrényi Imre II. A. o. t. 9.3 mp, II. Tallér Pál II. B. o. t. 9.3 mp, III. Hujber Ferenc II. B. o. t. 9.5 mp. Távolugrás : I. Hujber Ferenc II. B. o. t. 3.70 m, II. Tallér Pál II. B. o. t. 3.52 m. Magasugrás : I. Stefánszky György II. A. o. t. 1.15 m, II. Hank Tibor II. A. o. t. 1.15 m, III. Návay Géza II. A. o. t. 1.10 m. Kézigránát-dobás : I. Návay Géza II. A. o. t. 20 m, II. Wohlfart György II. A. o. t. 19.80 m, III. Andreánszky Károly II. A. o. t. 18.70 m. I. osztály részére : 60 m síkfutás : I. Homony Tamás I. A. o. t. 9.4 mp, II. Benecsó Tamás I. B. o. t. 9.7 mp, III. Berecz

László I. A. o. t. 9.8 mp. Távolugrás : I. Homonay Tamás I. A. o. t. 3.85 m, II. Lassu Endre I. A. o. t. 3.61 m, III. Szabó Ferenc I. A. o. t. Kézigránát-dobás : I. Homonay Tamás I. A. o. t. 21 m, II. Takács István I. A. o. t. 20.68 m, III. Unger Mihály I. B. o. t. 18.10 m.

A staféta-versenyek eredményei : VII—VIII. o. részére : I. VII. B., II. VII. A., III. VIII. A. osztály csapata. V—VI. o. részére : I. VI. A., II. VI. B., III. V. B. o. csapata. III—IV. o. részére : I. IV. A., II. III. B, III. IV. B. o. csapata. I—II. részére : I. I. B., II. II. B., III. III. A., IV. I. A. o. csapata.

A jéghekk-bajnokságot a rossz jégviszonyok és a mérkőzések elhúzó-dása miatt a KISOK ez évben nem tudta befejezni. Iskolánk csapata ez évben is megnyerte volna, mivel más csapatokon kívül legerősebb ellenfele az evangélikus gimnázium ellen 3 : 1 arányban győzött. A csapat tagjai : br. Kornfeld György, Magyar István, Orbán László VIII. A. o. t., Török Gedeon VIII. B. o. t., Radó György VII. A. o. t., Minder Rezső VII. B. o. t. és Hajós Gergely VI. B. o. t. A Bécsben szerepelt magyar ifjúsági válogatott csapatban br. Kornfeld György, Orbán László VIII. B. o. t. és Minder Rezső VII. B. o. t. játszottak.

A műkorcsolyázásban is szép sikereket értünk el: Terták Elemér VIII. A. o. tanuló az a kitüntetés érte, hogy tagja volt az olimpiai műkorcsolyázó keretnek. Az OTT ugyanis, mivel a magyar műkorcsolyázó bajnokságban csak minimális különbséggel maradt el a bajnoktól, úgy határozott, hogy őt is kiküldi az olimpiászra Magyarország képviselőjeként. Terták itt is beváltotta a hozzáfűzött reményeket és a magyar bajnokot megelőzve a nyolcadik helyen végzett. Az olimpiai játékok előtt résztvett a berlini Európa-bajnokságon és nagy sikert aratva az ötödik helyet kapta. Sajnos, az idén nem védhette KISOK bajnokságát, mert ennek időpontja egybeesett az olimpiászéval. Utolsó szereplése a szezonban a prágai nemzetközi versenyen volt, hol a harmadik helyre került. Most, hogy iskolánkat elhagyja, sportkörünk érdeklődéssel várja további szereplését és figyelemmel fogja kísérni versenyküzdelmét.

Korcsolya-verseny : KISOK 300 m rövid-korcsolya bajnokságban első helyezést ért el Orbán László VIII. A. o. t.

Úszószakosztályunk október hónapban rendezte meg szokásos házi-versenyét a fedett Császár-uszodában. A verseny eredményei : 25 m mellúszás I. o. részére : I. Totth Gedeon I. A. o. t., II. Homonay Tamás I. A. o. t., III. Veres Péter I. A. o. t. II. o. részére : I. Magjaretz Ferenc II. A. o. t., II. Jónás Ernő II. A. o. t., III. Seprényi Imre II. B. o. t. III. o. részére : I. Faisztl Ernő III. A. o. t., II. Magasrévy János III. B. o. t., III. Trunkó István III. A. o. t. IV. o. részére : I. Dunka György IV. B. o. t., II. Réti Gábor IV. A. o. t., III. Schanda Pál IV. A. o. t. 25 m gyorsúszás I. o. részére : I. Bencsó Tamás I. B. o. t., II. Destek Tamás I. B. o. t., III. Totth Gedeon I. A. o. t. II. o. részére : I. Seprényi András II. B. o. t., II. Kaplony István II. B. o. t., III. Ligeti György II. A. o. t. III. o. részére : I. Szentiványi Miklós III. B. o. t., II. Somogyi Géza III. B. o. t., III. Schütz Béla III. A. o. t., IV. o. részére : I. br. Ullmann György IV. B. o. t., II. Réti Gábor

IV. A. o. t., III. Horvátovics Ottó IV. A. o. t. 25 m hátúszás : III. o. részére : I. Trunkó István III. A. o. t., II. Wein Gedeon III. B. o. t. IV. o. részére : I. Horvátovics Ottó IV. A. o. t., II. Kálazy Bódog IV. A. o. t., III. Szilberleitner Arisztid IV. B. o. t. 3×25 m staféta : I. I. B. osztály (Destek, Bencsó, Kovács), II. II. A. o., III. II. B. o. 3×25 m staféta III—IV. o. részére : I. IV. A. osztály (Schanda, Horvátovics, Kálazy), II. III. B. o., III. III. A. o. tanulói. Felső osztályosok versenye : 50 m gyorsúszás V—VI. o. részére : I. Horváth Tivadar VI. B. o. t. 37·8 mp, II. Kintli Andor VI. B. o. t. 39 mp, III. Destek Miklós VI. B. o. t. és Kiszler Miklós V. A. o. t. 50 m mellúszás : I. Schmidt János VI. B. o. t. 46·3 mp, II. Hajós Geregly VI. B. o. t., III. Evva Ferenc VI. A. o. t. 3×50 m staféta : I. VI. B. (Schmidt, Kintli, Horváth) 2·20 mp. 50 m mellúszás VII—VIII. o. részére : I. Földváry György VIII. B. o. t. 40 mp, II. Kovács Imre VIII. A. o. t. 50 m gyorsúszás : I. Strommer Pál VIII. B. o. t. 33·8 mp, II. Földváry György VIII. B. o. t., III. Kispéteri Jenő VII. B. o. t. 50 m hátúszás : I. Bródy Tamás VII. B. o. t. 45·8 mp, II. Szaszovszky Géza VIII. B. o. t. 47 mp. 100 m gyorsúszás : I. Bródy Tamás VII. B. o. t. és Strommer Pál VIII. B. o. t. 1·16 mp. 100 m mellúszás : I. Földváry György VIII. B. o. t. 1·30 mp, II. Kovács Pál VIII. A. o. t. 1·43 mp, III. Jurcsó Gusztáv VIII. B. o. t. 1·45 mp. 200 m gyorsúszás : I. Bródy Tamás VII. B. o. t. 2·50 mp, II. Fekete Miklós VIII. B. o. t. 200 m mellúszás : I. Balassa László VIII. B. o. t. 3·32 mp. 3×50 m vegyes staféta : I. VIII. B. o. (Földváry, Strommer, Szaszovszky), II. VII. B. o. Az országos KISOK versenyen a 200 m mellúszásban IV., a májusban tartott kerületi KISOK versenyen II., az Esztergom kerületi versenyen II. helyezést ért el Földváry György VIII. B. o. tanulója.

Tennisz-háziversenyünket 1935 szeptember 21—24-ig tartottuk meg. Az iskolabajnokság eredményei: Egyes : I. Orbán László VIII. A. o. t., II. Wein Dénes VIII. B. o. t., III. Magyar István VIII. A. o. t. és Minder Rezső VII. B. o. t. Párosverseny : I. Magyar István VIII. A. o. t., Kovács Pál VIII. B. o. t., II. Orbán László VIII. A. o. t. és Minder Rezső VII. B. o. t. párok voltak. Alsóosztályúak egyes versenye : I. Wein Gedeon III. B. o. t., II. br. Ullmann György IV. B. o. t. Tenniszesapatunk résztvett a KISOK bajnokságon, ahol szép küzdelem után második helyezést ért el. A csapatban Orbán László VIII. A. o. t. és Wein Dénes VIII. B. o. t. küzdöttek a legeredményesebben.

Céllövészet. A felsőosztályú tanulók mindnyájan résztvettek a kiképzésben. A házi céllövőversenyünk eredményei : I. Pazsitzky György VII. A. o. t., II. Jenovay Jenő VIII. B. o. t., III. Balassa László VIII. B. o. t., IV. Zseltvay Tibor VIII. B. o. t. Csapatversenyben : I. VIII. B. (Balassa, Balla, Jenovay, Zseltvay) 264 ponttal, II. V. B. o. csapata. A KISOK céllövőversenyen két hetes csapattal vettünk részt. Május hó 28-án tartottuk meg céllövőversenyünket eltűnő céltáblára 50 m távolságra. I. Balogh György VI. A. o. t., II. Noviszedlák Lajos VII. B. o. t., III. Hübner Ede V. A. o. t., IV. Hondl József VII. B. o. t., V. Nagy János V. B. o. t., VI. Wisinger András VI. B. o. t. A csapatversenyt a VIII. B. o. nyerte.

Nyilazóversenyt tartott külön-külön majdnem minden osztály. A leg-

jobb eredményeket osztályonként a következő tanulók érték el: I. A. Mutschenbacher István, I. B. Göbl Albin, II. A. Stefánszky György, II. B. Seprényi Imre, III. A. Kaiser Károly, III. B. Wein Gedeon, IV. B. Nagy László, V. A. Nusser Béla, V. B. Ledniczky Gyula, VI. B. Destek Miklós, VII. B. Balonyi Iván, VIII. A. Orbán László, VIII. B. Stefánka Miklós.

Tornászaink május elején tartották meg háziversenyüket az intézet tornatermében. Eredmények: Nyujtó VII—VIII. oszt. részére: I. Gaál István VIII. B. o. t., II. Szénásy József VII. B. o. t. Korláton: I. Gaál István VIII. A. o. t., II. Szilvássy Antal VIII. A. o. t. Lovon: I. Gaál István VIII. A. o. t., II. Halász Iván VII. A. o. t. V—VI. oszt. részére nyujtó: I. Füzesséry István V. A. o. t., II. Bálint Nagy Zoltán VI. A. o. t. Korláton: I. Nagy János V. B. o. t., II. Füzesséry István V. A. o. t. Szekrény-ugrásban: I. Nagy János V. B. o. t., II. Steffens Oszkár V. A. o. t. Csapatversenyben: I. VIII. A. (Gaál, Szilvássy, Szelitzky), II. VIII. B. (Balassa, Földváry, Radányi). Talaj-gyakorlat I. o. részére: I. Kutenics László I. A. o. t., II. Lassu Endre I. A. o. t. Kézenállás: I. Lassu Endre I. A., II. Tóth I. B. o. t. Mászás: I. Lassu Endre I. A. o. t., II. Tóth Géza I. B. o. t. Talaj-gyakorlat: I. o. részére: I. Stefánszky György II. A. o. t., II. Fodor László II. B. o. t. Kézenállás: I. Stefánszky György II. A. o. t., II. Várady László II. A. o. t. Mászás: I. Marton László II. B. o. t., II. Borsódy György II. A. o. t. Korlát-gyakorlat: III—IV. o. részére: I. Kálazy Bódog IV. A. o. t., II. Csontos László IV. o. t. Nyujtón: I. Kálazy Bódog IV. A. o. t., II. Fejér László IV. A. o. t. Szekrény-ugrás: I. Csontos László IV. A. o. t., II. Kovács László III. A. o. t. Mászás: I. Daniel László IV. A. o. t., II. Heppert György III. A. o. t. Tornaünnepélyt május hó 30-án tartottuk szépszámú érdeklődő közönség jelenlétében, a következő műsorral: I—II. osztályú tanulók talaj-gyakorlata, 2. Kezdő vívók csoportos bemutatója. 3. Haladó vívók bemutató mérkőzései. 4. I—II. osztályosok tréfás stafétaversenye. 5. III—IV. osztály szekrény-ugrása. 6. V—VI. osztály nyujtó-gyakorlatai. 7. VII—VIII. osztály gyakorlatai nyujtón, korláton és lovon. A bemutató után az intézet igazgatója intézett a fiúkhoz buzdító beszédet, majd a Hiszekegy elhangzásával véget ért az ünnepély.

Kosárlabda. Az iskola-bajnokságban hat csapat vett részt. A győztes a VIII. B. osztály csapata lett Jurcsó Gusztáv, Stefánka Miklós, Szaszovszky Géza, Szaszovszky István és Wein Dénes felállításban. Második a VIII. A. a) csapata.

Kézilabda-bajnokság győztese a VIII. A. csapata. Tagjai: br. Kornfeld György, Kaczián Egon, Mijó János, Orbán László, Stalmár Géza, Szellicky Dezső. Csapatunk résztvett a KISOK középiskolai bajnokságban, ahol játékosaink a döntőbe kerültek; a mérkőzések még folynak. A fentiekén kívül a válogatott csapatban játszanak még: Gresznaryk Tibor, Szilvási Antal VIII. A., Jurcsó Gusztáv, Vincze András VIII. B., Bálint Nagy Zoltán és Nagy Emil VI. A. o. tanulók.

Az asztali-tennisz nagy népszerűségnek örvendett ez évben, a sportkör két asztala állandóan foglalt volt. A jól sikerült házi-bajnokság eredményei: Felsőosztályosok részére: I. Paulovits László VII. A. o. t., II. Janikovszky

Béla VII. A. o. t., III. Kovács Pál VIII. B. o. t., IV. Wein Dénes VIII. B. o. t. Párosban : I. Schreiber Béla — Paulovits László VII. A. o. t., II. Wein Dénes — Kovács Pál VIII. B. o. t. Alsóosztályosok részére : egyes : I. Molnár Antal IV. B. o. t., II. Triznya Mátyás IV. B. o. t., III. Ruzsák József IV. B. o. t., IV. Donszky György III. B. o. t. Párosban : I. Polzer Egon — Donszky György III. B. o. t., II. Molnár Antal — Ruzsák József IV. B. o. tanulók. Az április hóban tartott KISOK bajnokságban iskolánk két csapattal képviseltette magát és 14 iskola közül a negyedik helyre került. A csapat tagjai : Kovács Pál VIII. B. o. t. , Paulovits László, Schreiber Béla és Janikovszky Béla VII. A. o. tanulók.

Sakk-versenyünket április hónapban kezdtük meg húsz résztvevővel. A verseny győztese Holtzer György VIII. B. o. t., II. May Vilmos VII. B. o. t., III. Gosztonyi Miklós VII. B. o. t., IV. Schreiber Béla VII. A. o. t. volt.

A Sportkörben végzett eredményes munkásságukért az intézet igazgatója éremjuttalomban részesítette : Géber Antal és br. Kornfeld György VIII. A. o. tanulókat, valamint Földváry György VIII. B. o. tanulót.

A Sportkör részére adakoztak : Kovács-Sebestény László 1 pár kosolya-cipőt, Sasits Illés 1 darab diszkoszt, Hámos-család 2 pár fabuzogányt, vívófelszerelést, Kaplony István II. B. o. t. 1 pár tornacipőt.

X. ÉRDEMSOROZAT.

A számok magyarázata. *Előmenetel:* 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen. *Magaviselet:* 1 = példás, 2 = jó, 3 = szabályszerű, 4 = kevésbé szabályszerű.

I. A) osztály.

Osztályfőnök: Dragos Károly.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak									
		Hitman	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Széprás	Ének
Balla László...	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Bán Kálmán ...	1	1	2	1	3	1	2	1	1	2	1
Berecz László ...	2	1	3	3	4	1	3	1	1	1	2
Bíró Iván ...	1	1	2	1	3	1	3	2	2	2	2
5 Boros György ...	1	1	3	3	3	2	3	2	3	2	3
Czermann József ...	1	1	2	3	2	1	3	3	3	2	3
Csaba Károly ...	1	1	1	1	1	1	2	fm	1	1	1
Cseh Tibor ...	1	1	2	2	3	2	3	3	1	2	1
Dibusz Miklós ...	1	1	3	3	3	2	3	3	3	3	2
10 Dombai László ...	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1
Farkas Barnabás ...	2	1	3	3	3	1	4	2	2	3	2
Fittler Dezső ...	2	1	3	3	3	1	4	3	3	3	3
Gaigne Jenő... ..	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2	1
Gobbi István ev. ...	2	1	3	3	3	2	4	3	2	2	2
15 Gráf Kálmán ...	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	3
Haffner Gábor ...	1	1	2	1	2	1	3	2	2	2	2
Hanzmann Lipót ...	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Hoffmann Ferenc ism. ...	1	1	3	2	3	2	3	1	2	1	2
Homonnay Tamás ...	1	1	2	2	1	2	3	2	1	1	2
20 Hübner Lóránt ...	2	1	2	3	3	2	4	2	2	2	2
Ivics György ...	1	1	3	3	3	1	3	1	2	2	2
Józsa Tivadar ...	2	1	3	2	3	2	3	3	2	3	3
Keller Miklós ...	2	1	3	3	4	3	3	2	2	3	3
Kemény Dezső ...	2	1	2	1	2	1	2	2	2	3	1
25 Király Kálmán ...	1	1	2	1	2	1	2	2	2	1	1
Kohl Ferenc... ..	1	1	2	3	3	1	3	2	2	2	1
Kovács Ottó ...	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1
Kubin József ...	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Kutenics László ...	2	1	3	2	4	1	3	1	1	1	2
30 Lassú Endre ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Mathuny László ...	2	1	3	3	3	2	3	2	2	2	2
Marjai Győző ...	1	1	2	1	3	1	2	2	1	2	2
Milcenich Kázmér ...	2	1	3	3	3	1	3	3	3	2	3
Minár Gábor ...	1	1	2	1	3	1	3	2	2	2	2
35 Moess Tibor ev. ...	1	1	2	2	3	1	3	1	1	2	3
Mutschenbacher István ...	1	1	2	3	3	1	3	1	2	1	2
Németh Zoltán ...	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1
Pataki Miklós ...	1	1	3	3	3	1	3	2	2	2	2
Pásztor Péter ...	1	1	3	4	3	1	3	3	3	3	3
40 Reischl Endre ...	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1
Reiter Ferenc ...	1	1	2	3	3	2	3	2	2	1	2
Rózsa György ...	2	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Schaffler Ferenc ...	2	1	2	2	2	2	3	2	fm	2	2
Schultz Imre ...	2	1	3	3	3	1	3	1	2	2	1
45 Schüller Frigyes... ..	1	1	1	1	2	1	3	1	1	1	1
Schüller Gyula ...	1	1	2	2	3	2	2	2	2	2	2
Staudhammer Károly ...	2	1	2	2	2	2	3	1	2	1	1

A tanuló neve	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Hitlan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természetről	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Szépíráás	Ének
		Stoll Géza	2	1	2	2	2	2	3	3	3
Szabó Ferenc	1	1	3	3	3	2	3	2	1	2	1
50 Szende-Montágh József	1	1	2	2	3	1	3	3	1	2	2
Takács István	1	1	3	2	3	1	3	1	2	2	2
Totth Gedeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Trummer István	2	1	2	1	2	1	3	2	1	3	2
Trybek László	1	1	2	2	2	1	2	1	2	1	1
55 Varga Miklós	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Veres Péter	1	1	3	2	3	2	3	3	1	2	2
Vitthalm József... ..	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1
Wéber Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Magántanulók:</i>											
Bakach-Besseney Ferenc br.	—	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—
Ranschburg Péter*... ..	—	1	3	2	3	2	3	3	—	—	—
Ribiczey Gyula*	—	1	3	3	3	2	3	2	—	—	—
gróf Zichy Aladár	—	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—
<i>Kimaradtak: Takács Ágoston, Tollár Tibor.</i>											
<i>*A tanév elején tett magánvizsgálatot.</i>											
											Összesen : 64.

I. B) osztály.**Osztályfőnök : Bozi Ferenc.**

A tanuló neve	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Hitlan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természetről	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Szépíráás	Ének
		Adler Rác József	1	1	2	2	2	1	2	2	2
Battay László	1	1	3	3	3	3	3	2	2	2	
Bencsó Tamás	1	2	2	1	3	3	3	2	1	2	
Bingert Iván	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
5 Blazsek Andor	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	
Bodnár Andor	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	
Csákány Rudolf	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	
Deák István... ..	1	1	3	3	3	2	3	2	1	3	
Destek Tamás	1	1	2	2	2	2	3	1	2	2	
10 Dirsztay Béla br. izr.	1	1	1	1	2	1	2	3	2	1	
Dolák Lajos... ..	1	1	1	3	1	2	3	3	2	2	
Dózsa Lajos... ..	1	1	3	3	3	1	3	2	2	1	
Fejér József... ..	1	1	2	2	2	1	3	2	3	2	
Gál Gyula	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	
15 Göbl Albin	1	1	1	1	2	1	2	2	1	2	
Herczog János	1	1	1	2	1	2	2	1	1	2	
Hittig Ágoston	2	2	3	3	4	3	4	3	2	2	
Hoffmann Rezső	2	2	1	3	2	3	3	1	2	1	

A tanuló neve	Magaviselet	T a n t á r g y a k											
		Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természettudj	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Széptudás	Ének		
		Holló Andor... ..	1	1	2	3	2	3	3	3	3	3	3
20 Hornung János	1	1	2	3	3	2	2	3	2	2	2	2	2
Hortobágyi Gábor	2	1	1	2	2	2	3	3	3	2	2	1	3
Jakopovits Ottó	1	1	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	2
Juhászi Ferenc	1	1	2	2	2	3	3	3	3	2	2	1	2
Károlyi Zsigmond	1	2	2	2	2	1	3	3	1	1	1	1	2
25 Kerekes Endre	1	1	2	2	2	2	3	3	2	1	2	2	2
Király Géza	1	1	1	1	2	1	2	2	2	1	2	2	1
Koch Sándor	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2
Kolthay-Kauzler Sándor	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1
Kovács György... ..	1	1	2	3	2	3	3	3	2	2	2	2	2
30 Kratky Tamás	1	1	1	1	1	1	2	2	2	fm	2	1	1
Kun Ferenc... ..	1	1	2	1	2	2	3	3	1	1	2	1	1
László György	1	1	1	2	2	1	2	2	1	2	2	1	1
Lázár László unit.	1	1	2	3	2	1	3	2	2	2	2	1	1
Lukács Zoltán	1	1	3	3	3	3	3	3	1	1	1	2	2
35 Mészner Sebestyén	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Mocskonyi Brunó	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	1	1
Molnár Péter	2	2	2	2	2	1	3	3	1	2	1	1	1
Östör Lóránt	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1	1
Peidl István... ..	2	2	3	4	4	2	4	3	1	2	1	2	2
40 Perlaky Károly... ..	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1
Praznovszky Gerard	1	2	3	3	3	1	3	3	2	3	3	2	2
Rosemberszky György... ..	2	2	3	3	3	3	4	2	1	3	3	3	3
Schödl Tamás	1	1	3	3	3	1	3	2	2	2	2	2	2
Seidl György	2	2	3	2	3	3	3	2	1	2	3	2	3
45 Serényi János gr.	1	2	2	1	2	1	3	2	2	3	2	2	1
Szabó Attila... ..	1	1	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	1
Szántó Ferenc izr.	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1
Sziráky Károly	1	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2	2	2
Tamás István	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
50 Tóth Géza	1	2	3	2	3	2	3	1	1	2	1	2	1
Tóth István... ..	1	1	3	3	3	2	3	2	3	2	2	2	2
Tóth Tamás... ..	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Tökés Frigyes	1	1	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	1
Unger Mihály	1	1	2	2	2	1	2	3	2	2	1	2	2
55 Urbán Ádám br.	1	2	3	3	3	3	3	2	2	3	2	3	2
Vietorisz Tamás ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Meghalt: Paulovits István.

Kimaradtak: Kain Albert, Kovács Ákos, Lukács Antal, Verseghi Nagy Péter, Steuer Péter.

Összesen : 62.

II. A) osztály.

Osztályfőnök : Vézner Károly.

A tanuló neve	T a n t a r n a y a k										
	Magviselet	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Tesztgyakorlás	Ének
Andreánszky Károly	1	1	3	3	3	2	2	3	2	2	2
Balogh Péter	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Boros Béni	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Borsi Imre	2	2	3	3	4	2	3	3	3	2	2
6 Borsi Lajos	2	1	3	3	3	2	1	3	2	2	1
Borsody György	1	1	2	2	3	1	1	2	1	2	1
Bródy Tibor... ..	1	1	2	3	3	2	2	3	2	2	2
Bunda Rezső	1	1	3	3	3	2	1	2	1	2	1
Dezseöffy Aurél... ..	1	1	2	2	2	1	1	2	2	2	2
10 Domony György ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
Ernőházi Vilmos	1	1	2	2	3	3	1	2	3	2	2
Fabiny Tibor ev.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Farkas Tamás	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2
Felvidéki János... ..	1	1	3	3	3	3	2	2	2	2	2
15 Fodor Béla	1	1	2	2	3	3	2	2	1	2	1
Frank Miklós	1	1	1	1	2	1	2	2	1	2	1
Fülei-Szántó Endre... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
Girardi József	1	1	2	3	3	2	1	3	3	2	3
Greszl Rezső	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2	1
20 Hank Tibor ev... ..	1	1	2	2	2	2	1	2	2	1	2
Hám Jenő	2	1	3	3	3	3	2	3	2	2	2
Ikrényi Imre	1	1	2	2	3	2	1	2	2	1	1
Jónás Ernő	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kármán Iván	1	1	3	3	3	1	1	3	2	fm	1
25 Kornfeld Tamás br.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kosztolányi József... ..	1	1	2	2	3	2	1	1	1	1	1
Kovács József	1	1	2	3	3	2	1	1	1	1	2
Kump Egon... ..	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Ledniczky János	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
30 Ligeti György	1	1	3	3	3	2	1	3	1	2	2
Mach Edvárd	1	1	2	2	2	1	1	2	1	2	1
Magjerec Ferenc	2	2	3	3	3	3	2	3	3	1	3
Mihálffy Vilmos	2	1	3	3	3	1	2	3	3	1	3
Molnár György	1	1	2	2	3	2	2	3	2	2	2
35 Móricz István ref.	2	1	1	1	1	2	1	2	2	1	2
Nágel Miklós izr.	1	1	2	3	1	2	2	2	2	2	2
Návay Géza... ..	1	1	3	3	2	2	2	3	3	1	2
Németh Béla ref.	1	1	3	3	3	3	2	3	2	2	1
Paulay Lajos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
40 Petrikovits István	2	1	3	3	3	3	1	3	3	2	3
Röth Gábor	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2
Schletter Ödön	1	1	3	3	3	3	2	2	2	2	3
Ser János	1	1	3	3	3	1	1	3	1	2	3
Stefánszky György... ..	1	1	2	2	3	2	1	2	2	1	1
45 Steiner Róbert izr.	1	2	3	3	3	2	2	2	1	2	2
Szabó Tamás	1	1	2	2	3	3	2	3	1	2	2
Székely Géza	1	2	3	3	3	3	2	3	3	2	2
Szentiványi László	1	1	3	4	3	2	3	3	3	2	3
Szinell Iván	1	1	3	3	3	2	2	3	2	2	2
50 Szórádi Tibor	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Vajna Győző	1	1	2	3	3	2	1	3	1	2	2
Várady László ref.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak									
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
		Zajky Zoltán	1	1	1	2	1	1	1	2	1
Závodszy László	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3
<i>Magántanulók:</i>											
⁵⁵ Dabasi Halász Gedeon ref.	—	1	2	2	1	1	1	3	2	—	—
Graham János ev.	—	1	1	2	1	2	1	2	2	—	—
Ranschburg Péter	—	1	2	2	1	2	1	3	3	—	—
Ribiczey Gyula... ..	—	1	2	3	1	2	1	2	2	—	—
Sennyey László gróf	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
<i>Kimaradtak: Tichy Kálmán, Unzeitig Béla.</i>											<i>Összesen : 61.</i>

II. B) osztály.

Osztályfőnök : Balogh Ferenc.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak									
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
		Andreska Antal... ..	1	1	1	1	2	1	1	1	2
Anger Antal ism.	1	1	2	2	3	3	2	3	3	2	1
Baradlai György	1	1	3	3	3	2	2	3	2	2	2
Barnabás Sándor ism. ...	2	1	2	3	3	2	2	2	2	1	2
⁵ Bálint József	1	1	1	1	2	1	1	1	1	fm	1
Bródy András unit.	1	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2
Buzsáky Géza	2	1	2	3	4	3	3	3	2	2	2
Csik László	2	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1
Damkó Károly	1	1	2	2	3	2	1	2	1	1	1
¹⁰ Eisele György	1	1	2	2	3	2	2	2	1	2	1
Erdélyi István	1	1	2	2	2	1	1	1	1	fm	2
Fallenbüchl Zoltán... ..	1	1	2	3	1	1	1	3	3	3	2
Fazakas Miklós	1	1	2	3	3	1	1	2	1	2	1
Fodor László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
¹⁵ Fundák Lajos	1	1	2	3	3	3	2	2	1	1	1
Füzesséry Miklós	2	1	3	4	4	4	3	4	3	1	2
Hangay György	1	1	2	3	3	2	1	2	1	2	1
Haselbeck János	1	1	2	2	3	2	1	2	2	2	1
Hámory Zoltán	1	1	2	2	2	1	1	2	1	2	1
²⁰ Hieronymi Gábor	1	1	2	3	2	2	2	2	1	2	2
Hujber Ferenc	2	1	3	4	4	3	3	3	1	1	1
Iványi István	1	1	2	3	3	1	1	3	1	3	2
Jäger Tamás	1	1	3	3	3	2	2	3	1	1	1
Kaplony István ref.	1	1	3	3	3	3	2	3	3	2	2
²⁵ Kerezsy Jenő	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kiss Zoltán	1	1	1	2	3	2	1	3	2	2	2
Kotra Artur	1	1	2	3	3	3	2	2	2	1	2

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak									
		Hittin	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Félgynkorlítás	Ének
		Krebs István	2	1	3	4	3	3	2	4	3
Kutenics Jenő	2	1	2	3	3	3	2	3	1	2	2
³⁰ Laky Vilmos ism.	2	1	3	3	3	3	2	3	2	2	2
Lussa Vince	2	1	2	2	3	2	2	3	3	2	2
Marton László	1	1	2	3	3	2	2	3	1	1	1
Májay György ism.	2	1	3	3	2	1	1	3	1	2	1
Mocskónyi Ervin	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1
³⁵ Nagy Iván	2	2	2	3	3	2	2	3	2	2	2
Oláh Péter	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1
Péry Vilmos	1	1	2	2	1	2	2	2	2	1	1
Révbiró Frigyes	1	1	2	2	3	2	1	3	2	1	1
Riemer László	1	1	2	2	3	3	2	3	1	fm	2
⁴⁰ Rusznyák Géza ref.	1	1	2	2	1	2	2	3	2	fm	1
Sándor László	1	1	2	3	3	1	1	2	1	1	2
Schinszky Kálmán	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1
Seprényi András	2	1	2	3	3	3	1	3	3	2	1
Seprényi Imre	2	1	2	3	3	2	3	3	1	2	1
⁴⁵ Suján Zoltán	1	1	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Szabó Jácint	1	1	2	2	3	3	2	3	2	1	1
Szendrényi Tibor	1	1	1	2	3	2	1	2	2	2	1
Szokol Hubert	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Szokol József	1	1	2	2	2	1	1	1	2	2	1
⁵⁰ Tallér Pál	1	1	2	3	3	2	1	3	1	1	1
Tarcsay Pál	1	1	2	3	3	2	1	3	1	fm	1
Tállyai Miklós	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Varga Emil	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1
Veres Gábor	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
⁵⁵ Wohlfahrt György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Zeisler Tibor ev.	2	1	3	4	3	4	3	4	4	3	2
<i>Magántanulók:</i>											
Lipthay Antal br.	—	1	2	2	1	2	1	3	1	—	—
Schulek Béla	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
Steiner Ervin*	—	1	1	2	2	1	1	2	1	—	—
Wagner József ev.	—	1	2	2	2	2	1	1	1	—	—

Kimaradtak: Koppány János, Weil Miklós.

* A tanév elején tett magánvizsgálatot.

Összesen : 62.

III. A) osztály.

Osztályfőnök: Agárdi László.

A tanuló neve	Magaviselet	T a n t á r s z a k										
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Fizika	Memorizáltan	Rajz	Testgyakorlás	
Agárdy Dénes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Andreánszky Jenő	2	1	3	3	4	3	3	2	3	3	3	2
Antal Imre izr.... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Barna Imre	1	1	1	2	3	1	1	1	2	2	2	fm
5 Baross Miklós	2	1	2	2	1	1	1	1	3	3	2	1
Bozsán Endre	1	1	2	2	3	2	2	2	3	3	3	1
Bószé György	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Breslmayer Zoltán	2	1	1	3	3	1	3	2	3	3	3	fm
Csákányi Győző	2	1	2	3	4	2	3	3	3	3	3	3
10 Csernyei Loránt	1	1	2	2	1	2	1	1	3	3	3	2
Dávid Zoltán	1	1	1	2	2	1	2	1	2	2	3	2
Dedinszky László	2	1	3	3	3	2	2	2	3	3	3	2
Erney Tibor... ..	1	1	2	2	2	2	3	1	3	3	1	1
Faisztl Ernő ism.	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
15 Faludy János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Fellegi Ódön	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
GlacZ Otmár	2	1	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2
Guhrauer Erik ev... ..	1	3	3	3	2	3	3	3	4	3	3	fm
Hegedűs István... ..	1	2	3	3	4	3	2	3	3	3	3	1
20 Heppert György	1	1	1	2	3	2	2	1	2	2	2	2
Holpert Artúr	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hunkár Dénes	1	1	2	2	2	2	2	1	3	3	2	1
Józsa István	2	1	3	3	4	3	3	4	4	3	3	3
Kaiser Károly	2	1	2	1	1	2	2	1	2	2	2	1
25 Kéri Lajos ism.	1	1	2	3	3	2	1	3	3	3	1	1
Kovács Ervin	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	1
Kovács László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Lengyel Attila	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Makay Ervin	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3
30 Masznyik Olivér ev.	1	1	2	3	4	3	3	2	3	3	3	2
Márkus György... ..	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Mészáros György	1	1	1	2	2	2	2	1	2	2	1	2
Nagy László... ..	2	1	2	3	3	2	3	2	3	3	1	2
Németh Imre	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
35 Schabhüttl Ferenc	1	1	2	3	2	2	2	2	3	3	3	2
Schmidt Róbert... ..	2	2	2	3	2	2	3	1	2	2	3	2
Schütz Béla... ..	1	1	2	2	3	1	2	1	1	2	2	2
Siuda László	2	1	2	3	3	2	3	1	3	3	2	2
Stein Loránt izr.	1	2	2	2	2	1	1	3	3	3	2	2
40 Sulner László izr.	2	2	2	2	1	1	1	2	2	2	1	2
Szabó Ede	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	fm
Szabó László	1	1	2	3	3	2	1	1	3	3	3	fm
Szekér István	1	1	2	3	3	2	2	1	3	3	2	1
Szentpéteri Miklós	2	1	2	3	3	2	3	3	3	3	3	2
45 Szélba Miklós ism.	2	2	2	3	3	2	3	3	3	3	3	2
Tamás László	1	1	2	2	3	1	2	2	2	2	2	2
Titsch Sándor	2	1	2	3	3	3	3	2	3	3	2	2
Tóth György	2	1	3	3	3	2	2	1	3	3	1	2
Trunkó István	1	1	2	2	3	2	2	2	2	2	2	1
50 Vancsó Béla... ..	1	1	2	3	3	2	2	3	3	3	3	1
Vassányi Béla	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1	1
Wahl Péter	1	1	2	2	2	1	1	2	3	3	2	1
Wampetich Nándor	1	1	3	3	4	2	2	3	3	3	3	2

A tanuló neve	Magavisele-	T a n t á r g y a k									
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Fizika	Memorizáltan	Rajz	Testgyakorlás
		1	2	2	3	2	2	2	2	3	1
55 Weber József ism.	2	1	2	3	2	3	2	3	3	2	
55 Weil György	—	1	1	3	1	2	1	2	1	—	
<i>Magántanulók:</i>											
Sivó János	—	1	3	3	2	2	2	3	3	—	
Teleki Jenő gróf	—	1	3	3	2	2	2	3	2	—	
<i>Kimaradt: Mészáros Zoltán ism.</i>										Összesen : 58.	

III. B) osztály.

Osztályfőnök : Agárdy Gyula.

A tanuló neve	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Memorizáltan	Rajz	Testgyakorlás
		1	1	2	2	2	2	2	2	3	2
Baldermann Ádám	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2	
Bayer István	2	2	2	3	3	1	1	2	2	2	
Benárd László	2	2	2	3	3	1	1	2	2	1	
Cholnoky Tamás	1	1	2	2	1	1	2	2	2	1	
5 Csillag Tamás	1	1	2	2	2	1	2	2	2	fm	
Divald István	1	1	1	2	2	1	1	2	2	2	
Donszky György	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	
Faith Ferenc	1	1	2	3	3	1	2	2	3	2	
Farkasfalvi László	2	1	1	3	2	2	2	1	2	2	
10 Fazekas Béla gör. kat.	1	1	3	3	3	2	3	3	3	1	
Gallwitz György	2	2	2	3	2	2	3	3	3	2	
Gál Ferenc	1	1	2	3	1	2	1	2	3	2	
Glanecz János	1	1	1	1	2	2	1	1	2	1	
Grabovszky Kamill	1	1	2	3	2	2	1	1	2	1	
15 Haraszi György gör. kat.	1	1	3	3	3	2	2	3	3	2	
Heik Béla	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	
Hirsch Ottó	1	1	2	2	2	1	1	1	2	2	
Iván László ism.	2	1	3	4	3	1	3	2	3	2	
Janits Károly	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	
20 Janny Géza	1	1	2	3	3	2	2	2	3	3	
Juhász Endre	1	1	2	3	2	1	2	2	3	2	
Kővári Ferenc	2	2	3	3	3	3	2	3	3	1	
Landherr László ism.	1	1	2	4	3	3	2	3	3	1	
Laszlovszky József	1	1	2	2	2	1	2	1	2	2	
25 Lesinger Ferenc	2	1	3	4	4	3	3	3	3	2	
Magasrévy János	1	1	2	3	2	1	2	1	2	1	
Magyar Gábor ism.	2	2	3	4	3	3	3	3	3	1	
Martinovich István	1	1	2	3	2	1	2	1	2	fm	
Meller Péter	1	2	1	2	2	2	1	1	2	2	
30 Musza István	1	1	2	3	2	2	1	2	3	2	

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak									
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
Nagy Albert	1	1	2	3	2	2	1	3	3	2	1
Nagy Tibor ref.	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1
Polzer Egon... ..	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sárközi József	1	1	3	3	3	3	2	3	3	3	2
³⁵ Scheller Géza	2	1	2	3	2	2	3	3	3	2	fm
Sebess Jenő	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1	2
Somogyi-Csizmazia Géza	1	2	2	3	3	2	2	3	3	3	1
Soós Tibor	2	2	3	4	3	3	3	3	3	3	2
Steiner Mihály	1	1	2	3	3	2	1	1	2	2	2
⁴⁰ Szabó József	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2
Szabó Mihály	2	1	2	3	2	2	3	3	2	2	2
Szalay László	1	1	2	3	2	2	1	1	2	2	2
Szábel Rudolf	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2
Szentiványi Miklós... ..	1	1	1	2	1	1	1	2	2	2	2
⁴⁵ Tasner Pál	1	1	2	3	1	3	2	2	2	1	2
Tolnay Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vajda László	1	1	1	1	2	2	2	1	2	1	1
Vénusz Tibor	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1
Vértessy Miklós... ..	1	1	2	2	2	1	2	1	2	2	1
⁵⁰ Wein Gedeon	2	3	2	3	2	2	3	3	3	2	2
Wrchovszky Pál	2	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2

Kimaradtak: Brezlmayer Román, Zámbó János.

Összesen 53.

IV. A) osztály.

Osztályfőnök: Menczer József.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak										
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Gyorsírás	Testgyakorlás
Ágoston Róbert... ..	1	1	2	3	3	2	2	2	3	2	2	
Balla Béla	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Bartha József izr.	2	2	2	3	1	3	3	3	3	1	3	
Boros Ervin... ..	2	1	3	3	3	2	2	3	3	3	3	
⁵ Csontos László	1	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1	
Daniel László	2	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	
Ernházi Miklós	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	
Éhik Gyula	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	
Fejér László... ..	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	3	
¹⁰ Friedrich Alajos... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	
Grigorievity György g. kel.	2	1	1	2	2	1	1	1	2	1	1	
Haggenmacher Jenő ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	
Hanrich Zoltán... ..	1	1	1	2	3	2	2	1	2	1	3	
Heim Gábor br.	1	1	2	3	2	2	2	2	2	1	1	
¹⁵ Hoepfner Sándor ev.	1	1	2	2	2	1	2	2	2	1	2	
Horvátovics Ottó	1	1	2	3	3	2	2	2	2	3	3	

A tanuló neve	Magviselet	Tantárgyak											
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Gyorsírás	Testgyakorlás	
Hörcher Frigyes	2	1	2	2	3	2	2	2	2	2	1	2	fm
Kálazy Bódog	1	1	1	2	2	1	1	2	2	2	1	1	1
Kiszler László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2
20 Kuhl András	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Lenz József	2	1	2	3	3	2	2	3	2	2	2	4	2
Luchesi-Fekete Ottó	1	2	1	2	2	2	1	1	2	2	2	1	1
Mihályi Zoltán	1	2	3	3	3	2	2	2	3	2	3	3	3
Morlin Ervin	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
25 Mössmer József... ..	1	1	2	2	1	2	2	2	1	1	1	3	3
Perci Imre	1	2	3	3	3	2	2	2	2	2	3	4	3
Porgányi Péter	1	1	2	2	1	1	2	1	2	2	1	3	1
Rajz József	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3
Réti Gábor	2	2	2	3	3	2	1	1	2	1	1	2	2
30 Rózsa László	2	2	2	3	2	3	2	3	3	3	3	2	3
Schanda Pál... ..	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	1	1
Solt Jenő... ..	1	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	3	2
Szabolcs Árpád... ..	1	1	2	3	3	2	2	2	2	1	2	4	fm
Szabó János... ..	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	fm
35 Szabó Károly	1	2	3	3	3	2	2	3	3	2	3	3	2
Szelecsényi Tibor	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Szołtsányi György	2	2	2	3	2	3	2	3	3	3	3	2	3
Takács Vilmos	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	3	3
Terták György	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2
40 Than Iván br.	2	1	2	2	2	2	1	2	2	3	3	3	3
Tormay Gábor	2	2	3	3	3	2	2	3	3	3	2	4	3
Unzeitig László... ..	1	2	3	4	4	2	3	3	3	3	4	4	2
Vidacs László	2	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	2
Zilahy Aladár	2	2	3	3	3	2	3	2	2	1	2	2	2

Összesen : 44.

IV. B) osztály.

Osztályfőnök : Teller József dr.

A tanuló neve	Magviselet	Tantárgyak											
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Gyorsírás	Testgyakorlás	
Bátory Győző	1	1	2	2	1	2	1	1	3	1	2	2	2
Berencz János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Bonkáló Tamás gör. kat.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2	2
Csillag Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
5 Détsy Mihály izr....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Dunka György gör. kat.	1	1	3	3	3	1	2	2	3	2	3	3	1
Faczinék Lóránd	1	2	3	3	3	2	2	2	3	2	3	2	2
Gerencsér János	1	1	2	3	3	2	1	1	3	1	4	2	2
Gubányi László... ..	1	1	2	2	2	1	1	2	3	2	1	2	2
10 Halmy Sándor	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2	4	2	2

A tanuló neve	Tantárgyak											
	Magaviselet	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Gyorsírás	Testgyakorlás
Hárskuti József...	2	1	3	2	2	1	2	2	2	1	1	2
Holl Béla ...	2	1	4	3	3	1	3	3	3	1	3	3
Horváth Sándor ...	1	1	3	3	3	2	2	2	3	2	3	2
Kálmán Dániel ...	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2
15 Kiszély Gyula ...	2	2	3	3	4	3	3	3	3	1	3	2
Knébel Alfréd ...	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2
Környei Lajos ...	2	1	2	2	2	1	3	3	3	2	2	2
Kuncze Lajos ...	1	1	2	3	2	2	1	2	3	2	3	2
Lang János ...	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	2
20 Mártha Endre ...	2	1	3	3	3	2	2	2	3	2	1	1
Mészáros László ...	2	1	2	2	2	1	2	1	3	1	1	1
Molnár Antal ...	2	2	3	2	2	2	2	3	3	2	2	1
Nagel Aurél izr. ...	1	1	2	1	1	1	1	2	3	2	3	2
Nagy László ...	1	1	3	3	3	2	2	2	4	1	3	2
25 Nádaskay Richárd ...	2	1	3	3	3	2	1	3	3	2	4	1
Pamuk László ...	1	1	3	3	3	2	3	2	3	2	2	1
Párkányi Ottó ...	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2
Pethő László ...	2	1	3	3	3	1	3	3	3	2	3	2
Petricskó Mihály gör. kat.	2	1	3	3	3	2	2	3	3	1	3	2
30 Resch Rudolf ...	2	2	3	3	3	3	2	2	4	3	4	2
Roediger-Schluga Albert ...	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2	2
Ruszák József ...	1	1	3	2	2	2	3	3	2	1	2	2
Stoisich-Haszmann Rudolf	2	1	3	4	3	3	3	3	3	3	4	1
Szabó József ...	1	1	3	2	2	2	2	2	3	1	2	2
35 Száraz Egon ...	1	1	3	3	3	2	2	3	3	2	4	2
Szilberleitner Arisztid ...	2	2	4	3	2	3	3	3	3	2	2	2
Szilvási István ism. ...	1	1	1	3	3	2	2	2	2	1	2	2
Tallér Imre ...	1	1	2	2	2	2	1	3	2	1	1	1
Tasnádi László ...	1	1	2	2	2	1	1	1	2	2	1	2
40 Tóttössy Aladár ...	1	1	1	2	2	1	1	1	3	1	1	2
Triznya Mátvás ...	2	2	3	3	3	3	2	3	3	1	4	1
Ullmann György br. ...	2	2	3	3	2	1	2	2	3	2	4	2
Veyl Tibor ...	1	1	3	2	2	1	3	2	3	2	2	2
Wein Péter ...	1	1	2	2	1	2	1	2	1	1	2	2
45 Závodszyk Károly ...	1	2	3	3	4	2	3	2	3	2	4	2
Zselényi Dénes ...	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2

Kimaradtak: Fried János izr. Kosztolányi Miklós.

Összesen: 48.

V. A) osztály.

Osztályfőnök : Kiss József.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak										
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Gyorsírás	Testgyakorlás
		1	1	3	3	—	2	3	1	2	3	3
Augusztin György	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	2	
Aulich Antal	1	1	2	2	1	—	2	1	2	1	fm	
Bauer Antal... ..	1	1	2	1	—	1	1	1	1	1	3	
Biczó Tamás ref.	1	1	2	3	—	1	1	1	1	2	2	
⁵ Borosa Károly	1	1	2	3	—	1	1	1	1	2	2	
Fluck László	1	2	3	4	—	2	2	3	2	3	fm	
Füleki Géza... ..	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	fm	
Füzesséry István	2	1	2	3	3	—	2	2	1	3	1	
Girardi Tibor	1	1	3	3	—	1	3	2	2	4	2	
¹⁰ Hajós József ref.	2	1	3	3	—	2	2	1	3	3	1	
Homonnay Farkas... ..	1	1	3	3	—	1	2	2	2	3	2	
Hübner Éde... ..	2	1	3	4	3	—	3	2	3	3	2	
Kabdebó Kálmán	1	1	3	3	—	2	2	2	3	3	3	
Karsai László	1	1	2	2	—	1	2	1	1	3	fm	
¹⁵ Kieweg Ferenc	1	1	2	3	—	1	3	3	2	1	2	
Kiszlák Miklós	1	2	3	4	—	1	3	2	3	4	1	
Kovács-Sebestény László ref.	1	1	3	3	—	1	2	3	3	3	2	
Lassú Imre	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	
Makra Lajos	2	2	3	3	—	1	2	3	1	3	2	
²⁰ Mijó István	2	1	3	3	3	—	3	2	2	3	1	
Molnár Kálmán... ..	1	1	2	2	—	1	1	1	2	2	2	
Mumper Ferenc... ..	1	1	3	4	—	3	4	3	3	3	1	
Nagy István... ..	2	1	3	3	—	2	3	2	3	3	1	
Náder Gyula	1	1	3	3	3	—	3	1	2	3	3	
²⁵ Nusser Béla... ..	1	1	1	2	—	1	1	1	1	2	1	
Patek Ferenc	1	1	1	1	1	—	2	1	1	1	2	
Pálmai József	1	1	2	2	—	1	2	2	1	2	2	
Rajcsányi Konrád	2	2	3	3	—	3	3	3	3	4	2	
Rigó Mihály... ..	1	1	2	2	—	3	2	1	2	2	2	
³⁰ Schlosser Elemér	1	1	2	3	3	—	4	1	2	2	3	
Somogyi Endre... ..	2	2	3	3	—	3	3	2	3	4	1	
Steffens Oszkár... ..	1	2	3	3	—	2	4	3	3	2	4	
Sulla Imre	2	2	3	3	—	1	3	3	3	2	2	
Szabó György	1	1	1	1	1	—	2	1	1	1	2	
³⁵ Szentirmai János	1	1	2	2	1	—	1	1	2	2	1	
Szentpéteri Ádám	1	1	1	1	—	1	2	2	1	1	1	
Szórádi Zoltán	1	1	3	3	—	2	3	2	1	2	1	
Telegdy György ref.	2	1	3	3	—	2	3	2	3	4	1	
Torontáli Géza	2	1	2	2	—	2	2	2	2	1	2	
⁴⁰ Tóth Árpád... ..	1	1	3	3	—	2	3	3	2	3	2	
Urbán Pál	2	2	2	3	—	1	2	3	2	2	1	
Vancsó Gyula	1	1	2	3	—	1	2	2	2	1	2	
Vida Zoltán... ..	1	2	3	3	1	—	2	2	3	2	3	
Wellisch András	1	1	2	2	—	1	1	1	2	1	1	
⁴⁵ Zömbik János	1	1	3	3	—	1	3	1	2	3	2	

Kimaradtak: Halászfy Zoltán, Rosenthal Gyula, gr. Somssich István, Ujlaky János.

Összesen : 49.

Kegyes tanítórend értesítője.

V. B) osztály.

Osztályfőnök: Bátori József dr.

A tanuló neve	Tantárgyak											
	Magaviselet	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Gyorsírás	Testgyakorlás
Balogh István	2	1	3	3	—	2	3	3	3	2	3	2
Bissingen-Nippenburg R. gr.	1	1	2	3	—	2	1	1	2	2	1	2
Bősze József... ..	1	2	2	3	3	—	3	3	3	2	2	2
Breuer György	1	1	2	2	—	2	2	1	2	2	2	2
5 Cséby József	2	2	3	3	—	3	3	2	3	3	4	2
Deák Iván	1	2	3	3	—	3	3	3	3	3	4	1
Dénes István	1	2	3	3	—	2	1	3	3	3	4	2
Drozdják Gusztáv	1	1	4	4	—	2	4	1	3	3	4	1
Elek Péter ref.	1	1	2	3	—	1	2	1	1	3	3	2
10 Földházy Pál	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	1	2
Fügedi Tamás	1	2	2	3	3	—	2	3	3	2	4	2
Gászner Tibor	1	1	1	2	—	2	2	1	1	2	2	1
Gorjup Ágoston... ..	1	1	3	3	—	2	3	2	3	3	2	2
Gresznáryk Gábor	2	1	3	3	—	3	4	3	3	3	3	1
15 Gyurkovits Béla ism.	1	2	3	4	—	3	3	3	3	2	4	2
Halabuk László	1	1	1	1	—	1	1	1	2	1	1	2
Hanák Gyula	1	1	3	4	—	3	3	2	3	3	4	2
Hegedűs Zoltán	2	2	3	3	—	3	3	2	3	2	3	2
Hoffmann Hugó*	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
20 Honffy Tivadar	1	1	1	2	—	1	2	1	2	2	2	1
Jaczkó István ág. h. ev.	2	1	2	3	—	2	3	2	3	2	3	2
Keresztes Gábor	1	1	1	1	—	1	1	1	2	2	1	2
Kovács Pál	1	1	2	2	—	1	2	2	1	2	2	2
Kőrösy László	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
25 Kvassay-Sajó Endre	1	1	2	3	—	3	3	2	2	3	2	2
Lakatos Imre	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
Ledniczky Gyula	1	1	2	2	—	1	2	1	1	1	1	2
Lukács Pál	1	1	2	2	—	2	3	1	1	3	2	2
Marton Imre	1	1	2	3	—	2	3	2	2	1	3	2
30 Nagy János	2	1	2	3	—	2	3	3	2	3	1	1
Pilinszky János	1	1	2	2	—	1	3	2	3	2	3	1
Rámpay Ernő ref.	1	1	3	3	—	3	3	2	3	2	3	1
Rékey Tibor	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2
Rényi Oszkár	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	fm
35 Rötth András	1	1	2	2	—	1	2	2	2	1	2	3
Schütz János	1	1	2	3	3	—	3	3	2	1	3	2
Sugár Sándor	2	2	2	2	—	1	1	3	2	2	2	2
Stirling György	2	2	2	2	—	2	3	2	2	3	4	3
Szekendy Béla	2	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1
40 Szekeres Gyula	1	1	3	3	—	3	4	3	3	3	4	1
Telegdy István ref.	2	1	3	3	—	2	3	3	3	3	4	2
Titsch Károly	1	1	2	2	—	1	1	2	3	1	1	2
Turmann Gábor ism.	2	1	3	3	—	2	3	3	3	2	3	2
Vajda Jenő	2	2	3	3	—	1	3	2	3	3	4	2
<i>Magánlanuló:</i>												
br. Liphay Frigyes	—	1	2	2	—	1	2	1	1	1	—	—

Kimaradtak: Kmetyó János, Schleich Frigyes.

Összesen: 47.

VI. A) osztály.

Osztályfőnök : Kozáky István dr.

A tanuló neve	Tantárgyak										
	Magaviselet	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Történelem	Természetrőz	Mennyiségtan	Testgyakorlás
Acsay Ferenc	2	2	2	2	—	1	2	1	2	2	2
Bachmann Róbert	2	1	2	3	—	1	2	2	1	2	2
Balogh György	1	1	1	2	1	—	2	1	1	2	2
Balonyi Tibor	1	1	2	2	—	1	1	1	1	2	2
5 Barborik László	1	1	2	3	2	—	3	2	2	3	2
Bálint Nagy Zoltán	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1
Báthory Oláh Imre	1	1	1	3	—	2	2	2	1	2	2
Biró Zoltán	2	1	1	1	2	—	2	1	1	2	1
Cholnoky Imre	1	1	1	3	—	1	1	3	1	3	1
10 Cserhalmi Antal	1	1	2	2	—	1	2	2	1	2	fm
Entz Béla	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	fm
Ertl Mihály	2	1	3	3	—	2	3	3	3	3	2
Evva Ferenc	1	1	2	2	1	—	2	2	1	2	fm
Farkas Pál	2	2	2	3	—	2	3	2	2	3	1
15 Fiantók Ottó	2	1	3	3	—	1	3	3	2	3	2
Grób László	1	1	1	2	—	1	2	2	1	2	2
Gschwindt György	1	1	3	2	3	—	2	1	1	3	2
Imrédy Elemér	1	1	1	2	1	—	2	1	1	2	2
Juhász Zoltán	1	1	1	3	—	1	2	2	1	2	2
20 Kalamaznik Nándor	1	1	1	3	3	—	3	3	1	2	3
Kozma Tamás... ..	2	1	3	3	—	2	3	2	2	3	3
Kundlak Iván... ..	1	1	2	2	2	—	3	2	1	3	2
Mártha Sándor	2	1	3	3	—	2	3	3	2	3	3
Meer Artúr... ..	2	1	2	3	2	—	2	2	1	3	fm
25 Mencsik Ferenc	1	1	2	3	—	1	3	3	2	3	2
Meszlényi Jenő	1	1	2	3	—	1	3	2	2	3	2
Méri Béla	1	1	1	2	—	1	2	2	1	1	1
Migléczy Ferenc	1	1	1	3	3	—	3	2	2	3	2
Miletin Ferenc ism.	2	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3
30 Nagy Emil... ..	1	1	2	2	—	1	3	2	2	2	1
Pálffy László gr.	1	1	2	3	3	—	1	2	2	3	3
Rakovszky György	1	1	2	2	—	1	1	1	2	2	2
Soltész Lajos ref.	1	1	1	2	—	1	1	2	1	3	fm
Szentfülöpi (Dószér) Ernő	1	1	2	2	2	—	2	1	1	2	2
35 Szurday Egon	1	1	1	3	—	1	1	1	1	3	3
Than Károly br.	2	1	1	1	—	1	1	1	1	2	1
Tollár Imre	1	1	2	3	—	2	2	2	2	3	3
Törtl János	2	1	3	3	3	—	3	2	3	3	3
Veyl Róbert	2	1	2	3	—	1	2	3	3	3	2
40 Walter Gyula	1	1	1	2	—	1	1	1	1	2	2

Kimaradt : Rigó Lajos.

Összesen : 41.

VI. B) osztály.

Osztályfőnök : Para Imre dr.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											
	Magaviselet	Hitlan	T a n t á r g y a k								Tesztgyakorlás	
			Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettud.	Mennyiségtan		
Asztalos Gyula	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
Ágotai Kálmán	2	1	3	2	—	2	3	2	2	2	3	2
Babarczi László	1	1	2	2	2	—	2	1	1	1	3	2
Breuer György izr.	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	fm
⁵ Destek Miklós... ..	2	1	3	3	—	3	2	3	2	2	3	2
Ducza Bálint	1	1	2	2	3	—	2	2	2	2	3	2
Ecsedy Tibor	1	1	2	2	—	1	2	2	2	2	2	2
br. Fejérváry Zsolt	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	2	1
Földi Mihály	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
¹⁰ Gergelyffy Sándor... ..	1	1	2	2	—	1	2	1	1	1	2	2
Gervay Miklós... ..	2	1	1	1	1	—	1	1	1	2	2	2
Graf Károly	1	1	3	2	3	—	1	2	2	2	3	2
Hajós Gergely ref.	2	1	2	2	—	1	2	2	2	2	2	1
Herzum Edgár	2	1	3	3	—	2	3	2	3	3	3	2
¹⁵ Hidasi Imre	1	2	3	2	—	1	3	3	2	3	3	2
Horváth Tivadar	1	1	2	1	—	1	1	1	1	1	2	2
Kemenes Ferenc	1	1	3	2	2	—	1	2	1	3	1	2
Kintli Andor	2	1	2	2	—	1	3	2	2	3	3	2
Kormoss István	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
²⁰ Kossuth Károly ism... ..	2	1	3	3	—	3	3	3	2	3	3	2
Madarassy Oszkár	2	1	3	2	—	1	3	2	1	3	2	2
Magyar János	1	1	3	2	—	1	2	3	2	3	3	2
Nádor Gyula	1	1	3	3	2	—	3	3	3	3	3	2
Noviszedlák Károly	1	1	3	3	3	—	3	3	2	3	3	2
²⁵ Pálvölgyi J. Kálmán... ..	1	1	3	2	2	—	1	2	1	2	2	2
Petricskó Miklós gör. kat.	1	1	2	3	2	—	2	2	1	2	2	3
Róde László	1	1	2	2	2	—	1	2	1	2	2	2
Salver Zoltán	1	1	3	3	—	2	1	2	2	3	3	2
Schmidt János... ..	1	1	2	2	—	1	2	2	2	3	3	2
³⁰ Soós Imre	1	1	2	2	—	1	2	2	2	3	3	2
Szentgyörgyi András	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
Szóke Gyula	1	1	2	1	—	1	1	2	1	1	1	1
Triznya József... ..	2	2	2	3	—	1	1	2	2	3	2	2
Váradi János	2	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	fm
³⁵ Vereb József	1	1	3	3	—	3	3	2	2	3	3	2
Wisinger András	2	2	4	2	—	3	3	2	3	3	3	2

Összesen : 36.

VII. A) osztály.

Osztályfőnök : Barta István.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak												
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Értékeltem	Földrajz	Természettan	Meenyiségtan	Testgyakorlás	Egészségtan	
Auguszt Lajos	1	2	3	3	—	2	3	3	3	3	3	3	2	3
Bérczy Ernő	1	1	1	1	1	—	2	1	1	2	2	2	2	1
Borsiczky Sándor	2	1	2	2	—	1	1	2	1	2	2	2	2	1
Csányi László	1	2	2	3	3	—	3	2	2	3	3	3	2	2
⁵ Dorsch Miklós	2	1	2	2	—	3	2	2	2	3	3	3	2	2
Evva Lajos	2	1	2	2	—	3	3	2	2	2	2	2	2	1
Feniczy György	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	fm	1
Fuchs Tibor... ..	2	1	3	3	—	3	3	3	1	3	3	3	3	1
Gergely György	1	1	2	2	—	1	1	1	1	2	3	1	1	1
¹⁰ Grosschmid Géza	1	1	1	1	2	—	1	1	1	1	2	2	2	1
Halász Iván... ..	1	1	2	2	—	2	2	1	1	2	3	1	1	1
Janikovszky Béla	1	1	1	2	—	1	2	1	1	2	1	1	1	1
Koós Imre ev.	2	1	3	3	—	2	3	2	3	3	3	2	1	3
Kovács Imre	1	1	1	2	—	1	2	1	1	1	1	2	1	1
¹⁵ Kovács László	1	2	2	2	—	1	3	2	1	2	2	2	2	1
Kovácsnay Bogdány Ottó	1	1	1	2	—	1	1	1	1	2	2	2	fm	1
Kozma Károly	1	1	2	2	2	—	2	2	1	2	2	3	2	1
Leiméter Ferenc	1	1	2	3	—	2	3	2	3	2	3	3	2	2
Lovas József	1	1	2	3	2	—	3	3	1	2	3	3	1	1
²⁰ Makszy Gyula	2	1	2	2	2	—	2	2	1	3	3	3	3	2
Mann Ferenc	2	2	3	3	3	—	4	2	3	3	3	3	3	3
Metzger Ernő	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	2	1
Monszpart Elemér	1	1	2	3	—	2	3	3	2	3	3	2	2	1
Paláshy Rezső	1	1	2	2	—	1	2	1	1	2	3	2	1	1
²⁵ Paulovits László	2	1	2	3	—	1	2	1	2	2	3	2	2	2
Pazsitzky György	1	1	2	2	2	—	2	3	2	2	2	1	2	2
Páldy György	2	1	3	3	—	2	4	2	3	3	3	2	3	3
Piller László	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
Radó György	2	1	3	3	—	1	2	2	3	3	3	2	2	3
³⁰ Reitmann Ferenc	1	1	1	1	—	1	2	1	1	2	2	2	2	1
Ruszák János	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	2	fm	1
Sándor Tibor	1	1	2	3	—	1	3	3	3	3	3	2	2	2
Schreiber Béla	1	1	3	3	—	3	3	2	3	3	3	2	2	2
Sipos György	1	1	2	2	3	—	3	1	2	3	3	2	2	1
³⁵ Szabó Lajos	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szalay István	2	1	2	2	—	2	2	2	2	3	2	2	fm	2
Szoltványi Károly	1	2	3	3	—	3	3	3	2	2	2	2	2	1
Tomcsányi László	1	1	2	2	—	2	3	2	1	2	2	2	2	1
Ujlaky Aurél	1	1	3	3	—	3	3	3	2	3	3	3	3	3
⁴⁰ Várady Tamás ref.	1	1	2	1	—	1	1	1	1	2	2	1	1	1
Venczell Ákos	2	2	3	3	—	3	4	3	3	3	3	3	fm	3
Vereseg László	2	2	3	4	—	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Zipernovszky János ev.	1	1	2	2	—	1	1	1	1	2	2	2	2	1

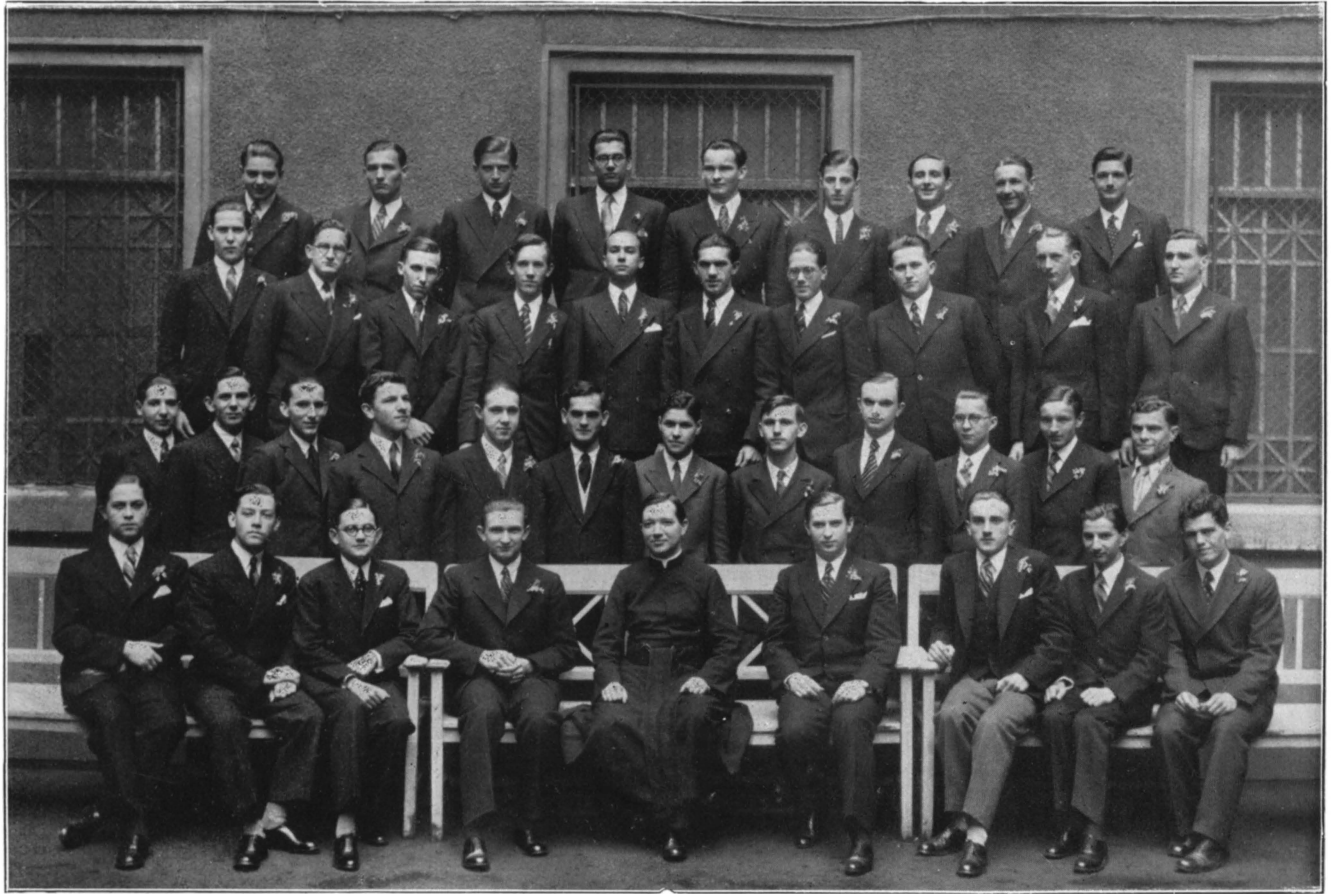
Kimaradt: Besseney Sámuel ref., Karácsonyi Alajos.

Összesen : 45.

VII. B) osztály.

Osztályfőnök : Pogor Ödön dr.

A tanuló neve	Magaviselet	T a n t á r g y a k											
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Nemet nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Tuslgyakorlás	Egészségtan
Balonyi Iván	1	1	2	2	—	2	1	2	1	2	3	2	1
Baumgarten Artúr... ..	1	1	1	2	2	—	2	1	1	2	3	3	1
Beiczler László	1	1	3	3	—	3	3	2	2	3	2	2	3
Bereznai Róbert	1	1	2	2	—	1	3	2	1	2	2	2	1
5 Berényi Dániel	2	2	4	3	—	4	3	2	3	3	4	3	3
Böck Zoltán... ..	1	1	1	2	—	1	2	1	2	2	2	2	2
Bródy Tamás unit....	2	1	3	2	—	2	1	2	2	2	1	1	3
Bulat László	2	1	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1	1
Cornides Boldizsár ev...	1	1	2	2	—	1	2	1	1	2	2	2	1
10 Cserenyey Géza... ..	1	1	1	2	—	2	3	1	1	3	2	2	1
Csillag Pál	1	1	1	2	—	1	2	1	1	2	2	2	1
Faith Károly	1	2	2	1	—	2	1	2	1	3	3	2	1
Fehér László	2	1	1	1	—	1	1	1	1	2	2	2	1
Fejérváry László	2	2	3	3	—	3	3	3	1	3	3	2	1
15 Folly Gábor... ..	2	2	3	3	—	2	4	3	1	3	3	2	1
Földi István... ..	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	2	2	2
Gábor János... ..	2	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	2
Gosztonyi Milkós	2	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	3
Hondl József	1	1	2	2	—	2	2	1	1	2	2	2	1
20 Józsa Mihály	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
Késmárky Béla... ..	1	1	3	3	—	2	3	2	2	3	3	1	1
Kispéteri Jenő	2	2	3	3	—	2	3	2	3	3	3	2	3
Laky József... ..	1	1	2	2	—	1	3	2	2	2	3	2	2
Lendvay Zoltán	1	1	3	3	—	3	3	2	2	3	3	2	2
25 Major Ferenc	1	1	1	1	—	1	1	1	1	2	1	1	1
May Vilmos	1	1	2	3	—	1	3	2	1	3	3	1	2
Márkus Imre... ..	2	1	3	2	—	2	2	2	3	3	1	2	2
Meskó Imre... ..	1	1	1	2	—	2	3	2	1	2	3	2	1
Minder Rezső ev.	1	1	1	2	—	3	3	2	1	3	3	2	2
30 Noviszedlák Lajos	1	1	2	2	—	3	3	2	2	3	3	1	2
Pap Péter	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	2	1
Radocza János	2	1	2	2	—	3	2	2	2	2	2	fm	2
Szantál Sándor	1	1	1	1	—	1	1	1	1	2	2	fm	1
Szemerjay-Petrán József	2	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	3
35 Szécsi János... ..	1	1	1	2	—	2	3	1	1	3	3	2	1
Szénássy József... ..	1	1	2	2	—	2	3	2	2	2	2	1	1
Szöke Ottó	2	2	3	3	—	3	4	3	1	3	3	2	2
Takács Gedeon	1	1	1	1	—	1	2	1	1	2	2	2	1
Tóth Tibor	1	1	1	1	—	1	2	1	1	2	2	2	1
40 Vojnich Pál	1	1	2	2	—	1	1	1	1	2	2	1	1
Zechmeister Gedeon ...	1	1	2	2	—	1	1	1	1	3	3	fm	1
<i>Magántanuló:</i>													
Hellenbach Dénes br. ...	—	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	—	—
<i>Kimaradt: Mandzák László.</i>													
												Összesen : 43.	

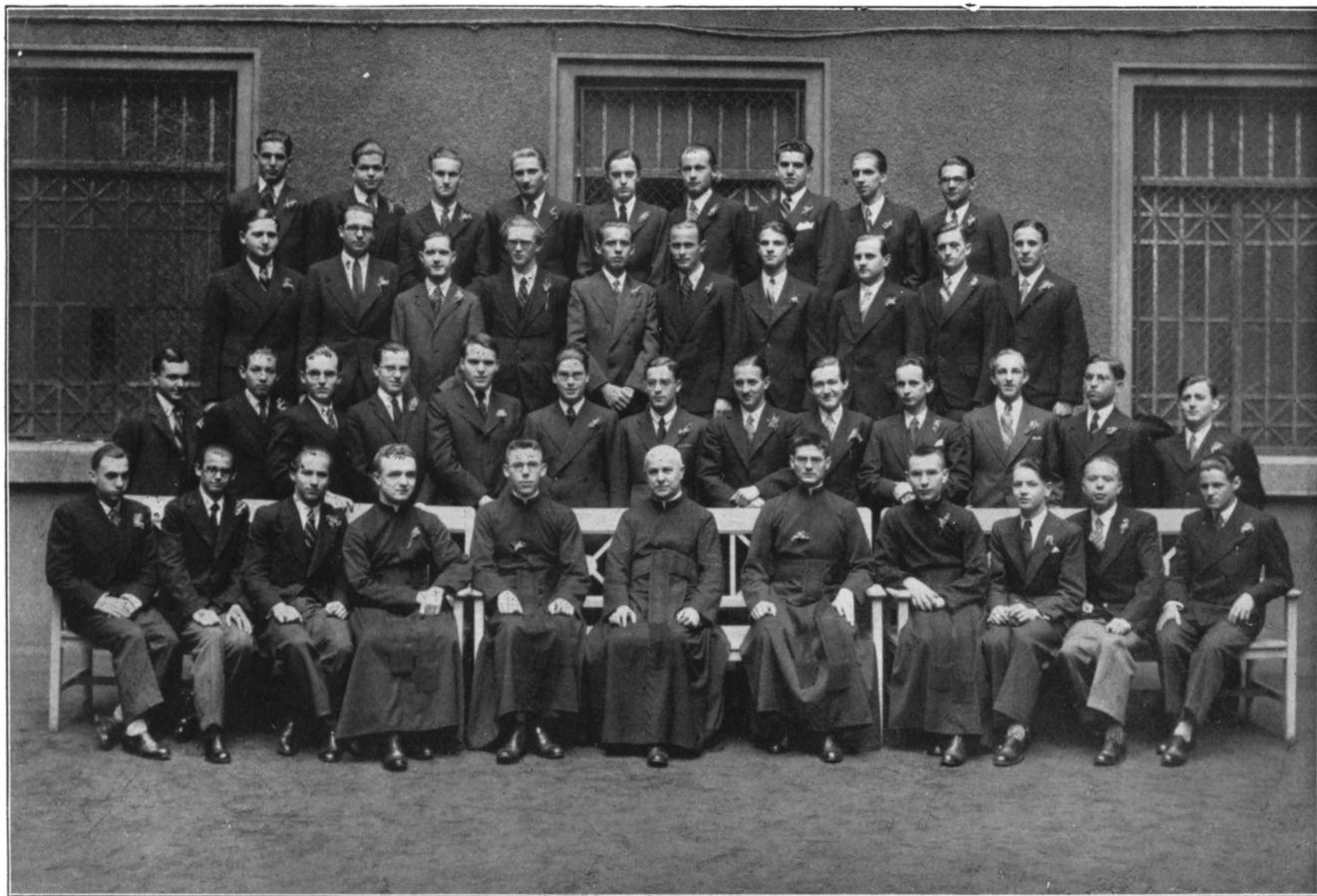
VIII. A. OSZTÁLY.

VIII. A) osztály.

Osztályfőnök : Ferenczi Zoltán dr.

A tanuló neve	Magaviselet	T a n t á r g y a k											
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Meinységian	Filozófia	Testgyakorlás	Egészségian
Apáthy Frigyes...	1	1	2	3	—	1	2	2	3	3	2	fm	2
Bordás Lajos ...	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
Bukovszky Gáborg. k.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
Bulányi György ...	1	1	1	2	2	—	1	1	1	2	2	1	1
⁶ Gaál István ...	1	1	2	3	—	1	1	3	2	2	2	1	1
Gazdik Gyula ...	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	1	1	1
Géber Antal...	1	2	1	2	—	1	1	1	2	2	2	1	2
Gresznáryk Tibor ...	1	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	1	2
Gusztáv András ...	1	1	3	2	2	—	3	3	3	2	2	2	1
¹⁰ Halabuk Kálmán ...	1	1	3	3	—	2	3	3	3	3	3	2	1
Horvát János ág. ev.	1	1	1	2	—	1	1	1	2	3	3	1	2
Kaczián Egon ...	1	1	1	2	—	1	1	1	2	2	2	1	1
Kalos Gábor ref. ...	1	1	2	2	—	2	2	1	2	2	2	1	2
Kasek László ...	1	1	2	3	—	2	2	3	3	3	2	2	1
¹⁵ Kerekes Gyula ref. ...	1	1	1	2	1	—	2	1	3	3	3	2	2
Kornfeld György br.	1	1	2	2	—	1	2	1	2	2	2	1	1
Kovachich György ...	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	1	1	1
Kovács Miklós ...	1	2	2	3	3	—	3	1	3	3	3	2	2
Leisztinger (Szászi) F.	1	1	2	2	1	—	2	3	2	3	2	2	1
²⁰ Magyar István ...	1	1	1	1	—	1	1	1	2	2	2	1	1
Mijó János ...	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	1	1	1
Nagy Guidó... ..	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
Nagy Imre ...	1	1	2	2	1	—	2	1	3	3	1	2	1
Nádas Béla ...	1	1	2	3	2	—	1	2	2	2	2	fm	2
²⁵ Orbán László ...	1	1	1	2	—	1	1	2	2	2	2	1	1
Pósta Ferenc ...	1	1	1	1	—	1	2	1	2	2	1	1	1
Stolmár Géza ...	1	1	2	3	—	2	2	3	2	3	2	1	2
Stolmár József ...	1	1	1	2	—	1	2	2	2	2	1	1	1
Szeliczky Dezső... ..	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
³⁰ Szilágyi Lajos ...	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	1	1	1
Szilvási Antal ...	1	1	1	1	1	—	2	1	1	1	1	1	1
Terták Elemér ...	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
Tolnai László ...	1	1	2	3	—	1	2	1	3	3	1	1	1
Tost András... ..	1	1	2	2	—	2	1	2	2	3	2	2	1
³⁵ Unger Béla ...	1	1	2	2	1	—	2	2	2	3	1	fm	1
Váll György... ..	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	1
Viczián László ...	1	1	1	2	—	1	1	1	2	2	1	2	1
Wagner Lajos ...	1	1	2	2	—	1	1	2	3	3	1	1	1
Zimburg Iván ...	1	1	1	1	—	1	1	2	1	1	1	1	1

Összesen : 39.

VIII. B. OSZTÁLY.

XI. RENDKIVÜLI TÁRGYAK.

1. A **francia nyelvet** (mint rendkívüli tárgyat) tanulták : jeles eredménnyel: Porgányi Péter IV. A. o. t., Bonkáló Tamás, Párkányi Ottó IV. B. o. t., Bősze József V. B. o. t., Metzger Ernő VII. A. o. tanulók. Összesen : 5.

2. **Gyorsírást** tanultak a haladó beszédírók csoportjában jeles eredménnyel : Bulányi György VIII. A., Radányi András VIII. B., Szabó Lajos VII. A., Bródy Tamás és Fehér László VII. B. o. t. — Jó eredménnyel : Paulovits László VII. A. o. t. — Elégséges eredménnyel : Gusztáv András VIII. A. o. t. Összesen jeles : 5, jó : 1, elégséges : 1. — A kezdő beszédírók csoportjában jeles eredménnyel : Feniczgy György VII. A., Szantál Sándor VII. B., Balogh György, Barborik László, Bálint Nagy Zoltán, Cserhalmi Antal, Entz Béla, Mencsik Ferenc, Méri Béla és Walter Gyula VI. A., Földi Mihály, Gergelyffy Sándor és Noviszedlák Károly VI. B. o. t. — Jó eredménnyel : Farkas Pál VI. A. o. t. — Elégséges eredménnyel : Grób László, Kundlak Iván és Veyl Róbert VI. A. o. t. Összesen jeles : 13, jó : 1, elégséges : 3.

3. **Rendkívüli rajzot** tanultak : V. A. oszt. : jeles eredménnyel : Kieweg Ferenc, Lassú Imre, Nagy István, Rigó Mihály. V. B. oszt. : jeles eredménnyel : Marton Imre, Szekeres Gyula ; jó eredménnyel : Jaczkó Iván. VI. A. oszt. : jeles eredménnyel : Bálint Nagy Zoltán. VI. B. oszt. : jeles eredménnyel : br. Fejérváry Zsolt. VII. A. oszt. : jeles eredménnyel : Mann Ferenc. VII. B. oszt. : jeles eredménnyel : Tóth Tibor. VIII. A. oszt. : jeles eredménnyel : Kalos Gábor, Leisztinger Ferenc, Mijó János, Szilvási Antal. VIII. B. oszt. : Bradách Emil, Farkas Ferenc, Jenovay Jenő, Szaszovszky Géza. Összesen : 19.

4. **Vívást** tanultak : III. A. oszt. : jeles eredménnyel : Baross Miklós, Erney Tibor, Faludy János, Fellegi Ödön, Hunkár Dénes, Kaiser Károly, Kovács Ervin, Márkus György, Schabhüttl Ferenc, Szekér István, Tamás László, Vancsó Béla, Vassányi Béla, Wahl Péter. III. B. oszt. : jeles eredménnyel : Benárd László, Cholnoky Tamás, Magyar Gábor, Nagy Tibor, Szábel Rudolf, Tolnay Pál, Vértessy Miklós. IV. A. oszt. : jeles eredménnyel : Balla Béla, Csontos László, Dániel László, br. Heim Gábor, Hoepfner Sándor, Luchesi Fekete Ottó, Porgányi Péter, Schanda Pál, Szelecsényi Tibor. IV. B. oszt. : jeles eredménnyel : Kuncze Lajos, Roediger Schluga Albert. V. A. oszt. : jeles eredménnyel : Makra Lajos, Nusser Béla, Patek Ferenc, Rajcsányi Kornél, Sulla Imre. V. B. oszt. : jeles eredménnyel : Bősze József, Gaszner Tibor, Lakatos Imre, Rötth András. VI. A. oszt. : jeles eredménnyel : Báthori Oláh Imre, Cholnoky Imre, Farkas Pál, br. Thán Károly. VI. B. oszt. : jeles eredménnyel : br. Fejérváry Zsolt, Földi Mihály, Szentgyörgyi András, Triznya József. VII. A. oszt. : jeles eredménnyel : Gergely György, Grosschmied Géza, Koós Imre, Várady Tamás. VII. B. oszt. : jeles eredménnyel : Hondl József. VIII. A. oszt. : jeles eredménnyel : Bordás Lajos, Bukovszky Gábor, Géber Antal, Kaczián Egon, Szilágyi Lajos. VIII. B. oszt. : jeles eredménnyel : Varga Zoltán. Összesen : 60.

5. Az énekkar tagjai jeles eredménnyel : Andreánszky Károly, Fodor Béla, Hám Jenő, Kump Egon, Szentiványi László, Závodszy László II. A.; Andreska Antal, Anger Antal, Bálint József, Eisele György, Fazakas Miklós, Fundák Lajos, Haselbeck János, Hujber Ferenc, Jäger Tamás, Kerezsy Jenő, Marton László, Péry Vilmos, Révbíró Frigyes, Schinszky Kálmán, Seprényi András, Seprényi Imre, Szabó Jácint, Szendrényi Tibor, Wohlfahrt György, II. B.; Baross Miklós, Heppert György, Kaiser Károly, Kovács László, Lengyel Attila, Mészáros György, Szabó László III. A.; Csillag Tamás, Gallwitz György, Heik Béla, Janits Károly, Landherr László, Martinovich István, Szabó Mihály, Szalay László, Szábel Rudolf, Scheller Géza, Szentiványi Miklós, Vajda László, Wein Gedeon III. B.; Halmy Sándor, Pethő László, Mártha Endre, Csillag Ferenc, Töttössy Aladár, Veil Tibor IV. B.; Barborik László, Bálint Nagy Zoltán, Mártha Sándor, Mészlényi Jenő, Nagy Emil, Törtl János, Veyl Róbert, Walter Gyula VI. A.; Asztalos Gyula, Gráf Károly, Róde László, Wisinger András VI. B.; Halász Iván, Kovács Imre, Janikovszky Béla, Makszy Gyula, Mann Ferenc, Pazsitzky György, Ruzsák János, Venczell Ákos, Vercseg László VII. A.; Beiczer László, Bereznai Róbert, Bulat László, Csillag Pál, Földy István, Kispéteri Jenő, Meskó Imre, Noviszedlák Lajos, Szantál Sándor, Szécsy János, Takács Gedeon, Tóth Tibor, Zechmeister Gedeon VII. B.; Kasek László, Pósta Ferenc, Tolnai László, Wagner Lajos VIII. A.; Balassa László, Földvári György, Fritz Ferenc, Kovács Pál, Wein Dénes VIII. B. o. tanulók. Összesen : 94.

6. A zenekar tagjai jeles eredménnyel : Szórády Tibor II. A.; Agárdy Dénes, Bősze György, Csernyei Lóránt, Lengyel Attila III. A.; Szabó József III. B.; Boros Ervin IV. A.; Détschy Mihály, Lang János IV. B.; Borosa Károly, Rigó Mihály, Sulla Imre V. A.; Deák Iván, Hoffmann Hugó, Marton Imre V. B.; Mentschik Ferenc, Méri Béla, Soltész Lajos VI. A.; Ágotai Kálmán, Horváth Tivadar VI. B.; Borsiczky Sándor, Csányi László, Kovács László, Lovas József, Metzger Ernő, Várady Tamás VII. A.; Fejérváry László, Földy István, Gábor János, Hondl József VII. B.; Géber Antal VIII. A. oszt. tanulók. Összesen : 31.

7. Hegedülni tanultak : Hübner Lóránd, Kovács Ottó I. A. o. t., Andreska Antal, Fodor László, Szokol Hubert, Szokol József II. B. o. t., Csillag Tamás, Scheller Géza, Szalay László III. B. o. t., Csontos László IV. A. o. t., Bonkáló Tamás, Kosztolányi Miklós IV. B. o. t. Hübner Ede, Pálmay József, Szabó György, Ujlaky János V. A. o. t., Deák Iván V. B. o. t., Barborik László, Soltész Lajos VI. A. o. t., Magyar János VI. B. o. t., Szalay István, Metzger Ernő VII. A. o. t. Összesen : 22.

XII. ÉRETTSÉGI VIZSGÁLATOK.

I. A) csoport.

Érettségi vizsgálatra jelentkezett 40, görög kiegészítő vizsgálatra 14 tanuló.

1. Az írásbeli vizsgálat május 18, 19, 20, 22-én volt. A) Magyar tétel : a) Nemzetnevelő írások prózairodalmunkban. b) A fénytán szerepe a mindennapi életben. Jelesen dolgozott : 18, jól : 15, elégségesen : 6, elégtelenül : 1. B) Latin tétel : Otho beszéde halála előtt. (Tacitus : Historiarum II. c. 47—48.) Jelesen dolgozott : 16, jól : 12, elégségesen : 12. C) Német tétel : Lenau és költészetének magyar motívumai (fordítás németre). Jelesen dolgozott : 20, jól : 14, elégségesen : 6. D) Görög tétel : A törvények isteni eredete. (Platon : Nomoi IV. 6.) Jelesen dolgozott : 8, jól : 6.

2. A szóbeli vizsgálat június 2., 3., 4., 5., 6. napjain folyt le Jászai Rezső dr. katolikus középiskolai és kegyesrendi főigazgató elnöklete alatt, Haltenberger Mihály dr. tanügyi főtanácsos, egyetemi nyilv. rk. tanár, kormányképviselő jelenlétében.

Kitüntetéssel érettek : Bordás Lajos, Bukovszky Gábor, Mijó János, Nagy Guidó, Szeliczki Dezső, Szilvási Antal, Terták Elemér. Összesen : 7.

Jelesen érettek : Bulányi György, Gazdik Gyula, Géber Antal, Kovachich György, Magyar István, Szilágyi Lajos, Váll György, Zimburg Iván. Összesen : 8.

Jól érettek : Gaál István, Gusztáv András, Horvát János, Kaczián Guidó Egon, Kalos Gábor, Kasek László, br. Kornfeld György, Kovács Miklós, Nagy Imre, Nádas Béla, Orbán László, Pósta Ferenc, Stolmár József, Tost András, Viczián László. Összesen : 15.

Érettek : Apáthy Frigyes, Berzeviczy László, Gresznáryk Tibor, Halabuk Kálmán, Kerekes Gyula, Leisztinger Ferenc, Stolmár Géza, Tolnai László, Unger Béla, Wagner Lajos. Összesen : 10.

Görögből szóbeli vizsgálatot tett 14 tanuló. Jeles : 11, jó : 3.

II. B) csoport.

Érettségi vizsgálatra jelentkezett 42, görög kiegészítő vizsgálatra 14 tanuló.

1. Az írásbeli vizsgálat május 18, 19, 20, 22-én volt. A) Magyar tétel : a) Irodalmi vezérek. b) A nemzetiségi kérdés története Magyarországon. Jelesen dolgozott : 18, jól : 13, elégségesen : 7, elégtelenül : 4. B) Latin tétel : A kapzsiság undok vétek. (Cicero : De officiis II. 22.) Jelesen dolgozott : 16, jól : 17, elégségesen : 9. C) Német tétel : Császár és pápa (fordítás németre). Jelesen dolgozott : 12, jól : 14, elégségesen : 15, elégtelenül : 1. D) Görög tétel ugyanaz, mint az A) csoportban volt. Jelesen dolgozott : 9, jól : 4, elégségesen : 1.

2. A szóbeli vizsgálat június 8., 9., 10., 12., 13. napjain folyt le Friml Aladár dr., c. főigazgató elnöklete alatt Méhes Gyula dr., c. egyet. rk. tanár, kormányképviselő jelenlétében.

Kitüntetéssel érettek : Börzsei Márton, Hoffmann Pál, Imrédy Tamás, Vincze András. Összesen : 4.

Jelesen érettek : Elek József, Kovács Pál, Lakatos György, Somogyi Mihály, Strommer Pál, Szennai Sándor. Összesen : 6.

Jól érettek : Balassa László, Balla György, Benkő Antal, Bradách Emil, Farkas Ferenc, Fekete Miklós, Holzer György, Iski István, Kiss Ferenc, Lisznai János, Radányi András, Schiller Ottó, Szaszovszky Géza, Szaszovszky István, Szálka György, Szentirmay Árpád, Szentpéteri Ödön, Török Gedeon, Wein Dénes, Zakar Pál, Zömbik Miklós. Összesen : 21.

Érettek : Burka László, Földvály György, Fritz Ferenc, Jenovay Jenő, Jurcskó Gusztáv, Mezey László, Petróczky Károly, Radnóti Zoltán, Stefánka Miklós, Varga Zoltán, Zseltvay Tibor. Összesen : 11.

Görögből szóbeli vizsgálatot tett 14 tanuló. Jeles : 11, jó : 2, elégséges : 1.

III. Az érettségi vizsgálatot tett tanulók pályaválasztása.

Hittudomány : 4, jogtudomány : 31, orvostudomány : 12, bölcsészettudomány : 7, mérnök : 7, katona : 7, gazdaszat : 6, kereskedelem : 5, külügy : 1, pósta : 1, testnevelési főiskola : 1.

XIII. ISKOLÁNK ÉS VOLT TANÍTVÁNYAINK.

Volt tanítványaink a Budapesti Piarista Diákszövetségben és érettségi találkozó rendezésével tartják fenn a kapcsolatot az Alma Materrel.

a) A Diákszövetség tagjainak száma jóval fölötte jár az ezerhatszáznak. Ezek közül az ifjúsági csoportba (főiskolai hallgatók) tartozik 481. A Diákszövetség fennállásának 12. évében tovább erősítette és ápolta tagjaiban az összetartozás érzését, az iskolához való ragaszkodást s minél szélesebb körökben iparkodott terjeszteni a piarista iskola szellemét. Vallási tekintetben egyre fokozódó elmélyülést mutat a szövetség élete. A tagok igen jelentékeny része iskolai kápolnáinkban tesz eleget vallási kötelezettségeinek s ezzel saját lelkiségének építésén kívül a felemelő példa erejével hat mostani tanítványainkra. Vasár- és ünnepnap nagy számmal jelennek meg a diákmiséken, példaadóan járulnak a szentségekhez és vesznek részt az iskolánkivüli vallásos mozgalmakban. A virágvasárnap előtti három napon dr. Halamka Gyula spirituális rendtársunk vezette a szövetség lelkigyakorlatait, melyeken öregek és fiatalok, apák és fiúk igazán imponáló számban vettek részt. Az iskola vallásos, hazafias és kegyeletes megemlékezéseinek és ünnepélyeinek nemcsak az elnökség, hanem a tagok is nagy számmal szoktak megjelenni.

A havonként rendezett összejöveteleken előadást tartottak : Liber Endre alpolgármester Budapest templomairól a legrégebb időktől kezdve napjainkig, dr. Vajda Ákos pénzügyi központi igazgató a bankok gazdasági szerepéről és Szendy Károly polgármester Budapest székesfőváros idegenforgalmáról. A decemberi hagyományos ünnepen a Vörösmarty-serleggel dr. Iovag Vincenti Gusztáv kúriai bíró mondotta a beszédet. Az októberi összejövetelen szeretettel és lelkesedéssel ünnepelték az öreg diákok intézetünk

volt igazgatóját, dr. Kisparti János tankerületi főigazgatót, akinek olyan nagy része volt a szövetség életének fellendítésében és tartalommal való kitöltésében. A nagy számban megjelent tagok nevében dr. Degré Miklós elnök köszöntötte az ünnepeltet, aki meghatott szavakban tolmácsolta köszönetét és nagyszabású beszédben tett hitvallást a diákszövetségek világnézetet alakító és közvéleményt formáló hivatásáról. A havonkinti népes összejöveteleken Sebes Ferenc rendfőnök, Balanyi György igazgató és a tanári testület számos tagja szokott megjelenni a rend és az iskola képviselőjében.

A szövetség pirosbetűs ünnepnapja az évi közgyűlés napja. Ebben az évben március 22-én tartottuk. A hagyományos kegyelettel hallgatott szentmise után a közgyűlésen többszáz tag jelentlétében Degré Miklós elnök megnyitó beszédében érdekesen mutatott rá a diákszövetségek jelentőségére az iskola és a nemzeti élet egyeteme szempontjából, Eyssen Tibor miniszteri osztálytanácsos pedig a szövetség egykori lelkes tagjának, Nagy Árpád államtitkárnak emlékét idézte vissza szépen felépített és meleg bensőséggel áthatott emlékbeszédében. A szövetség életéről Szitár Ferenc főtitkár számolt be s vonultatta fel a lelkes munka részleteit, melynek főosztályosai rajta kívül Párdányi Emil ügyvezető alelnök, Zimburg Arthur könyvtáros és Mantler Rezső pénztáros voltak.

A szövetség ebben az évben is nagy arányokban folytatta a főiskolai ifjúság segélyezését. 100-nál több egyetemi hallgatót látott el egyetemi tankönyvvel, illetve jegyzettel, másokat pedig tetemes pénzbeli támogatásban részesített.

Az elnökség felkérésére az iskola záró ünnepélyén ebben az évben dr. Imrédy Béla, a Magyar Nemzeti Bank elnöke szólt az abiturientiensekhez. Nagyszabású, hitvallásnak is beillő beszédét Értesítőnk elején közöljük. Ugyanő osztotta ki az ifjúsági csoport érdemes tagjainak a megítélt jutalmakat. A szövetség ugyanis többéves hagyományának megfelelően ezúttal is kitüntetésben részesítette azokat a fiatalokat, akik rendes tanulmányaik eredményes végzése mellett valami rendkívüli teljesítményt is tudnak felmutatni, olyant, ami dicsőségére válik az iskolának. Ez alkalommal öt ilyen fiatalembert tüntettünk ki 100—100 pengős jutalommal. Ezek: Bertha Kelemen és Kindlovics Pál jogászok, Takáts István orvostanhallgató, Budó Ágoston és Kósa János bölcsészek.

A szövetség ebben az évben is könyvjutalomban részesített két olyan VIII. osztályos tanulót, akik nyolc éven át mindig példás viseletűek voltak és jeles előmenetelt tanusítottak. A jutalmazottak: Bukovszky Gábor és Imrédy Tamás.

Az ifjúsági csoport, melynek élén Hajós György áll a melléje választott tiszti karral, összesen 532 tagot számlál. Ezek közül főiskolai tanulmányokat végez 481: éspedig a jog- és államtudományi karon 242, az orvostudományi karon 69, a bölcsészettudományi karon 42, teológus 3, pap-tanári pályára készül 7, a műegyetemen végzi tanulmányait 67, állatorvosnak készül 10, közgazdász 1, bányászati főiskolás 1, ludovikás 18, művész 12, a Kereskedelmi Akadémia hallgatója 10.

Az ifjúsági csoport tagjai a gimnázium igazgatójának irányításával dolgoz-

nak és nevelkednek tovább az iskola szellemében. Részökre Sebes Ferenc rendfőnök úr az épületben külön helyiséget adott, melyet a Diákszövetség bútorozott be és szerelt fel kézi könyvtárral. A csoport főcélja, hogy tagjait a főiskolai tanulmányok komoly végzésére sarkalja, őket erkölcsileg támogassa, a piarista iskola szellemében együtt tartsa és szakműveltségük elmélyítésében támogassa. Napirendjén elsősorban a munka szerepel. Helyiségeiben a nap bizonyos szakáiban csak tanulni és olvasni szabad. Az összetartozás érzésének ápolására a Diákszövetség keretein belül kínálkozik alkalom. A csoport kifelé való hatásának legfontosabb eszköze az irodalmi és zenei estek rendezése. Ebben az évben két ilyen estet rendezett. A november 24-i est főeseménye dr. Magyary Zoltán egyetemi tanár előadása volt, melyben részletesen beszámolt oroszországi útjának benyomásairól. A második, március 8-án rendezett zenei est egészen Liszt Ferenc emlékének volt szentelve. Fő vonzó ereje dr. Stefániai Imre zeneakadémiai tanárnak, a legkitűnőbb magyar Liszt-interpretátornak szereplése és dr. Kókay Rezsőnek előadása volt. De a többi művészek, Závodovszky Zoltán, Bisztriczky Tibor és Laczkovich János is művészetük legjavát adták.

Az idősebb tagok szeretettel fordultak meg a fiatalok körében. Papp Antal nyugalmazott államtitkár érdekes előadásban számolt be nekik nyári cserkészkörútján szerzett tapasztalatairól.

b) Érettségi találkozók. Az ezévi érettségi találkozók hosszú sorát a nagykanizsai gimnáziumunkban 1885. érettségizettek 50 éves találkozója nyitotta meg 1935 szeptember 30-án. Az egykori 27 diák közül mindössze nyolcan jelentek meg: Beke Lajos ny. belügymin. számvevőéségi főtanácsos, Hertelendy József főerdőtanácsos, Kaán Károly ny. földművelésügyi államtitkár, dr. Kapossy Endre ny. ciszterc. gimn. igazgató, Lorch Antal ny. posta és táv. főfelügyelő, Marton Andor bankigazgató, Vaniek László ny. min. számvevőéségi főtanácsos és dr. Wellisch Ignác orvos, egészségügyi tanácsos, míg ketten: Benkó Károly ny. járásbírósi alelnök és Pucekovics József plébános kimentették magukat. Az öreg diákok előbb a kápolnában végighallgatták társuknak, dr. Kapossy Endrének szentmiséjét, azután a tanácsteremben összegyűlve meghatóan tolmácsolták a rend iránt érzett hálájukat és hűségüket.

1936 május 10-én a szerb megszállás alá került nagybecskereki piarista gimnázium 1896. érettségizett tanulói gyűltek össze nálunk 40 éves találkozóra. A szép ünnepen személyesen megjelentek: dr. Franc József ny. kir. törvényszéki bíró, ügyvéd, dr. Franc Lajos, a Magy. Nemzeti Bank osztályfőnöke, Madarász Gusztáv ny. postaigazgató, dr. Neumann Rafael ügyvéd, dr. Radocsay László, Esztergom, Komárom és Győr vármegyék főispánja, dr. Reinhardt Péter ker. tiszti orvos, dr. Rottenberg Henrik, az Omnia filmszínház igazgatója, Soós Gyula ny. postafőigazgató, dr. Szentiványi Ede, a magy. kir. közigazg. bíróság ítélembírája, dr. Varta Dezső magánzó és dr. Winter Lajos ügyvéd. Az összegyűlt öreg diákok nevében dr. Szentiványi Ede tolmácsolta a gimn. igazgatója előtt a piarista iskola és rend iránt érzett el nem múlt hálájukat.

Még meghatóbb volt a május 28-i találkozó, melyen a 60 évvel ezelőtti érettségizettek utolsó képviselői: Clair Vilmos újságíró, a FMKE főtitkára,

dr. Kovács Gyula ny. kúriai bíró, dr. Lampel Hugó ny. kir. közigazg. bírósági tanácselnök és Mayer Ignác ny. svájci főkonzulátusi főtítkárral jelentek meg a rendfőnök úr előtt, hogy bizonyosságot tegyenek a piarista diákok egyeteméhez való tartozásukról.

Június 7-én a példásan összetartó 93-as évfolyam gyűlt össze 43 éves találkozóra. A hálaadó szentmisén és az ezt követő összejövetelen megjelentek : Benesch Ferenc, közkórházi főfelügyelő, Bäcker Zoltán kormányfőtanácsos, a Községi Takarékpénztár ny. igazgatója, dr. Bradách Emil rendőrfőtanácsos orvos, Buttykay Antal ferencrendi exprovinciális, Fejérváry Tibor ny. MFTR főfelügyelő, Fényesi Jenő, az E. M. Ált. Biztosító osztályfőnöke, dr. Gábler Lajos orvos, dr. Guszmann József egészségügyi főtanácsos, c. rk. egyet. tanár, Lakatos Imre ny. MÁV főintéző, dr. Pálos Hugó kir. főügyészhelyettes, dr. Párdányi Emil orvos, Prückler Frigyes szkf. főszámtanácsos, dr. Samassa Aurél ny. h. államtitkár, dr. Seefehlner Egon, az Osztrák Államvasutak ny. vezérigazgatója, Somssich Miklós földbirtokos, felsőházi tag, Szalay Ágoston ny. MÁV titkár, Sztár Ferenc kir. törvényszéki tanácselnök, Táncos Béla ny. bankfőtisztviselő és dr. Zimburg Arthur ny. kir. ítélőtáblabíró, szkf. városbíró. Ez a nagy szám mindennél beszédesebb bizonyossága annak a testvéries összetartásnak, mely ezt a kiváló évfolyamot kezdettől fogva jellemezte.

Ugyancsak június 7-én adtak egymásnak találkozózt a 20 és 25 évvel ezelőtt érettségizett tanulók is. Az előbbieknépes összejövetelén megjelentek : Andreánszky Jenő m. kir. százados, br. Andreánszky Sándor földbirtokos, dr. Benedek Viktor min. titkár, Bujtás János felsőkereskedelmi isk. tanár, dr. Burger Sándor ügyvéd, dr. Czétényi Jenő törvényszéki bíró, br. Dániel Elek bírósági végrehajtó, dr. Éder-Szászy László kegyesrendi tanár, dr. Farkas József orvos, Finály Pál mérnök, dr. Forgács Károly banktisztviselő, dr. Garancsy Mihály banktisztviselő, Ghidi-Papp Imre MÁV-mérnök, Hevér. Béla gépészmérnök, dr. Hoffmann Sándor vegyész mérnök, egy. m.-tanár, Horváth Lajos okl. építész, Huber Jenő polgáriisk. tanár, Janovecz Lajos őrnagy, Kaltwasser József adójegyző, Korényi János mérnök, Kubinyi László szkf. tisztviselő, Leopold János cégvezető, dr. Liphay Tibor nagykereskedő, dr. Mészáros István rendőrkapitány, dr. Nérei (Nikolics) László államrendőrségi tisztviselő, Ochotniczky Béla mérnök, Ohmacht Róbert mérnök, dr. Orth Gyula cégvezető, Pethes László mérnök, dr. Pucher József tisztviselő, dr. Sima (Simacsek) István árvaszéki fogalmazó, dr. Schmidt Jenő ügyvéd, Stein József földbirtokos, Tarcsay Pál biztosító intézeti igazgató, Trautsch Kálmán mérnök, Virava János mérnök, dr. Weber Sándor bankigazgató és Wodetzky Imre folyamórkapitány. A találkozók nevében Ohmacht Róbert köszöntötte formás és bensőséges hangú beszédben az intézet igazgatóját, mint a rend képviselőjét. Beszédét az Értesítő elején egész terjedelmében közöljük.

A 25 éves találkozón, melyet Mátrai János egykori osztályfőnökön és a tanári testület több tagján kívül dr. Sebes Ferenc rendfőnök, dr. Degré Miklós, a Diákszövetség elnöke és dr. Tomek Vince házfőnök is kitüntettek megjelenésükkel, a következők vettek részt : vitéz Adler-Rácz József főmérnök, Andrassy Kálmán törvényszéki könyvtáros, dr. Bayer Antal gyógyszerész, Csépay Jenő mérnök, Darvay Ferenc százados, Eggenberger Frigyes cégvezető,

dr. Eyssen Tibor min. oszt. tanácsos, Faludy Sándor mérnök, dr. Földváry Andor kereskedő, Gábory Béla főmérnök, Granichstäden Károly bankfőtisztviselő, Gyöngyösi István gépészmérnök, dr. Halász Ferenc r.-t. igazgató, dr. Hankiss János egy. tanár, dr. Hindy Kálmán min. s.-titkár, dr. Holló Gábor ügyvéd, Holbesz Aladár egyes. igazgató, vitéz Horváth László tanácsjegyző, br. Karg György folyamórtörzskapitány, dr. Kerekes Imre ügyvéd, dr. Kisbán Emil keresk. isk. tanár, dr. Kornis Ferenc középisk. tanár, dr. Kőszeghy Antal h. közjegyző, Lány István főmérnök, Lóczy Sándor légügyi főtisztviselő, Murányi Nándor bankfőtisztviselő, dr. Pákozdy László bankfőtisztviselő, vitéz Rohonczy Viktor kereskedő, dr. Rötth András egy. m.-tanár, Rutich Ödön gazdasági intéző, dr. Schandl László min. titkár, dr. Schürger Sándor főorvos, Stefániai Vilmos bankigazgató, dr. Szitányi Ferenc min. titkár, Szlávik Géza magántisztviselő, dr. Tichy Kálmán min. oszt. tanácsos, dr. Vanyek Béla teológiai tanár, Veszely Károly cégvezető és Zalay József szkf. számtiszt. A megjelentek háláját dr. Hankiss János tolmácsolta nagyhatású beszédben. Utána Halász Ferenc felszólalására egyhangúan elhatározták, hogy szeretett osztályfőnökük, Mátrai János nevét megfelelő ösztöndíjalap létesítésével örökítik meg.

Június 11-én, Úrnapján a temesvári piarista gimnázium 30 évvel ezelőtt végzett növendékei gyűltek össze kápolnánkban és tanácstermünkben találkozóra. Megjelentek: dr. Bardócz Árpád ny. városi tanácsnok, Bata János postamérnök, dr. Becker Jenő főorvos, Becker Ottó, dr. Berencz János főorvos, dr. Bickel András főorvos (Temesvár), dr. Biró Béla pénzügyi titkár, dr. Both Dezső igazgató, kormányfőtanácsos, Csát Aladár MÁV tanácsos, dr. Fritz József, az Országos Széchényi Könyvtár igazgatója, Flori Miklós főreálisk. tanár, dr. Gräbeldinger György kir. járásbíró, dr. Hány Ferenc kir. tvszéki bíró, Horay Gusztáv egy. c. rk. tanár, dr. Jakabb Oszkár pénzügyi államtitkár, dr. Kászonyi Richárd főszolgabíró, dr. Keresztes Miklós szkf. főjegyző, dr. Láng Ádám kir. törv.-széki bíró, Mágory Béla szkf. tisztviselő, v. Miklósy István őrnagy, dr. Motsidlovsky Elek r. t. igazgató, dr. Neff Ferenc ügyvéd (Újarad), Péscha Sándor ny. min. osztálytanácsos, dr. Pommersheim Ferenc egy. m.-tanár, Reibel Mihály plébános, országgyűlési képviselő, dr. Sauerborn Károly földbirtokos, dr. Schág Károly ügyvéd, dr. Stoll Fülöp középisk. tanár, dr. Tussel Ödön postatitkár, dr. Wallisch Oszkár egy. előadó, Wertz Béla szerkesztő.

Több évfolyam találkozott június 14-én is. A sort az ötvenéves találkozójukat tartó öreg urak nyitották meg. Megjelentek közülük: dr. Admeto Géza ügyvéd, dr. Fleischer Elemér fogorvos, egészségügyi főtanácsos, Hegedüs Gyula számvevőségi főtanácsos, kormányfőtanácsos, Gluzéky Iván ny. igazgató, dr. Hüttl Hümér egy. tanár, Knapp Endre ny. számvevőségi főigazgató, dr. Minich Károly egy. tanár, Nessi Ernő pénzügyi központi igazgató, dr. Petz István ny. kir. táblabíró, Balog Ármin ny. MÁV főmérnök, főfelügyelő, dr. Stesser János ny. min. tanácsos, ügyvéd. A megjelentek nevében dr. Stesser János adott kifejezést a rend iránti érzett mélységes hálának és ragaszkodásnak.

Ugyancsak 14-én ment végbe a 35 évvel ezelőtt érettségizettek találkozója, a következő öreg diákok részvételével: dr. Tauffer Gábor országgyűlési

képviselő, dr. Baross Gábor országgyűlési képviselő, dr. Toldy Lóránt orvos, dr. Weber Dezső gyógyszerész, Terták Vilmos tisztviselő, dr. Schmaderer Oszkár elüljáró, dr. Ambrus József ügyvéd, Kerékgyártó Árpád tanügyi főtanácsos, dr. Schlich Frigyes hitelintézeti osztályfőnök, dr. Verebélyi László műegy. tanár, Köpf Vince jogügyigazg., főtanácsos, Görög Jenő Ganzgyári oszt.-igazgató, dr. Néveri János középisk. igazgató, dr. Entz Ferenc min. tanácsos, Farkasfalvy István ipari főfelügyelő, dr. Kauser Lipót ügyvéd, dr. Kortsák ny. pénzügyi főtanácsos, Szécsi Jenő műszaki tanácsos, dr. Lázár László MÁV igazgató, dr. Morlin Ervin min. tanácsos, dr. Mössmer Pál kormányfőtanácsos, dr. Borbás Gáspár, dr. Unger Emil műegy. m. tanár, dr. Harza Lajos pápai kamarás, dr. Szelvár Aladár, a frontharcos szöv. alnöke, Kresz Ferenc, a Körting gyár igazgatója, Rostár Lajos magántisztviselő, dr. Parsch József ny. fősolgabíró, dr. Andrassy Dezső ny. rendőrkapitány, dr. Kovács Jenő magántisztviselő és dr. Praznovszky Iván meghatalmazott miniszter. A megjelentek nevében dr. Mössmer Pál és dr. Tauffer Gábor tolmácsolták hálájukat és elismerésüket a rend iránt.

Hasonlóan 14-én tartották találkozójukat a 30 évvel ezelőtt érettségizettek is. Megjelentek rajta : dr. Farkasfalvy Sándor min. osztálytanácsos, dr. Földessy János szerkesztő, dr. Földiák Frigyes bankigazgató, dr. Hanty (Haidekker János) ker. előjáró, dr. Horváth Béla főjegyző, Katolnay János műszaki tanácsos, Knirsch Gusztáv, a Magy. Nemzeti Bank felügyelője, dr. k. Kovács Gyula min. tanácsos, Magyar Andor huszár alezredes, dr. Mayercsák Ferenc pénzügyi tanácsos, dr. Máriássy Lajos ügyvéd, dr. Neoschil Antal ügyvéd, dr. Rác Vilmos szerkesztő, dr. Szilárd Béla postatanácsos, dr. Strauss Tibor orvos, Szájbély Kálmán MFTR-főintéző, dr. Vincenti Gusztáv kir. kúriai bíró és dr. Zdánszky Oszkár ügyvéd. A találkozó háláját és elismerését dr. Vincenti Gusztáv tolmácsolta közvetlen és meleg szavakban.

Végül ugyanezen a napon találkozott az 1926-os évfolyam A. és B. csoportja is. Az előbbieik képviseletében megjelentek : dr. Bakács István levéltári gyakornok, dr. Balás Gábor szkf. tisztviselő, Bonyhád Kálmán MÁV mérnök, ifj. dr. Erney Károly banktisztviselő, Folkner Béla magántisztviselő, dr. Gyulay Dezső ügyvéd, Hadnagy Tibor középisk. tanár, Huberth Andor mérnök, dr. Károlyi Garibaldi bírósági tisztviselő, Lafrankó István banktisztviselő, dr. Pethes Zoltán mentő orvos, Porteller Tódor banktisztviselő, Sibelka Iván mérnök, Somorjay Ottó mérnök, Soós Gyula tüzérfőhadnagy, Szénás László mérnök, Szénássy Alán nagykereskedő, dr. Sztankovits Viktor magántisztviselő, Varsányi László hidászfőhadnagy, Zerkowitz Oszkár nagykereskedő, Znaminka László banktisztviselő. Míg a B. csoportot a következők képviselték : Balogh Ferenc piarista tanár, dr. Bartha Dénes múzeumi őr, egyet. m. tanár, Benedek Pál mérnök, Böhm Viktor mérnök, dr. Buday Kálmán külügy. gyakornok, Csepreghy István magántisztviselő, dr. Fauszt Imre orvos, dr. Hertl Antal orvos, dr. Holl Albert banktisztviselő, dr. Horváth László tisztviselő, dr. Jencs Árpád ügyvédjelölt, Jeszenszky Jenő gépészmérnök, dr. Juhász László banktisztviselő, Kauser Árpád újságíró, kiadóhivatali igazgató, dr. Kereskényi Barna jogi előadó, dr. Kestler Béla törv. sz.-tisztviselő, Kirchmayer Ödön technológiai tanár, dr. Kiss Ernő orvos, dr.

Lányi Béla ügyvédjelölt, dr. Majoros László kincstári joggyakornok, Máday István okl. gépészmérnök, dr. Princz György tb. allevétáros, dr. Purth Ernő National rt. igazgatója, dr. Putz Ödön pék, Riemer Pál építész, dr. Schindler Pál szföv. tanácsi fogalmazó, dr. Schmidt János ügyvédjelölt, dr. Stesser Tivadar pénzügyi számtiszt. dr. Strömpl János kultuszi fogalmazó gyakornok, dr. Simor István fogalmazó gyakornok, dr. Szalay István bírósági gyakornok, Tisza Gyula nyomda-társtulajdonos, dr. Uhl Raoul szföv. segédfogalmazó, dr. Vajna Ede szföv. segédfogalmazó, dr. Véghelyi Péter orvos, dr. Virter Ferenc városi tisztviselő, dr. Wittig Gusztáv fővárosi gyakornok. Az A. csoport háláját dr. Bakács István, a B. csoportét pedig dr. Vajna Ede fejezte ki.

Az Értesítő lezárása után készülnek találkozóra a 40 évvel ezelőtt érettségizettek és a rózsahegy 25 évesek. Szeretettel látjuk és várjuk mindenkor valamennyi volt tanítványunkat.

XIV. STATISZTIKAI ADATOK.

	I. A	I. B	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	Összesen
a) A tanulók számának alakulása :																	
Beírt nyilvános tanulók ...	60	62	56	58	56	53	44	48	49	46	41	36	45	42	39	42	777
Beírt magántanulók ...	4	1	5	4	2	1	—	1	—	1	1	—	1	1	—	2	24
Osztályozott nyilv. tanulók	58	56	54	56	55	51	44	46	45	44	40	36	43	41	39	42	750
Osztályozott magántanulók	4	—	5	4	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	18
Osztályoztatott összesen ...	62	56	59	60	57	51	44	46	45	45	40	36	43	42	39	43	768
b) A tanulók kormegoszlása:																	
1926-ban született ...	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
1925-ben «	54	46	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	106
1924-ben «	5	8	52	45	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	112
1923-ban «	—	1	2	12	42	39	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98
1922-ben «	—	—	1	1	13	12	37	36	3	3	—	—	—	—	—	—	106
1921-ben «	—	—	—	—	—	—	2	10	34	32	3	3	—	—	—	—	84
1920-ban «	—	—	—	—	—	—	3	—	7	9	29	29	1	3	—	—	81
1919-ben «	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	7	4	37	32	3	—	85
1918-ban «	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	5	32	33	74
1917-ben «	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	5	—	10
1916-ban «	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3
1915-ben «	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
1914-ben «	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
1911-ben «	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
c) A tanulók vallása :																	
Róm. kat. ...	60	52	48	55	52	48	40	41	41	41	39	33	40	39	34	38	701
Gör. kat. ...	—	—	1	—	—	2	—	3	—	—	—	1	—	—	1	2	10
Református ...	—	—	4	2	—	1	1	—	4	3	1	1	1	—	3	1	22
Evangelikus ...	2	1	4	2	2	—	1	—	—	1	—	—	2	2	1	—	18
Gör. keleti ...	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Unitárius ...	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3
Izraelita ...	—	2	2	—	3	—	1	2	—	—	—	1	—	—	—	2	13
d) A tanulók anyanyelve és nyelvismerete:																	
Magyar anyanyelvű ...	62	55	58	60	57	51	44	46	45	45	40	36	43	42	39	43	766
Német anyanyelvű ...	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Lengyel anyanyelvű ...	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Csak magyarul tud ...	50	26	33	35	37	36	30	36	34	19	22	18	32	25	21	20	474
Németül is tud ...	12	27	25	19	17	13	12	8	10	22	10	17	10	15	17	20	254
Franciául is tud ...	1	6	4	4	2	2	6	3	1	5	4	3	2	7	8	7	65
Angolul is tud ...	—	2	2	5	2	2	1	2	1	4	7	4	1	4	5	5	47
Olaszul is tud ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	4
Más nyugati nyelven is tud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	3
Tótul is tud... ..	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	5
Horvátul, szerbül is tud ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2
e) A szülők foglalkozása :																	
Nagybirtokos, nagybérlő ...	1	2	3	1	3	—	—	2	—	2	1	—	—	3	1	—	19
Középbirtokos, középbérlő...	—	1	—	1	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	—	7
Kisbirtokos, kisbérlő ...	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	4	9
Egyéb önálló őstermelő ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Gazdasági tisztviselő ...	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	1	—	5
Nagyiparos, bányanagyvállalkozó ...	1	—	1	1	2	—	1	—	—	2	2	—	—	2	1	—	13

	I. A	I. B	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	Összesen
Kisiparos, bányakisvállalkozó	5	6	4	1	3	2	2	3	2	1	7	3	3	3	—	3	48
Ipari vagy bányászati tisztviselő	6	—	1	4	—	—	2	—	—	3	2	1	—	4	2	2	27
Egyéb ipari v. bányászati segédszemély	—	—	2	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Nagykereskedő	—	1	1	4	—	1	1	—	2	—	1	—	—	1	—	2	14
Kiskereskedő	2	1	3	1	—	2	4	1	1	1	—	—	1	—	2	—	19
Kereskedelmi tisztviselő ...	3	5	1	4	11	—	2	5	3	4	5	2	—	1	4	3	53
Egyéb kereskedelmi segédszemély	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	5
Közlekedési kisvállalkozó ...	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Közlekedési tisztviselő	4	3	—	4	2	4	6	5	3	4	1	4	4	4	3	2	53
Egyéb közlekedési segédszemély	1	1	2	—	—	—	2	1	2	1	—	1	1	—	—	—	12
Köztisztviselő, közhivatalnál díjnok	23	20	18	12	15	11	8	6	12	6	5	5	8	2	5	6	162
Pap, tanár, tanító	2	3	2	5	—	6	5	5	3	1	2	3	1	3	1	1	43
Másféle értelmiségi (orvos, ügyvéd, gyógyszerész stb.)	7	7	12	9	12	18	5	12	9	11	5	7	8	7	4	7	140
Közhivatalban altiszt vagy szolga	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	1	6
Katonatiszt (csendőrtiszt)	1	1	4	3	4	2	2	3	—	2	3	—	1	2	2	—	30
Katonaaltiszt (csendőrtiszt)	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	3
Nyugdíjas köztisztviselő (pap tanár, tanító is)	2	2	2	2	—	2	2	3	2	2	3	3	11	5	7	8	56
Egyéb nyugdíjas tisztviselő	2	—	1	2	—	—	—	—	1	—	—	1	3	—	1	1	12
Nyugdíjas altiszt, szolga vagy munkás	—	1	—	—	—	2	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	6
Tökés, járadékos, háztulajdonos... ..	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2	1	—	7
Közelebről meg nem nevezett napszámos	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Egyéb és ismeretlen foglalkozású	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	1	—	1	—	—	1	8
f) A szülők lakóhelye :*																	
Az iskola székhelyén	55	48	47	50	50	49	39	41	39	34	36	30	38	37	30	35	658
A vármegye egyéb községében... ..	5	8	9	7	6	—	3	4	5	8	3	5	4	2	5	4	78
Békés vármegye	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Fejér "	1	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	—	6
Heves "	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	4
Jász-Nagykun-Szolnok vm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Komárom vármegye	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Moson "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Nógrád "	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Somogy "	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	2
Szabolcs "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Tolna "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Veszprém "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
* Bejárt Albertfalváról 2, Alsógödörről 1, Budafokról 11, Budaörsről 1, Budatétényről 1, Csepelről 1, Diósdraól 1, Érdről 1, Gödöllőről 1, Kiszpestről 6, Mátyásföldről 2, Nagytétényről 1, Pestszenterzsebetről 6, Pestszentlőrincről 5, Pestújhelyről 6, Pilisről 1, Rákoscabáról 3, Rákosfalváról 1, Rákoshegyről 1, Rákospalotáról 5, Rákosszentmihályról 4, Sashalomról 1, Soroksárról 2, Torbágyról 1, Tökölről 4, Törökbálintről 1, Úllőről 1, Vácraól 1, összesen 72 tanuló.																	

	I. A	I. B	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	Összesen
Zala vármegye							1										1
Cseh-szlovák uralom alatt															1	1	2
Román " "					1												1
Jugoszláv " "				1						1				1			3
Egyéb külföldön... ..						1											1
g) Az óramulasztások :																	
Igazolt óramulasztás	2409	2432	2500	2552	2589	1519	2471	2224	1931	2411	1286	1574	2490	1386	1575	1478	23517
Igazolatlan óramulasztás ...					2												2
h) A rendkívüli tárgyak :																	
A francia nyelvet tanulták							1	2		1			1				5
Gyorsírást tanultak... ..											12	3	3	3	2	1	24
Rendkívüli rajzot tanul-									4	3	1	1	1	1	4	4	19
Természetrajzi gyakorlatokra											10	10					20
jártak																	20
Fizikai gyakorlatokra jártak													10	10	10	10	40
Vívást tanultak... ..					14	7	9	2	5	4	4	4	4	1	5	1	60
Az énekkar tagjai voltak ...			6	19	7	13		6		8	4	9	13	4	5		94
A zenekar tagjai voltak ...			1		4	1	1	2	3	3	3	2	6	4	1		31
i) Magaviselet :																	
Példás viseletű	41	49	47	42	34	37	26	30	33	34	27	25	30	28	39	40	562
Jó viseletű	17	7	7	14	21	14	18	16	12	10	13	11	13	13		2	188
j) Az általános tanulási eredmény :																	
Jelesrendű	12	11	13	11	6	3	7	5	5	7	3	6	5	4	12	6	116
Jórendű	17	20	19	17	15	24	18	15	13	9	17	12	17	15	14	20	262
Elégségesrendű	25	22	25	27	29	19	18	18	19	24	20	17	17	20	13	17	330
Egy tárgyból elégtelen ...	8	1	2	1	6	4		7	6	4		1	4	2			46
Két tárgyból elégtelen ...		1		2		1	1	1	2								8
Több tárgyból elégtelen ...		1		2	1					1				1			6

Vegyes adatok. A bizonyítványt kapott nyilvános tanulók közül egy órát sem mulasztott : 93 (12,4%), csak igazoltan mulasztott : 655 (87,33%), igazolatlanul mulasztott : 2 (0,27%), harminc óránál kevesebbet mulasztott : 277 (36,93%), harminc óránál többet mulasztott : 380 (50,67%). A más iskolából jött tanulók száma II—VIII. osztályokban : 26. Az ismétlő tanulók száma : 17. Testnevelés alól felmentett tanulók száma : 53.

Ösztöndíjban vagy pénzjutalomban részesült tanulók száma : 24. A jutalmak összege : 1930,21 P.

A Kegyestanítórend főnöke 96 tanulónak engedte el egészben vagy felerészben a tandíjat 5940 P értékben.

Könyvszegélyben részesült tanulók száma : 129. Egész tandíjmentességben részesült : 36, fél tandíjmentességben : 60. Teljes tandíjat fizetett : 654.

Az iskola benépesülésének visszatekintő táblázata.

a) Nyilvános tanulók.

Iskola év	I. A	I. B	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	Össze- sen
1920—21...	55	58	47	49	55	57	52	50	49	58	44	47	37	33	44	38	773
1921—22...	57	59	52	57	56	54	47	49	47	41	43	56	50	43	34	36	781
1922—23...	64	58	55	55	49	54	53	52	37	45	45	35	42	52	49	43	788
1923—24...	64	62	58	54	53	55	46	57	45	36	30	46	35	29	38	53	761
1924—25...	57	54	60	61	57	54	47	53	40	39	45	37	30	43	37	29	743
1925—26...	54	51	50	57	58	58	57	52	50	46	39	37	44	37	29	40	759
1926—27...	50	52	52	51	53	49	49	58	49	51	46	43	36	31	42	36	748
1927—28...	49	50	48	45	51	51	47	48	46	51	44	44	41	36	37	29	717
1928—29...	51	55	44	47	44	43	48	46	35	36	40	44	36	42	39	35	685
1929—30...	53	55	50	50	43	42	43	43	40	34	32	33	38	40	37	41	674
1930—31...	55	53	51	52	48	48	45	41	41	43	34	32	33	34	39	36	685
1931—32...	51	53	56	55	46	46	43	42	36	38	37	40	33	25	32	32	665
1932—33...	54	55	47	50	50	50	47	45	39	40	39	36	36	38	33	24	683
1933—34...	55	55	51	54	45	45	48	46	46	41	37	40	40	36	36	38	713
1934—35...	53	56	55	52	50	48	43	47	40	39	45	41	36	39	40	35	719
1935—36...	58	56	54	56	55	51	44	46	45	44	40	36	43	41	39	42	750

XV. TÁJÉKOZTATÓ AZ 1936—37. ISKOLAI ÉVRE.

Az egy kötelező tárgyból bukott tanulók igazgatói engedéllyel tehetnek javítóvizsgálatot. Ezért folyamodni nem kell.

A két tárgyból bukott tanulók nem folyamodhatnak javítóvizsgálati engedélyért.

A tanulási ered-

Osztályok	I. A.			I. B.			II. A.			II. B.			III. A.			III. B.			IV. A.										
	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jó	Elégséges	Elégtelen								
Hittan...	62	—	—	43	13	—	56	3	—	59	1	—	47	9	1	40	10	1	29	15	—								
Magyar nyelv	17	23	22	24	17	15	19	20	20	17	34	9	14	32	11	15	27	9	13	21	10								
Latin nyelv	15	13	31	3	17	20	17	2	15	18	25	1	14	19	23	4	7	20	30	—	7	14	25	5	8	16	19	1	
Görög nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Francia nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Német nyelv	—	—	—	—	—	—	—	18	10	30	1	13	13	31	3	10	18	23	6	13	23	14	1	12	14	17	1		
Történelem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	27	13	—	24	19	8	—	14	25	5	—	—	—	—		
Földrajz	24	17	20	1	21	15	19	1	22	26	11	—	23	22	13	2	17	20	20	—	22	20	9	—	15	22	7	—	
Természettudomány	41	19	2	—	29	14	13	—	37	18	4	—	3	19	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	21	10	
Fizika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	14	18	1	22	14	15	—	—	—	—	—	—	
Mennyiségtan	8	15	35	4	8	15	30	3	17	19	23	—	15	17	25	3	7	14	34	2	3	26	22	—	12	21	11	—	
Filozófia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rajz	23	25	13	1	17	28	11	—	26	22	11	—	33	19	7	1	17	19	21	—	19	24	8	—	25	10	9	—	
Gyorsírás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	11	13	5
Testgyakorlás	19	30	8	1	22	29	3	2	19	33	—	1	18	29	3	6	17	29	4	5	20	28	—	1	11	13	17	3	

b) Magán tanulók.

Iskola év	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen	Nyitv. és mt. összesen
1920—21	18	18	15	10	8	4	7	7	87	860
1921—22	24	15	13	16	7	7	4	20	106	887
1922—23	18	16	13	20	16	9	10	7	109	897
1923—24	18	20	10	6	11	5	5	5	80	841
1924—25	16	13	15	11	7	5	5	5	77	820
1925—26	6	8	3	8	8	5	3	1	42	801
1926—27	12	7	7	2	7	3	5	4	47	795
1927—28	7	6	4	4	1	5	3	6	36	753
1928—29	3	6	5	5	2	3	4	—	28	713
1929—30	1	2	—	5	2	2	6	3	21	695
1930—31	3	4	2	—	2	—	2	3	16	701
1931—32	4	3	3	—	—	2	2	1	15	680
1932—33	3	5	3	4	—	1	1	1	18	701
1933—34	5	3	4	1	4	1	1	1	20	733
1934—35	7	3	3	2	1	2	1	1	20	739
1935—36	4	9	2	—	1	—	1	1	18	768

A javítóvizsgálatokat szeptember 4-én délelőtt 8 órától kezdve tartjuk meg; ugyancsak 4-én tartjuk a különbözeti-, pótló- és magánvizsgálatok írásbeli részét, szóbeli részét pedig 5-én.

A jövő iskola évre 1936 június hó 26., 27. és szeptember hó 5. napjain vesszük fel a tanulókat. Felvételnél minden katolikus tanuló 35, nem katolikus keresztény 45 és izraelita 55 pengőt fizet. Ebben az összegben a felvételi, fenntartási és vegyesdíjakon kívül az eddig külön fizetett felmunkadíj is benne foglaltatik. Az évi tandíj mindenkire nézve 90 P, ez az összeg a tanév folyamán

mény tárgyanként.

IV. B.			V. A.			V. B.			VI. A.			VI. B.			VII. A.			VII. B.			VIII. A.			VIII. B.													
Jeles	Jó	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégtelen											
38	8	—	36	9	—	34	11	—	37	3	—	33	3	—	37	6	—	33	9	—	36	3	—	37	5	1											
10	13	2	7	15	23	9	12	15	16	17	7	8	13	14	11	12	2	10	16	12	13	1	22	14	3	15	18	10									
11	14	20	7	9	25	4	7	13	22	3	4	15	21	10	17	9	—	9	16	17	1	10	19	13	11	19	9	14	20	9							
—	—	—	7	2	5	—	3	—	3	—	4	5	5	—	6	5	3	—	4	5	3	—	7	6	2	—	9	3	2	—	10	3	2				
—	—	—	—	19	9	3	—	15	14	10	—	19	6	1	—	14	3	5	—	15	8	8	—	10	7	9	1	20	5	—	—	14	14	—			
14	14	16	2	9	17	16	3	12	9	21	3	10	17	13	—	14	6	16	—	11	13	16	3	11	10	19	2	23	13	3	—	11	15	17	—		
23	18	5	—	18	17	10	—	17	14	14	—	13	19	8	—	12	18	6	—	18	15	10	—	17	18	7	—	24	8	7	—	13	26	4	—		
20	16	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	10	10	—	26	10	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
13	20	13	—	14	19	12	—	12	12	21	—	23	13	4	—	15	17	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	12	27	2	9	15	18	3	12	17	16	—	3	16	21	—	8	9	19	—	6	20	17	—	4	18	20	—	12	18	9	—	13	18	12	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	18	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	12	11	9	24	11	4	6	12	9	12	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	36	1	—	13	23	4	5	13	29	1	1	7	20	8	5	7	26	1	2	9	22	7	5	10	26	2	3	23	13	3	—	15	17	—	10		

negy részletben fizethető : október 5-én, december 5-én, február 5-én és április 5-én. Tandíjmentességet kaphatnak szegénysorsú, példás viseletű és jeles, kivételesen jó előmenetelű tanulók.

A gimnázium V. osztályába lépő tanulók szüleinek a felvételnél nyilatkozniok kell, hogy fiukkal a görög vagy francia nyelvet akarják-e tanulatni.

A Veni Sancte-t szeptember 8-án d. e. 1 $\frac{1}{2}$ 10 órakor tartjuk s a rendes tanítást szeptember 9-én kezdjük meg.

A Katolikus Középiskolai Főhatóság rendelkezése értelmében a Katolikus Középiskolai Főhatóság alá tartozó összes gimnáziumok tanulói szeptemberi teljes, javító és kiegészítő érettségi vizsgálatukat a mi intézetünkben fogják letenni. Az írásbeli vizsgálatok ideje szeptember 9—11-c, a szóbelieké pedig 12-e. A vizsgázní szándékozók augusztus 25-ig kötelesek jelentkezni az iskola igazgatóságánál. (Budapest, IV., Piarista-u. 1.) A jelentkezésnél minden tanuló köteles beadni születési bizonyítványát (anyakönyvi kivonat) és középiskolai összes bizonyítványait; a magántanulók ezenkívül állandó lakhelyük illetékes hatóságától kiállított arcképes személyazonossági bizonyítványt tartoznak beadni. A jövő tanévben csak a második osztályú latin olvasókönyv változik meg. Az új könyv címét a tanév elején közöljük.

Iskolánk fegyelmi szabályai a szünetben is kötelezők.

TARTALOM.

	Oldal
Dr. Kispartí János. <i>Dr. Balanyi György</i>	3
Herczeg Ferenc a nemzetrevelő. <i>Agárdi László</i>	5
Dr. Bartha György. <i>Dr. Balanyi György</i>	14
Hámos Nándor. <i>Dr. Balanyi György</i>	17
Bontó József. <i>Dr. Balanyi György</i>	20
Kőrösi Albin. <i>Dr. Friedreich Endre</i>	23
A piarista iskola szelleme	30
Iskolánk multja... ..	38
Iskolánk az 1935/36. iskolai évben	42
Hatóságok	56
A tanári testület működési köre	57
A tanárok hitéleti, irodalmi és társadalmi működése	62
A tanítás anyaga	65
Tankönyvek	65
Szertárak és könyvtárak	66
Ifjúsági egyesületek működése	68
Érdemsorozat	86
Rendkívüli tárgyak	105
Érettségi vizsgálatok	107
Iskolánk és volt tanítványaink	108
Statisztikai adatok	115
Tájékoztató az 1936/37. iskolai évre	118

